

ఓం భూర్భువః స్వః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్

ప్రఖర ప్రజ్ఞ

యుగశక్తి గాయత్రి

సజల శ్రద్ధ

ఓం వందే భగవతీం దేవీం శ్రీరామంచ జగద్గురుం
పాదపద్మే తయోః శ్రిత్యా ప్రణమామి ముహుర్ముహుః

<p>సంకల్పం - సంరక్షణ వేదమూర్తి, తపోనిష్ఠ, పండిత శ్రీరామ శర్మ ఆచార్య శక్తి స్వరూపిణి మాతా భగవతీ దేవి శర్మ</p>	<p>మనస్సనే అద్దాన్ని రోజూ తుడుచుకో</p>
<p>ప్రధాన సంపాదకులు డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యా సంపాదక వర్గం డా॥ మారెళ్ల శ్రీరామకృష్ణ డా॥ తుమ్మూరి కందర్ప రామచంద్ర రావు కె.బి.సోమయాజులు జి.సత్యవాణి అశ్వినీ సుబ్బారావు</p>	<p>మనస్సు అద్దం వంటిది. ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు ఆ అద్దంపైన ధూళి పేరుకుపోతూ ఉంటుంది. ఇలా ధూళిని మనస్సుపై పేరుకుపోనిస్తే - అది అద్దంలా పని చేయదు. ఈ అద్దం పరిస్థితిని బట్టి జ్ఞానం అందులో ప్రతిబింబితం అవుతుంది. ఎవరి మనస్సు ఏ మేరకు అద్దంలా ఉంటుందో, ఆ మేరకు దానిలో సత్యం ప్రతిబింబితం అవుతుంది. సత్యం బొమ్మ దానిలో కనిపిస్తుంది.</p>
<p>సంపుటి 5 సంచిక 8 నవంబర్ 2004 తారణ : అశ్వీయుజం - కార్తీకం విడిప్రతి రూ॥ 8.00 సం॥ చందా రూ॥ 85 3సం॥ చందా రూ॥ 250 10 సం॥ చందా రూ॥ 750</p>	<p>ఆలోచనల ప్రవాహం తనను చాలా ఇబ్బంది పెడుతోందని ఒక సాధకుడు సూఫీ సంత బాయజీద్ తో చెప్పాడు. ఆ రోగ నిదానం కోసం, చికిత్స కోసం బాయజీద్ అతడిని తన మిత్రుడు ఫకీర్ సదమ్ వద్దకు పంపాడు. “వెళ్లు. ఆయన దినచర్య మొత్తాన్ని నిశితంగా పరిశీలించు. దానివల్ల నీకు దారి దొరుకుతుంది.”- అని అతడికి చెప్పాడు.</p>
	<p>ఆ సాధకుడు ఫకీర్ సదమ్ వద్దకు వెళ్లాడు. అతడు ఆశ్చర్యపోయాడు. ఎందుకంటే - ఫకీర్ సదమ్ ఒక సత్రంలో కాపలాదారుగా పనిచేస్తున్నాడు. అతడి దినచర్యలో ఎలాంటి ప్రత్యేకతా లేదు. అతడు మామూలు వ్యక్తిగా కనబడ్డాడు. అతనిలో జ్ఞాన లక్షణం ఎక్కడా కానరాలేదు. అతడు చాలా సాదాసీదాగా ఉన్నాడు. పసిపాపలా, కల్లా కపటం లేకుండా జీవిస్తున్నాడు.</p>
	<p>అతడి దినచర్య మొత్తంలో ఒకేఒక ప్రత్యేకత కనిపించింది. నిద్రపోయే ముందు అతడు సత్రంలోని పాత్రలన్నీ తోమేవాడు. అంతే కాదు. ఉదయం నిద్ర లేవగానే ఆ పాత్రలను మళ్ళీ కడిగేవాడు. అలా ఎందుకు చేస్తున్నావని గ్రుచ్చి గ్రుచ్చి అడగగా అతడు ఇలా చెప్పాడు- పాత్రల మురికి పోవడం కోసం నిద్రపోయేముందు వాటిని తోముతాను. రాత్రంతా వాటికి ఎంతో కొంత దుమ్ము పట్టి ఉంటుంది కదా. కనుక, ఉదయం వాటిని మళ్ళీ కడగడం అవసరం అవుతుంది.”</p>
	<p>సాధకునికి అందులో విశేషమేదీ కనిపించలేదు. అతడు నిరాశగా బాయజీద్ వద్దకు తిరిగి వచ్చాడు. ఆయన అడిగిన మీదట అతడు నిరాశగా జరిగినదంతా చెప్పాడు. అంతా విని బాయజీద్ చిరునవ్వు నవ్వి ఇలా అన్నాడు- నీవు అంతా విన్నావు. అంతా చూచావు. కాని అర్థం చేసుకోలేదు. తెలివైన పని ఇదే - ఫకీర్ సదమ్ వలె నీవు కూడా నీ మనస్సును రాత్రి నిద్రపోయే ముందు శుభ్రంగా తోము; ఉదయం దాన్ని మళ్ళీ కడుగు. మనస్సనే అద్దాన్ని కడగడం నేర్చుకున్న వ్యక్తి జీవిత రహస్యాన్ని తెలుసుకున్నాడని గుర్తించు.”</p>
	<p>H H H</p>

సంయమనంలో నిషేధం లేదు; నిర్మాణమే ఉంది.

విషయ సూచిక

ముఖ చిత్రం : గురునానక్

1. సంపాదకీయం :	
మనస్సనే అద్దాన్ని రోజూ తుడుచుకో	1
2. విషయ సూచిక	2
3. వేద మంత్రం	3
4. మనం-మన ఆరోగ్యం :	
హితభుక్, మితభుక్, ఋతభుక్	4
5. వందే మాతరం :	
భారత వర్షానికి వైభవోజ్వల భవితవ్యం	6
6. కుటుంబ నిర్మాణం :	
మొదటి గురువు తల్లి	9
7. బోధ కథ :	
వీరమతి బలిదానం	12
8. మహిళా జాగరణ :	
ధర్మానికి రక్షకురాలు మహిళ	18
9. భాగవత బోధ :	
అన్ని వర్ణాలకూ సమాన గౌరవం	19

10. గురుదేవుల భవిష్యవాణి :	
బ్రాహ్మణత్వ విస్తరణతో కృతయుగ అవతరణ	23
11. కృష్ణావతారం - 24 :	
పాండవులకు మార్గ దర్శనం - 2	26
12. ధారావాహికం: దివ్యజీవన దర్శనం - 11	
మొలకెత్తుతూన్న విత్తనాలు - 1	28
13. యుగ గీత :	
శ్రద్ధావంతునికి లభిస్తుంది జ్ఞానం	32
14. మాతాజీ దివ్య జీవనం : 13	
మహా ప్రయాణం	35
15. సాధుసంఠల జీవితాలు :	
భక్త రైదాసు - దేవతా కంకణం	39
16. నావారితో నా మాట :	
మహోద్యమం సాగిస్తూన్న విరాట్ యజ్ఞం - 2	42
17. బోధ కథ :	
మమకారం ఫలితంగా పురుగు జన్మ	45
18. శాంతికుంజ్ సమాచారం	47
19. వార్తలు	48

నవంబరు, డిసెంబర్ నెలలలో పర్వతినాలు

నవంబరు :

- 10. ధన్వంతరి జయంతి.
- 12. దీపావళి
- 16. రూస్సీ లక్ష్మీబాయి జయంతి.
- 26. గురునానక్ జయంతి.
- 30. గురు తేగ్ బహదూర్ బలిదానం.

డిసెంబర్ :

- 16. నాగపంచమి.
- 17. సుబ్రహ్మణ్య షష్ఠి.
- 22. ముక్కోటి ఏకాదశి.
- 23. స్వామి శ్రద్ధానంద జయంతి.
- 25. మదనమోహన మాలవ్యా జయంతి.
- 26. దత్తాత్రేయ జయంతి.
- 28. పరశురామ జయంతి.
- 29. గీతా జయంతి.

మంచి ఉద్దేశ్యాలతో కూడిన కర్మ యోగం అవుతుంది.

వేద మంత్రం

కాలో అశ్వో వహతి సప్త రశ్మిః సహస్రాక్షో అజరో భూరి రేతాః ।
తమా రోహంతి కవయో విపశ్చితస్తస్య చక్రా భువనాని విశ్వా ॥

-(అధర్వవేదం 19/53/1)

భావార్థం : గడచిన కాలం తిరిగి రాదు. సమయం చాలా శక్తిశాలి. ఇది తెలుసుకున్న జ్ఞానులు ఎల్లప్పుడూ సమయాన్ని సదుపయోగం చేస్తారు.

సందేశం : మానవ జీవనంలో సమయం చాలా విలువైన సంపద. దీని సదుపయోగంతో ప్రపంచంలో అన్ని రకాల సాఫల్యం ప్రాప్తించుకోవచ్చు. అన్ని సుఖాలు, వైభవాలు లభింప చేసుకోవచ్చు. పగలు, రాత్రి, నెల, సంవత్సరం గడచిపోతున్నాయి. సమయం పరిగెత్తుతూ ఉన్నది. అశ్వగతిలో సమయం పరిగెత్తుతున్నది. ఎంత వెంటాడినా గడచిన సమయం మాత్రం తిరిగి లభించదు.

ఈ మంత్రంలో కాలం యొక్క, అనగా సమయం యొక్క అనేక విశేషతలు చెప్పబడ్డాయి. సూర్యుడు ఏ విధంగా ఏడు రంగులతో ప్రకాశిస్తున్నాడో, అదే విధంగా కాలం కూడా. సూర్యుని శక్తి ప్రపంచంలో ఏ విధంగా ప్రముఖమో అలాగే కాలం యొక్క మహత్తు కూడా. కాలుడు సహస్రనేత్రుడు, అన్నివేళలా అందరినీ చూస్తూ ఉంటాడు. కాలచక్రంలో వందలాది ఇరుసు లున్నాయి, వాటి సహాయంతో ప్రపంచం నిరంతరం నడుస్తూ ఉన్నది. కాలం ఎప్పుడూ ఒకే విధంగా ఉంటుంది. అది అత్యంత బలశాలి.

ప్రపంచంలో అన్ని కార్యములు దేశం, కాలం పరిధిలో బంధించబడి ఉన్నాయి. పరమాత్మను, ఆత్మను వదలి మిగిలినవన్నీ కాలం యొక్క బంధనంలో బంధించబడి ఉన్నాయి. కేవలం జ్ఞానులు, బుద్ధికుశలు మాత్రమే కాలమనే అశ్వాన్ని సవారీ చేయగలుగుతారు. ఎవరి జీవితంలో ఉన్నత లక్ష్యం ఉంటుందో వారు సమయాన్ని సదుపయోగపరచి కాలాన్ని జయించగలుగుతారు.

సమయం ధనం కంటే విలువైనది. ప్రపంచంలోని వస్తువులన్నింటిలో సమయం ప్రాముఖ్యత సర్వోపరి. సమయం విలువ తెలిసినవారు దాన్ని ఎప్పుడూ నష్టపోరు. ఎవరు సమయాన్ని నష్టపెడతారో సమయం వారిని నష్టపెడుతుంది. సమయం శుభజీవనం, లక్ష్యియొక్క భాండారం. సమయ సదుపయోగంతోనే మనుష్య జీవితం శుభం, పవిత్రం అవుతుంది. జీవితం నశించేది, దాని అర్థం సమయాన్ని నష్టం చేసుకోమని కాదు. దీని నుండి మనం ప్రేరణ తీసుకోవాలి. ఈ అమూల్య నిధిని వ్యర్థం చేసుకోకుండా దీని నుండి అధికాధిక లాభం పొందాలి. నిశ్చయించబడిన సమయంలో నిశ్చయించబడిన పని చేయుటలో జీవన సాఫల్య రహస్యం ఉన్నది. నేడు అంతటా సమయాన్ని వృధా చేయుటయే చూస్తున్నాము. ప్రతి పని కాలక్షేపం కోసం చేస్తున్నారు. సోమరితనం, నిద్ర, సోసుకోలు కబుర్లలో సమయాన్ని వృధా చేసి తీరికలేదని చెప్తారు. ఈ వాస్తవికత పట్ల మనం కళ్లు మూసుకుంటే, కాలం మనలను తన పాదాలతో తొక్కివేస్తుంది.

రేపటి పని నేడే చేయి, నేటి పని ఇప్పుడే! ఈ సూక్తిని అనుసరించాలి. రేపటిని ఎవరు చూశారు? భవిష్యత్తు ఎప్పుడూ భవిష్యత్తుగా ఉండదు. అది ప్రతిక్షణమూ మనకు వర్తమాన రూపంలో లభిస్తుంది. ఎవరు తమ వర్తమానం యొక్క లాభాన్ని వినియోగించుకుంటారో వారు తమ భవిష్యత్తును నిర్మించుకుంటారు. కాలాతీతులు అవుతారు.

సమయ సదుపయోగం వ్యక్తిత్వ నిర్మాణంలో సర్వశ్రేష్ఠ గుణం.

H H H

కర్తవ్య పరాయణతయే ధార్మికత్వం.

మనం-మన ఆరోగ్యం

హితభుక్, మితభుక్, ఋతభుక్

న మా తమన్న శ్రమన్నోత తంద్రన్న
 వోచామ మా సునోతేతి సోమమ్!
 యోమే పృణాద్యో దదద్యో నిబోధాద్యో
 మా సున్వన్తమప గోభిరాయత్ ||
 -ఋగ్వేదం 2/30/7

ఓ మానవులారా! ఆహారం శరీరానికి శక్తినిస్తూ తృప్తిని కలిగించాలి. ఓజస్సును, కాంతిని, సుఖాన్ని ఇవ్వాలి. ఇంద్రియాలకు శక్తిని ప్రసాదించాలి. దానితో కర్మ అనే యజ్ఞ నిర్వహణకు సశక్తులు కావాలి. అటువంటి ఆహారమే తినడానికి యోగ్యత గలది. (శమశక్తిని నశింపజేస్తూ, సోమరితనాన్ని, మత్తును కలిగించే పదార్థాలను సేవించవద్దు.

అన్ని రోగాలకు మూలం

ఆహార ప్రభావం చాలా విస్తారమైనది. శరీర ఆరోగ్యం, మానసిక స్థితి - రెండింటిలోనూ ఆహారానికి అనుగుణంగా హెచ్చుతగ్గులు వస్తూ ఉంటాయి. నిజ జీవితంలో అందరూ అనుభవపూర్వకంగా చూసే సత్యం ఇది. ఈనాడు చూస్తూనే ఉన్నాం. వికృతమైన, అనియమిత ఆహారం శరీరాన్ని అనారోగ్యం పాలు చేయడమే కాక మనసును చంచలంగా, ఉద్విగ్నంగా తయారు చేస్తుంది. అధిక ఆహారం, ఘాటైన, అడుగంటేలా వేపిన, డబ్బాలలో నిల్వ ఉంచిన ఆహార దుష్ప్రభావం లెక్కించాలంటే దాదాపు రోగాలన్నింటి సూచికను తయారు చేయవలసి ఉంటుంది. ప్రత్యక్షంగా గాని, పరోక్షంగా గాని దాదాపు అన్ని రోగాలకు ఆహారంతో ఏదో ఒక సంబంధం ఉంటుంది. ప్రస్తుతం ఈ స్థితి వాడుకలో ఉన్న ఫాస్ట్ ఫుడ్స్, డబ్బాలలో నిల్వ ఉంచే ఆహారాల

విషయంలో ఉన్నది. ఈనాటి ఈ ఆహార పానీయాల శైలి మానవుల అస్తిత్వాన్ని అనేక విధాలుగా దెబ్బ తీస్తోంది.

హై సొసైటీలోనూ అవివేకం

ఆహారం జీవన నైసర్గిక అవసరం. ఈ అనుభూతి అందరికీ ఉంది. అయితే ఏమి తినాలి? ఎప్పుడు తినాలి? ఎలా తినాలి? ఇది వ్రతి ఒక్కరూ తమను తాము, సంబంధిత అనుభవజ్ఞులను మరల మరల అడగవలసిన ప్రశ్న. ఇలాంటి జిజ్ఞాస ఎదురైనప్పుడు దానికి జవాబు - శరీరానికి పోషణ నిచ్చే ఆహారమే తీసుకోవాలి. భోజనం ఆరోగ్యానికి అవసరం - రుచికి కాదు అనే సత్యాన్ని మరువకూడదు. భోజన ఔచిత్య దృష్టితో ఆహార పదార్థాల సూచిక నుండి పదార్థాలను నిర్ణయించవలసి వచ్చినప్పుడు కేవలం ఆరోగ్యాన్ని, పోషణను ఇచ్చే తత్వాలను మాత్రమే ఎంచుకోవాలి. తాజా ఫలాలు, ఆకుకూరలు, పప్పులు, ధాన్యం - వీటి ఉపయోగం అందరికీ తెలుసు.

ఆహారం తయారు చేయడంలో ఘాటైన మిర్చి మసాలాలు, ఊరగాయలు మొదలైన వాటి వాడకం వలన ఎటువంటి ఉపయోగమూ లేదు. బాగా వేయించడం కూడా నిరర్థకమే. భోజన తయారీలో ఉపయోగించే ఈ ప్రక్రియలన్నీ ఉపయోగకరమైన ఆహారాన్ని పనికిరాకుండా చేయడమే గాక రోగాలను కూడా ఉత్పన్నం చేస్తాయి.

ఆహార పానీయాలను చెడగొట్టే పదార్థాలు వంటగదిలోనే కాక బయటకూడా తయారవుతుంటాయి. మాదక ద్రవ్యాలు, పొగాకు, గుట్కా, జరదా మొదలైన అసంఖ్యాక వస్తువులు ఈనాడు ఆహార స్థానాన్ని

ఆత్మబోధ, ఆత్మప్రేరణ గురుకృప ఇచ్చే వరాలు.

ఆక్రమించాయి. ప్రజలు ఎంతో సునాయాసంగా ఆహారానికి ముందు, తరువాత వీటిని ఉపయోగించడం చూస్తుంటారు. పరిస్థితి ఈనాడు ఎంత దిగజారిందంటే, హై సోసైటీ వారమని చెప్పుకునే వారి భోజనాన్ని చూస్తుంటే పరమేశ్వరుడు వీరి బుద్ధిని ఎందుకు హరించాడా? అనిపిస్తుంది. వారికి ధనాన్ని, ప్రతిష్ఠను ఇచ్చి వివేకాన్ని ఎందుకు తీసుకున్నాడో? అయితే ఈ వర్గంలో వివేకవంతులు కొంతమంది ఉన్నారు. కాని వారి సంఖ్య చాలా తక్కువ.

పరమేశ్వర ప్రసాదంగా ఆహారం

ఎప్పుడు తినాలి? దీనికి జవాబు - రోజు మొత్తంలో అధికంగా రెండుసార్లు; అదీ బాగా ఆకలిగా ఉన్నప్పుడు మాత్రమే. ఎప్పుడు బడితే అప్పుడు తినడం, నియమితంగా కాక అనేకసార్లు అల్పాహారం తీసుకోవడం ఏ విధంగానూ వివేకవంతుల లక్షణం కాదు. ఆహార పానీయాల నియమ నిబంధనలు ఈనాడు ఎంత నాశనమయ్యాయంటే - వైద్యులు, మనోవైజ్ఞానికులు దీనిని తమ పరిశోధనాంశంగా తీసుకున్నారు. ఆకలి అనేక రకాలుగా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు ఇతరులు తినడం చూసి తినాలని కోరిక కలగడం. దుఃఖంలో, అలసటగా ఉన్నప్పుడు తినాలనే కోరిక కలగడం. జీవన లయకు అనుగుణంగా సరియైన సమయంలో ఆకలివేయడం. మొదటి రెండూ మంచివి కావు. మూడవ పద్ధతే మంచిదని అనుభవజ్ఞుల కథనం.

నిజంగా ఆకలయినప్పుడే భోజనం చేయాలి. ఇది తెలుసున్నాక ఎదురయ్యే ప్రశ్న ఎలా తినాలి? దీనికి జవాబు - స్థిర చిత్తంతో, శాంత మనస్సుతో, భగవంతుణ్ణి స్మరిస్తూ. ఈ భోజనం భగవంతుని ప్రసాద రూపంలో తీసుకోవాలి. భోజనాన్ని ప్రసాద రూపంలో స్వీకరిస్తే నిల్వ ఉండి - ఎండిన రొట్టెలు కూడా బలవర్ధకంగా తయారవుతాయి. మరో ప్రక్క

చిటపటలాడే మనస్సుతో హడావుడిగా పంచభక్ష్య పరమాన్నాలు భుజించినా, అవి రోగాలను పెంచడంలో సహకరిస్తాయి. ఉపయోగకరమైన ఆహారాన్ని ఉచితమైన రీతిలో తీసుకోవడమే ఆరోగ్య రహస్యం.

ఆహార విలువయే చేతనా వికాస విలువ

ఆహార విషయంలో మూడు మాటలు చెప్పవచ్చు. హిత, మిత, ఋత. ఆరోగ్యానికి అనుకూలమైన ఉపయోగకర ఆహార పదార్థాలనే తీసుకునే వారు హితభుక్కులు. అటువంటి వారు రుచికోసం కాక ఆరోగ్యం కోసం తింటారు. మిత భుక్కులు కొంచమే తింటారు. ఎంత అవసరమో అంతే తింటారు. ఎక్కువగా తినేవారు ఎటువంటి సాధనా చేయలేరు. వారు తిన్న తర్వాత కేవలం అరగడానికి కావలసిన చూర్ణాలు, మాత్రల కోసం వెదుకుతుంటారు.

ఆహార విషయంలో మూడవది, అత్యంత మహిమ గల మాట 'ఋత'. 'ఋత' అనేది పవిత్రతకు, చేతనా నిర్మలత్వానికి చెందిన మాట. 'ఋత' అర్థం భోజన భావనలో ఉంటుంది. భోజనం తయారు చేసేవారి భావనలు ఎలా ఉన్నాయి? తినేవారు కర్తవ్య నిష్ఠులా? కాదా? భావనల్లో తల్లి ప్రేమ గలవారే భోజనం తయారు చేయగలరు. కనుక తేరగా దొరికిన దానిని అంగీకరించని వారే దానిని తింటారు. ఇతరులలో దోషాలు వెదకరు. ఇతరులకు ఎంత ఎక్కువగా సద్భావనలు అర్పిస్తే ఆంతరిక శక్తి అంత వృద్ధి చెందుతుంది. చిటపటలాడుతూ, దుఃఖంతో ఉన్నవారు చేసిన ఆహారం కడుపులోకి వెళ్లే అది మన భావనలను వికృతం చేస్తుంది. ఆహార విలువే చేతనా వికాస విలువ అనేది సత్యం. ఆహారం మన చేతనను సంస్కరిస్తుంది. లేదా వికృతంగా చేస్తుంది. ఈ వికృతాలే వేష విన్యాసాలలో కనబడతాయి.

అనువాదం; డి.వి.ఆర్. మూర్తి.

భగవత్ ప్రేమకు కొలబద్ధ ఆదర్శాలకు అంకితం కావడం.

వందే మాతరం

భారత వర్షానికి వైభవోజ్వల భవితవ్యం

వందే త్వాం భూదేవి మార్యమాతరమ్ ।
 జయతు జయతు పదయుగలం తే నిరంతరమ్ ॥
 మందస్మిత - హాస్యవదన - చారు - యామినీమ్ ।
 వికసిత - నవకుసుమ - మృదుల - దామ - శోభినీమ్ ॥
 ఘుర్మత్త్వం మర్మత్త్వం త్వం యశోబలమ్ ।

అనగా-

ఓ ఆర్యమాతా! ఓ పృథ్వీదేవీ! నీకు ప్రణామం చేస్తున్నాను. చిరునవ్వుతో, హాస్యవదనంతో శోభించే చారు యామినీ! వికసించిన పువ్వులతో మృదువుగా ఉన్న దండలో శోభించే మాతా! నీ చరణాలకు నిరంతరం జయం కలుగుగాక. ఓ భారతమాతా! నీవు ధర్మానివి. నీవు యశస్సువు. నీవు బలానివి.

భారత్ తన ఐశ్వర్యాన్ని, తన శక్తిని ప్రకటించడం ప్రారంభించింది. కారు చీకటిని పోలిన నిద్రను చీల్చుకుని, భారత్ వికాస పథంలో పయనిస్తోంది. భారత్ తన సమస్త మహిమలనూ ప్రకటిస్తోంది. తన తేజస్సునూ, తన వెలుగునూ నలుదిక్కులా ప్రసరిస్తోంది. అపశృతుల మధ్య, భిన్నత్వాల మధ్య భారత్ - లౌకికమూ, అలౌకికమూ అయిన తన దివ్య సౌందర్యపు ధీధితులను విరజిమ్ముతోంది. జగద్గురు పీఠాన్ని అలంకరించడానికై భారత్ తన సమస్త శక్తులతో పురోగమిస్తోంది.

జగత్తును ముంచెత్తుతుంది భారత శక్తి

జాతీయ వికాసానికి, జాతీయ మహామంత్రానికి స్రష్ట దివ్య ద్రష్ట అయిన స్వామి వివేకానందుని దివ్య దృష్టి ఈ దృశ్యాన్ని చూస్తోంది-

“సుదీర్ఘమైన రాత్రి సమాప్తం అవుతోంది. మహా దుఃఖం అంతం అవుతోంది. దీర్ఘనిద్రలో ఉన్న శవం మేలుకుంటోంది. ..ఒక పిలుపు మన వద్దకు వస్తోంది. జ్ఞానం, భక్తి, కర్మల అనంత హిమాలయ స్వరూపం అయిన మన

మాతృభూమి భారతి ప్రతి శిఖరంపై ప్రతిధ్వనిస్తూ ఆ పిలుపు మృదువైన, దృఢమైన, భ్రాంతి రహితమైన స్వరంతో మన సమీపానికి వస్తూన్నది. సమయం గడచిన కొలదీ ఆ పిలుపు మరింత స్పష్టం అవుతోంది; మరింత గంభీరం అవుతోంది. నిద్రించిన భారత్ నేడు మేలుకుంటోంది. హిమాలయాల ప్రాణప్రదమైన వాయువు తాకడం వల్ల మృతదేహంలోని చచ్చుపడిన అస్తి మాంసాల వరకు ప్రాణం ప్రవేశిస్తోంది. జడత్వం క్రమక్రమంగా తొలగిపోతోంది.....ఇక ఎవ్వరూ దానిని అడ్డుకోలేరు. ఎందుకంటే - ఈ మహాశక్తి నేడు మేలుకుని నిలబడింది. కాలచక్రం మరోమారు తిరిగి వస్తోంది. భారత్ నుండి శక్తి ప్రవాహం మరోమారు ప్రవహిస్తోంది. ఆ ప్రవాహం త్వరలో సమస్త జగత్తునూ ముంచెత్తుతుంది.”

జాతులకు గురువు భారత్

భారత్ యొక్క పునరుద్ధరణ జరుగుతోంది. అతి మానస మహా యోధుడు, స్వరాజ్య ఉద్యమ సారథి అయిన శ్రీ అరవిందులు ఇలా ప్రకటించారు-

“భారత్ ఒక శక్తి, ఒక మహత్తర ఆధ్యాత్మిక సంకల్పంలోని సంచీవని శక్తి. భారతం నిజంగా మేలుకుంటోంది. తనను తాను రక్షించుకుంటోంది. అయితే పూర్తిగా కాదు. ఏకాగ్రంగా కాదు. స్పష్టమైన దృష్టిద్వారా మాత్రమే, దృఢ ప్రతిజ్ఞ ద్వారా మాత్రమే భారత్ను ఆపద నుండి రక్షించగలుగుతాము.”

శ్రీ అరవిందులు ఇలా ప్రకటించారు-

“భారత్ జాతులకు గురువు. మనిషి ఆత్మకు పట్టిన తీవ్ర వ్యాధులకు వైద్యురాలు. ప్రపంచ జీవనానికి తిరిగి కొత్త రూపు ఇచ్చే పని భారత్ యొక్క భవిష్యత్తులో వ్రాసి ఉంది.”

ఏ జాతికైనా సుదృఢమూ, బలీయమూ అయిన దాని గతమే ఉజ్వల భవిష్యత్తుకు ఆధారం కాగలుగుతుంది.

ఆత్మీయతతో ఉప్పొంగే అంతఃకరణ స్వర్గమే.

అలాంటి గతం కలిగిన జాతి తాను వికాసం పొందుతుంది. మొత్తం ప్రపంచానికి క్రొత్త దిశను, కొత్త దశను ప్రదానం చేయగలుగుతుంది. కనుకనే, రామధారీ సింహ్ 'దినకరో' ఇలా పేర్కొన్నారు-

భారత్ యొక్క గతం మరణించలేదు. అది వర్తమాన రథంపై అధిరోహించి భవిష్యత్తు వైపు పయనిస్తోంది. భారత్ యొక్క గతం జీవించి ఉంది. జీవించే ఉంటుంది.

నిరుపమానమైన సృజనాత్మకత

శ్రీ అరవిందులు ఈ వాస్తవాన్ని ఇలా వ్యక్తపరచారు-

“భారతదేశపు గత చరిత్రను చూచినపుడు మనకొక విషయం స్పష్టమవుతుంది. విలక్షణమైన దాని శక్తి ధార; దాని జీవితం; జీవిత ఆనందపు అపరిమిత శక్తి; ఊహకందని దాని సృజన శక్తి. కనీసం 3000 సంవత్సరాలుగా, వాస్తవానికి అంతుకు మించిన దీర్ఘ సమయం నుండి, పుష్కలంగా, నిరంతరంగా, చేతికి ఎముక లేకుండా, ఎంతో వైవిధ్య భరితంగా సృజన చేస్తూ వచ్చింది. గణరాజ్యాలు, రాజ్యాలు, సామ్రాజ్యాలు, దర్శనాలు, సృష్టి మీమాంసలు, విజ్ఞానం, ఆరాధనా విధానాలు, కళలు, కవితలు అన్ని రకాల స్మారకాలు, రాజమహాలులు, ఆలయాలు, ప్రజా నిర్మాణాలు, సముదాయాలు, సమాజాలు, ధార్మిక వ్యవస్థలు, శాసనాలు, సంహితలు, అనుష్ఠానాలు, భౌతిక విజ్ఞానం, మనో విజ్ఞానం, యోగ పద్ధతులు, రాజనీతి సిద్ధాంతాలు, పరిపాలనా విధానాలు, ఆధ్యాత్మిక కళలు, ప్రాపంచిక కళలు, వ్యాపారాలు, పరిశ్రమలు, లలిత కళలు, హస్తకళలు- ఇలా ఎన్నింటినో వరాలుగా ఇచ్చింది; సృజించి ఇచ్చింది.”

భారత్ ఎన్నెన్నో రంగాలను వికసించ జేసింది. వాటికి మార్గదర్శనం చేసింది. ఈ కృషి అనంతంగా సాగుతూ ఉంది. భారత్ తన సరిహద్దులకు ఆవల కూడా విస్తరించింది. భారత నౌకలు మహాసాగరాన్ని దాటాయి. భారత్ సంపద గ్రీసు, రోములకు చేరింది. దాని కళలు, మహాకావ్యాలు, ఆరాధనా విధానాలు ఆగ్నేయాశియా అంతకూ వ్యాపించాయి. దాని చిహ్నాలు మెసపొటేనియా ఇసుకలలో కానవచ్చాయి. దాని

మతాలు చైనా, జపాన్లను జయించాయి. పశ్చిమాన పాలస్తీనా వరకు వ్యాపించాయి. ఉపనిషత్తులలోని సూత్రాలు, బౌద్ధుల సిద్ధాంతాలు అన్నీ ఏసుక్రీస్తు, మహమ్మదు ప్రవక్త, సూఫీ సంతలు, ఇతర మతాల సంతల వాణుల ద్వారా తిరిగి నినదించాయి. భారత్ మట్టిలో సృజన శక్తి పుష్కలంగా ఉన్నది. భారత్ కృతులలో జీవశక్తి పుష్కలంగా ఉన్నది.

పతన స్థితిలో వికసిత దేశాలు

వర్తమాన భారత్ అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా రూపొందుతున్నది. వైదిక మంత్రాలు అవతరించిన ఈ దేశంలో విద్యకూ, అక్షరాస్యతకూ ప్రాముఖ్యం పెరుగుతూన్నది. విద్యావంతులైన పౌరులే సభ్యతనూ, శిష్టాచారాన్ని పెంపొందించుకోగలుగుతారు. ఈ విలువలన్నీ శీల నిర్మాణానికి దోహదం చేస్తాయి. ఫలితంగా జాతి బలీయం అవుతుంది. ఇలా ప్రతి పౌరుణ్ణి విద్యావంతుణ్ణి చేస్తే దేశంలో అద్భుతమైన సాటిలేని విద్యావంతుల బృందం నిర్మాణం అవుతుంది. విశాలమై, అదుపు లేక, బరువుగా తయారైన మన జనసంఖ్య విద్యావంతులైన పౌరుల రూపంలో అమూల్యమైన సంపదగా మారుతుంది. వీరి శ్రమను, సమయాన్ని సద్వినియోగం చేయడం ద్వారా బంగారం పండించవచ్చు. వీరి ద్వారా చిన్నతరహా పరిశ్రమలన్నిటినీ నడిపించవచ్చు. పశుధనాన్ని పెంపొందించవచ్చు. భారతభూమిలో తిరిగి పాలు పెరుగుల నదులను పారించవచ్చు.

విశాలమైన విద్యావంతుల జనసంఖ్య ద్వారా ప్రపంచీకరణ నుండి విస్తృత ప్రయోజనాన్ని పొందవచ్చు. అభివృద్ధి పొందిన దేశాలలోని నేటి జనసంఖ్యలో 50 సంవత్సరాలకు మించిన వయస్సు కలిగిన వ్యక్తుల సంఖ్య హెచ్చుగా ఉంది. రానున్న రోజులలో ఈ దేశాలలో నవయువతుల, నవ యువకుల సంఖ్య తగ్గుతుంది. పనిచేసే వ్యక్తుల సంఖ్య కూడా తగ్గుతుంది. ఒక సర్వేపల్ల తేలిన వాస్తవం ఇది. మరో సర్వే ఫలితం ఇలా ఉంది - అభివృద్ధి పొందిన దేశాలలోని యువతరంలో తమ దేశం పట్ల సమర్పణ భావన

సాదా జీవనం సంతల ప్రత్యేకత.

అడుగంటిపోయింది. మాదక ద్రవ్యాల వాడకం, దుర్వ్యసనాలు, దురలవాట్లు, దుష్ట ప్రవృత్తులు మితిమీరిపోతున్నాయి. శీలరాహిత్యం అనే విషసర్పం వీరిని కాటు వేస్తోంది.

ఇలాంటి పరిస్థితులలో అభివృద్ధి పొందిన దేశాలు తమ సామ్రాజ్యాలను హెచ్చు సమయం నిలుపుకోవడం అనుమానాస్పదం అవుతోంది. ఈ లోపాన్ని విద్యావంతులు, శీలవంతులు అయిన మన యువతీ యువకులు పూరించగలుగుతారు. ఇది ఊహా విహారం కాదు. కల కాదు. ఒక పచ్చి నిజం. గతంలో కూడా ఇలాంటి పరిణామాలు జరిగి ఉన్నాయి. సమర్పణ భావన, నిష్ఠ కలిగిన మన దేశభక్తులు ప్రపంచం నలుమూలలకూ వెళ్లి, విశ్వమానవాళిని సేవించారు; జాతి గౌరవాన్ని ఇనుమడింపజేశారు.

నేడు భారత్ ఆర్థిక, కమ్యూనికేషన్లు, విద్యా, సాంకేతిక, విజ్ఞాన, కళా, పారిశ్రామిక, వ్యాపార, క్రీడా రంగాలలో, ఇతర రంగాలలో అభివృద్ధి పొందుతోంది. ఈ అభివృద్ధికి కారణాలను రామ్ ధారీ సింహ్ 'దినకర్' 'ఆధునిక బోధ' అనే గ్రంథంలో ఇలా పేర్కొన్నారు-

భారత్ నూతన జ్ఞానంపట్ల సదా ఉదారంగా, గ్రహణశీలంగా ఉంటూ వచ్చింది. కొత్త మతాలను, కొత్త సంస్కృతులను, కొత్త సిద్ధాంతాలను స్వీకరించి భారత్ పరివర్తన చెందుతోంది. అయితే, భారత్ ఎంతగా మారితే అంతగా తన ఆత్మ స్వరూపాన్ని సమీపిస్తోంది. ఇక్కడి అనంత జ్ఞాన విజ్ఞానాల మహిమ ప్రఖ్యాతి పొందినట్టిది. అమరమైన ఆత్మయొక్క ప్రజ్ఞాలోక ప్రభ విశ్వమంతటిలో వెలుగులు విరజిమ్ముతోంది.

స్వర్గాన్ని మించినది భారతవర్షం

భారతదేశం యొక్క సృజనశీలతను, విశిష్ట గుణాలను గుర్తించి ఉప్పొంగిపోయిన నోబెల్ బహుమతి గ్రహీత రోమ్యో రోలా ఇలా ఉద్ఘాటించారు-

“ఈ విశాల విశ్వపు వక్షస్థలంలో మనిషి తన కలను చిరకాలంగా సాకారం చేసుకుంటూ వచ్చిన దేశం ఏదైనా ఉంటే

- అది భారతదేశమే.”

అబ్దుల్లా బస్సాఫ్ తన 'తాజియాత్ ఉల్ ఉమ్సా' గ్రంథంలో ఇలా వ్రాశారు-

భారతవర్షం ఈ పృథివి మీద అన్నిటికన్నా ఉత్తమమైన నివాస భూమి. ప్రపంచంలో అన్నిటికన్నా మనోహరమైన భూమి. ఇక్కడి ధూళి గాలి కన్న విశుద్ధమైనది. ఇక్కడి గాలి విశుద్ధత కన్న మరింత విశుద్ధమైనది. ఇక్కడి మనోహర మైదానాలు స్వర్గంలోని ఉద్యానవనాలతో సమానమైనవి. స్వర్గం భారత్ లో ఉన్నదని ఉద్ఘాటిస్తే మనం చకితులం కాకూడదు. ఎందుకంటే - స్వర్గం సైతం దానికి సమానం కాదు.”

సర్వోన్నతమూ, సర్వోత్తమమూ అయిన ధర్మానికి జన్మభూమిగా భారత్ ను ఆరాధించిన సోదరి నివేదిత ఇలా వర్ణించింది-

“తన సరిహద్దుల లోపల అన్ని విధములైన సౌందర్యాన్ని సంతరించుకున్న భారత భూమి ధన్యమైనది. అది విశాలమూ, విస్తృతమూ అయిన సంస్కృతికి జన్మస్థలంగా పరిణమిల్లింది.”

కనుకనే ఎమ్.లూయీ జైకోలియట్ భావోద్వేగ భరితంగా ఇలా ప్రకటించారు-

“ఓ భారతభూమీ! మానవ జాతిని పాలించే పూజనీయురాలా! ఓ పోషకురాలా! నీకు వందనం. శతాబ్దాల తరబడి సాగిన పాశవిక అత్యాచారాలు నిన్ను నాశనం చేయలేకపోయాయి. నీకు నా స్వాగతం. శ్రద్ధ, ప్రేమ, కళ, విజ్ఞానములకు జన్మ నిచ్చిన తల్లీ! నీకిదే నా నమస్కారం.”

మానవత్వానికి సనాతన ప్రతినిధి అయిన భారతమాతకు మనమంతా మన నిష్ఠనూ, శ్రద్ధనూ సమర్పణ చేయవలసిన తరుణం ఇది. నిష్కామ కర్మను, నిరంతర శ్రమను, సమయాన్ని నేడు ఆ భారతమాతకు సమర్పణ చేయాలి. మనందరి సమన్విత కృషి ద్వారానే భారతమాత తిరిగి తన ఐశ్వర్య - వైభవ సింహాసనాన్ని అధిష్టించగలుగుతుంది.

H H H

సర్వస్వాన్నీ భావనాపూర్వకంగా సమర్పించడమే భక్తి.

కుటుంబ నిర్మాణం

మొదటి గురువు తల్లి

ఇంగ్లీషులో ఒక సామెత ఉంది - “ది చైల్డ్ ఈజ్ ఏజ్ ఓల్డ్ ఏజ్ హిజ్ ఎన్ సెస్టర్స్.” అనగా - శిశువు తన పూర్వీకులంత పాతవాడు. ఒక రోజున ఒక స్త్రీ ఏసుక్రీస్తును ఇలా ప్రశ్నించింది- పిల్లవాడి చదువు ఎప్పుడు ప్రారంభం కావాలి? ఏసుక్రీస్తు ఇలా జవాబు చెప్పారు- గర్భంలోకి రావడానికి వంద సంవత్సరాల ముందు. ఆ స్త్రీ నిర్ఘాంతపోయింది. అయితే ఆ మాట అక్షరాలా నిజం. వంద సంవత్సరాల ముందు పిల్లవాడి ఉనికి ఉండదు. అయితే అతడి మూలం ఖాయంగా ఉంటుంది. అతడి తండ్రిలోనో, తాతలోనో. వారి మనఃస్థితి, వారి ఆచారం, వారి సంస్కృతి, తల్లితండ్రుల ఆలోచనలు, వారి ఆచార వ్యవహారాలు, వారి ఆహార విహారాలు - వీటినుండే పిల్లవాడు నిర్మాణం అవుతాడు. రేపు పుట్టబోయే పిల్లవాడి భూమికను మనం మనలో వ్రాసి ఉంచుకుంటాము. ఈ ప్రస్తావనయే ఉత్కృష్టంగా ఉండకపోతే, పిల్లవాడు శ్రేష్టుడు ఎలా అవుతాడు?

అవతార పురుషుడు శ్రీరామచంద్ర మూర్తి పుట్టుక రఘువు, అజుడు, దిలీపుడు మున్నగు ఆయన పూర్వీకుల తపస్సు ఫలం. యోగేశ్వరుడు కృష్ణ పరమాత్మ పుట్టుక దేవకీ వసుదేవుల జన్మజన్మల తపశ్చర్యల పుణ్య ఫలం. పద్దెనిమిది పురాణాలను రచించిన వేదవ్యాస మహర్షి పుట్టుక అయిదు తరాల పూర్వీకుల తపస్సు ఫలితం.

కనుక పిల్లలు శ్రేష్టులు, గుణవంతులు కావాలంటే మాతృత్వాన్నీ, పితృత్వాన్నీ ఒక గురుతర బాధ్యతగా స్వీకరించడం తప్పనిసరి.

మహాభారత కాలపు సంఘటన. ద్రోణాచార్యుడు పాండవుల వధ కోసం పద్మవ్యూహాన్ని నిర్మాణం చేశాడు. పద్మవ్యూహాన్ని చేదించగలిగిన వాడు అర్జునుడు ఒక్కడే.

కౌరవులు ఆయనను ఆ పద్మవ్యూహానికి చాలా దూరంలో ఉన్న స్థలానికి తరిమివేశారు. మరో ప్రక్క పద్మవ్యూహాన్ని చేదించమంటూ పాండవులకు ఆహ్వానం వంపారు. పాండవుల సభలో నిశ్చలం రాజ్యమేలింది. అప్పుడు పదహారు సంవత్సరాల అభిమన్యుడు ఇలా అన్నాడు- “పద్మవ్యూహాన్ని చేదించడం ఎలాగో నాకు తెలుసు.”

యుధిష్ఠిరుడు ఆశ్చర్యంగా ఇలా అడిగాడు- “నాయనా! నీవు పద్మవ్యూహాన్ని చేదించడాన్ని నేర్చుకోవడం నేను ఎన్నడూ చూడలేదు, వినలేదు.”

అభిమన్యుడు ఇలా అన్నాడు-

“అప్పుడు నేను నా తల్లి సుభద్ర గర్భంలో ఉన్నాను. ఆమెకు ప్రసవ వేదన ప్రారంభ మయింది. నా తండ్రిగారు అర్జునుడు ఆమె దగ్గరే ఉన్నారు. ఆమె దృష్టిని ఆ బాధ నుండి మరల్చడానికై ఆయన పద్మవ్యూహాన్ని చేదించడం ఎలాగో వర్ణించడం ప్రారంభించారు. ఆరు ద్వారాలను చేదించే ప్రక్రియను వర్ణించే వరకు నాతల్లి ఆ వర్ణనను శ్రద్ధగా విన్నది. గర్భంలో ఉన్న నేను దాన్ని నేర్చుకున్నాను. అయితే ఏడవదీ, చివరిదీ అయిన ద్వారాన్ని చేదించడం ఎలాగో ఆయన చెప్పేలోగా నా తల్లి నిద్రపోయింది. ఆమెతో పాటు నేను నిద్రపోయాను. ఆ తర్వాత నేను జన్మించాను. ఆరు ద్వారాలను నేను తేలికగా చేదిస్తాను. మీరంతా సహాయం అందిస్తే, ఏడవ ద్వారాన్ని కూడా చేదిస్తాను.”

ఈ సంఘటన ఒక వాస్తవాన్ని సూచిస్తోంది. శిశువు గర్భంలోనికి రాకముందే తల్లితండ్రులు మానసికంగా, శారీరకంగా అందుకు సన్నాహాలు ప్రారంభించాలి.

కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం అమెరికాలో జన్మించిన ఒక బాలుని గురించి విస్తృతంగా చర్చ జరిగింది. ఆ బాలుని

తోపలి చీకటిని పారద్రోలే దివ్యమైన వెలుగు - భక్తి.

కళ్లలో 'జె', 'డి' అక్షరాల రూపాలు ఉబికివచ్చాయి. వైజ్ఞానికులు దీనిపై లోతుగా పరిశోధనలు జరిపారు. కాని దీనికి కారణం కనుగొనలేకపోయారు. చివరికి మనస్తత్వ శాస్త్ర నిపుణులు ఈ చిక్కుముడిని విప్పారు. ఆ బాలుని తల్లి ఇలా చెప్పింది-

చదువుకునే రోజుల నుండి నాకు జాన్ డిక్సన్ పట్ల ప్రత్యేకమైన అభిమానం ఉంది. ఆయనవల్ల నేను ఎంతగానో ప్రభావితం అయ్యాను. నా సంతానం జాన్ డిక్సన్ వలె విద్వాంసులు కావాలని నేను నాటినుంచీ గట్టిగా కోరుకుంటూ వచ్చాను. నేను నా ఈ కోరికను ఎవరితోనూ చెప్పలేదు. అయితే, ఈ విషయం గుర్తు వచ్చినపుడల్లా గోడమీదా, నోటు పుస్తకాల మీదా జె.డి అనే అక్షరాలు వ్రాసి దాని జ్ఞాపకాన్ని మరింత తీవ్రం చేసుకుంటూ వచ్చాను.

ఆమె చదువుకునే రోజుల్లో తాను వాడిన పుస్తకాలను, నోటు పుస్తకాలను చూపింది. వాటిలో జె.డి అక్షరాలు పలుచోట్ల వ్రాసి ఉన్నాయి.

మన పూర్వులకు ఈ వాస్తవాలు పూర్తిగా తెలుసు. కనుకనే వారు ఒక విశిష్టమైన జీవన వ్యవస్థను నిర్మాణం చేశారు. ఫలితంగా జాతి శ్రేష్ట ఆచరణ కలిగిన సంతానాన్ని అందిస్తూ వచ్చింది. వారు గర్భాదానాన్ని 16 సంస్కారాలలో చేర్చారు. పూర్తి పవిత్రతతో దాన్ని నిర్వహించే సంప్రదాయాన్ని రూపొందించారు. తల్లి దండ్రుల భావభరిత వాతావరణంలో పిల్లలు జన్మించేవారు. సమాజానికి అవసరమైన విధంగా సంతానాన్ని వారు అందిస్తూ వచ్చారు.

సతి మదాలస తన పుత్రులు విక్రాంతుడు, సుబాహుడు, అరిదమనులకు ప్రత్యేకమైన శిక్షణ, సంస్కారాలు ఇచ్చింది. ఫలితంగా వారు ముగ్గురూ పారమార్థికులు అయ్యారు. ప్రౌఢ దశకు ముందుగానే వారు సన్యాసం పుచ్చుకున్నారు. తమ జీవితాలను లోక కళ్యాణానికి అంకితం చేశారు. ఆమె ఇలా చెప్పేది-

శుద్ధోసి బుద్ధోసి నిరంజనోసి
సంసార మాయా పరివర్జితోసి ।

సంసార స్వప్నం త్యజ మోహ నిద్రాం
మదాలసా వాక్యమువాచ పుత్రమ్ ॥

అనగా -

“ఓ కుమారా! నీవు నీ తల్లి మదాలస మాట విను. నీవు విశుద్ధుడవు. బుద్ధుడవు. నిరంజనుడవు. సంసార మాయ లేనివాడివి. ఈ సంసారం ఒక కల మాత్రమే. లే, మేలుకో. మోహ నిద్రను వదులు. నీవు సచ్చిదానంద ఆత్మవు. నీ స్వరూపాన్ని తెలుసుకో.”

మహారాణి ఇచ్చిన ఈ శిక్షణకు మహారాజు ఋతధ్వజుడు ఎంతో బాధపడ్డాడు. అందరూ సన్యాసులయితే రాజ్య వ్యవహారాలను ఎవరు చూస్తారు- అని ఆయన మదాలసను అడిగాడు. మదాలస ఈసారి జన్మించిన కుమారునికి రాజనీతిలో శిక్షణ ఇచ్చింది. ఆమె ఇలా చెప్పింది -

రాజ్యం కుర్వన్ సుహృదో నందమేధాః
సాధూన్ రక్షస్తాత్! యజ్ఞైర్ యజేధాః ।
దుష్టాన్నిఘ్నన్ వైరిణాశ్చ ఆజిమధ్యే
గోవిప్రార్థే వత్స! మృత్యుర్ ప్రజేధాః ॥

- మా.పుత్ర 26/41

అనగా -

ఓ కుమారా! నీవు రాజ్యం చెయ్యి. నీ మిత్రులకు ఆనందం కలిగించు. సజ్జనులను రక్షించు. యజ్ఞం చెయ్యి. గోవులను, బ్రాహ్మణులను రక్షించడానికై తప్పనిసరి అయితే యుద్ధం చెయ్యి యుద్ధ రంగంలో నీకు మరణం సంభవించనప్పటికీ.

పిల్లలు తల్లి దండ్రుల శారీరక, మానసిక వ్యవస్థల ద్వారా మలచబడే, సంస్కృతి ద్వారా సంస్కారాలు పొందే మట్టి బొమ్మలని పై గాఢ సూచిస్తోంది. తల్లి దండ్రులు ఎలా ఉంటే, సంతానం అలా ఉంటుంది.

శ్రీరాముడు వనవాసానికి వెళ్లే ఘట్టం. లక్ష్మణుని

దేవతలు ముగ్గురు - జ్ఞానం, కర్మ, ఔదార్యం.

శీలాన్ని పరీక్షించాలని శ్రీరాముడు అనుకుంటాడు. ఆయన అతడిని ఇలా అడిగాడు -

“ఓ లక్ష్మణా! అందమైన పువ్వులను, పండిన ఫలాలను, మదమత్తమైన యౌవనాన్ని చూచి ఎవరి మనస్సు చలించదు.”

అందుకు లక్ష్మణుడు ఇలా జవాబిచ్చాడు-

“ఆర్యశ్రేష్ఠుడా! ఎవరి తండ్రి ఆచరణ సదా పవిత్రంగా ఉన్నదో, ఎవరి తల్లి పవిత్రంగా ఉన్నదో - వారి రజ వీర్యముల నుండి జనించిన బాలకుని మనస్సు ఎన్నడూ చలించదు.”

లక్ష్మణుడు చేసిన ఈ ఉపదేశం తల్లితండ్రులకు కనువిప్పు కలిగిస్తుంది. శ్రేష్ఠమైన సంతానం కావాలంటే తమ శీలం శ్రేష్ఠంగా ఉండాలనే సందేశం వినిపిస్తుంది.

సంస్కారాలకు మొట్టమొదటి సూత్రధారి తల్లి. తల్లి ఎలాంటి సంకల్పాన్ని, ఆలోచనను పిల్లలలో నిర్మాణం చేస్తుందో, అలాంటి గ్రహణశీలత వారిలో ఆవిర్భవిస్తుంది. వాటిని గ్రహించే అలవాటు వారికి ఏర్పడుతుంది. తర్వాతి కాలంలో వారు ఆ విధమైన తత్వాలను గుణాలను ప్రపంచంలో వెదుకుతారు. సంస్కారాల వల్ల జనించిన తమ

గుణాలను వాటి ద్వారా అభివృద్ధి చేసుకుంటారు. సంస్కారవంతులైన తల్లులు తమ పిల్లల శీలానికి పునాదిని వారి బాల్య దశలో నిర్మాణం చేస్తారు.

సంతానం రూపంలో జీవాత్మ అవతరణకూ, దాని వికాస యాత్రకు దోహదం చేయడం తల్లితండ్రుల గురుతర బాధ్యత. గర్భధారణలో తండ్రి కేవలం సహకారం అందిస్తాడు. ఆ తర్వాత గర్భాన్ని పండించే పని తల్లి చేస్తుంది. కనుక తండ్రి బాధ్యత కన్న తల్లి బాధ్యత హెచ్చు. తగిన జ్ఞానం, పరిస్థితుల పరిజ్ఞానం లేనిదే తల్లి ఈ బాధ్యతలను సక్రమంగా నిర్వహించలేదు. సంతానం కామవాసన ఫలితం కాదనీ, కామం ఒక ప్రేరక తత్వం మాత్రమేననీ, అది ఒక ఆత్మ అవతరణకై తల్లితండ్రులకు ప్రేరణ కలిగిస్తుందనీ మహిళలు గుర్తించడం అత్యవసరం.

గర్భావస్థలో శిశువు తన తల్లి యొక్క బాహ్య ఆచరణ వల్ల మాత్రమే ప్రభావితం కాదు. దానివల్ల శిశువు మనో దశపై పడే ప్రభావం చాలా స్వల్పంగా ఉంటుంది. మానసిక భావనలు, ఆలోచనలూ మరింత హెచ్చుగా ఆ మనోదశను ప్రభావితం చేస్తాయి.

H H H

ఆత్మిక ప్రగతికి సహకారి మహిళ

భిక్షుకురాలు ఉద్యానంలో సువాసన కలిగిన పూలను ఏరితెచ్చింది. సగం మూసుకున్న కన్నులతో తన ఆరాధ్యుణ్ణి వెతుకుతూ ఒక దిక్కులో వెళ్ళుతూ ఉంది. పాదాలు స్పష్టంగా కదులుతూ ఉన్నాయి. దారిలో దోసిలినుండి పూలు జారి పడినపుడు దిశలన్నీ సుగంధిత మవుతున్నాయి. ఎండిన ఆకులు నవ్వుతున్నాయి. ఎవరిని వెతుకుతున్నదో అతడు లభించాడు. భిక్షుకి ధ్యానమగ్నుడైన భిక్షువు చరణాలపై పూలన్నీ సమర్పించింది. శిరస్సు కూడా శ్రద్ధతో వంగింది.

భిక్షువు కళ్ళు తెరిచి సంకోచిస్తూ అన్నాడు - “ఇలా ఎందుకు చేశావు?” భిక్షుకి స్థిరస్వరంతో ఇలా అన్నది - “నా భగవానుడికి ఏమి తెచ్చానో అది సమర్పించాను.” భిక్షువు తీక్షణ స్వరంతో అన్నాడు - నీవు నా మార్గంలో అడ్డంకి అవుతావా?” భిక్షుకి అన్నది - “కాను. మీ దారిలో మీరు వెళ్ళండి. నేను నా భగవంతుణ్ణి మార్చుకొన్నాను. ఇద్దరి దారి ఒకటి చేసుకున్నాను. ప్రేమలో వైరుధ్యం ఉత్పన్నమే కాదు”. ప్రగతి మార్గంలో స్త్రీ అడ్డంకి అనేది పొరపాటు అభిప్రాయం. సత్యమేమిటంటే - ఆత్మిక ప్రగతి ఆమె సహకారం వలన సరళతర మవుతుంది. - ప్రజ్ఞాపూరాణం నుండి

ఆదర్శవాదికి దురదృష్టం అన్నది ఉండదు.

వీరమతి బలిదానం

ఈ విశాల విశ్వంలో ఎవరున్నారు ఆమెకు? తల్లిదండ్రులు లేరు. సోదరుడు లేడు. సోదరి లేదు. తన ప్రేమను పొందడానికీ, తనను ప్రేమించడానికీ, తనవాళ్లు అని ఆత్మీయంగా పిలుచుకోవడానికీ తనకు ఎవరున్నారు అని ఆమె నలువైపులా దృష్టి సారినే ఆమెకు అనిపిస్తోంది- నట్టనడి సముద్రంలో తాను మునిగి తేలుతూన్నట్లు. ఇక ఎక్కడా ఎలాంటి ఆసరా ఆమెకు మిగులలేదు.

ఆమె తండ్రి దేవగిరి రాజ్యం ప్రధాన సేనాధిపతిగా పని చేశారు. బ్రతికి ఉన్నప్పుడు ఆయన తరచు ఇలా చెబుతూ ఉండేవారు- “నా చిట్టి తల్లిది బంగారు భవిష్యత్తు. నాకు కొడుకయినా కూతురయినా ఈ గారాల పాపయే. ఈమె ముఖం చూస్తూ ఉంటే నాకు కొడుకు లేడని అనిపించడం లేదు.” నేడా తండ్రి కూడా లేరు. ఆయన వాత్సల్యపు నీడలో తాను తల్లి దండ్రుల మమతను, ప్రేమను పొందుతూ వచ్చింది. తాను పుట్టిన కొద్ది సంవత్సరాలకే తన తల్లి గతించింది. అయితే తన తండ్రి తల్లి లేని లోటు కనిపించనీయకుండా తనను అల్లారుముద్దుగా పెంచారు.

పేరు ప్రఖ్యాతులు పొందిన తన తండ్రి చెప్పిన మాటలు కొన్ని ఆమెకు తరచు గుర్తువస్తూండేవి. అప్పుడు ఆమె హృదయంలో ఏవేవో అనుభూతులు కదలాడేవి. శూన్యంగా ఉన్న ఆ ఇంటిలో ఆమె ఒంటరిగా ఏవో ఆలోచనలతో, ఏవేవో జ్ఞాపకాలతో సతమతం అయ్యేది.

చనిపోయే సమయంలో ఆమె తండ్రి ఆమెకు ఇలా బోధించారు- “పాపా! నేను నా జీవితమంతా ఈ కత్తినే ప్రేమించగలిగాను. ఆ తర్వాత ఒక రోజున నీవు పుట్టావు. స్నేహం, మమత, దయ, కరుణ వంటి పవిత్ర గుణాలను నీవు పుణికిపుచ్చుకున్నట్లు నాకు అనిపించింది. ఈ కత్తికీ నీకూ చాలా దూరం ఉన్నదని నాకు తోచింది. అయినా నా చిట్టితల్లీ....”

మాట్లాడుతూ మాట్లాడుతూ ఆయన గొంతు

పూడిపోయింది. మాట పెగలడం లేదు. కళ్ల నుండి నీరు ఉబికి వచ్చింది. అప్పుడు ఆమె పిన్న బాలిక. విషయాలను అర్థం చేసుకునే వయసు లేదు. అయినా మరణ శయ్యపై ఉన్న తన తండ్రి మాటలను అవగాహన చేసుకునేందుకు ఆమె తీవ్ర ప్రయత్నం చేసింది. ఇప్పటికీ తనకా దృశ్యం జ్ఞాపకం ఉంది. తండ్రి తలవైపునా మంచం ప్రక్కనా రాజ్యంలోని ప్రముఖులంతా శ్రద్ధ కూ, దుఃఖానికీ ప్రతిరూపాలుగా నిలబడి ఉన్నారు. స్వయంగా దేవగిరి మహారాజు చేతులు కట్టుకుని రుద్దమైన స్వరంతో తన తండ్రితో పదేపదే ఏదో చెబుతున్నారు.

ఆ తర్వాత గొంతు పెకలించుకుని తండ్రి ఇలా చెప్పారు- “ఈ కత్తి మనిషి రక్తంలో పలుమారులు స్నానం చేసిన మాట నిజమే. ఎంతో మంది రక్తంలో మునిగిన మాట నిజమే. ఎందరివో ప్రాణాలు తీసిన మాట నిజమే. అయినా, ఈ కత్తి ఎంతో పవిత్రమైనది. ఎంతో పుణ్యప్రదమైనది. చిట్టితల్లీ! ఈ కత్తితోనే నేను ఎందరో కులస్త్రీల మానం కాపాడాను. ఎందరో వ్యక్తులను అనాథలు కాకుండా రక్షించాను. నాకు కొడుకు లేడు- ఈ కత్తిని అతడి నడుముకు బిగించి సంతసించడానికీ. నాకు నీవే సర్వస్వం. ఈ వారసత్వపు ఆస్తిని పదిలపరచుకో తల్లీ. కంఠంలో ప్రాణం ఉన్నంతవరకు...దేశ...భ...క్షి...”

ఆమె వింటూ ఉన్నది. చూస్తూ ఉన్నది. పెల్లుబికి వస్తూన్న దుఃఖాన్ని దిగమింగుతూ ఉన్నది. ఆ విధంగా, ఆ మాటలతోపాటు వచ్చిన ఎక్కిలితో ఆమెకున్న ఒక్క మమతా బంధమూ తెగిపోయింది.

తండ్రి ఇచ్చిన కత్తి ఆమె చేతులలో అలాగే ఉండిపోయింది. తండ్రి ఎందుకోసం ఆ కత్తి తన చేతుల్లో పెట్టారో ఆమెకు అర్థం కావడం లేదు. ఆమె అలా ఏడుస్తూ కూర్చుంది.

ఆ తర్వాత ఒక రోజున దేవగిరి మహారాజు కుమార్తె

సంకల్పశక్తి అసాధ్యాన్ని సాధ్యం చేస్తుంది.

గౌరి వచ్చి ఆమె మెడ పుచ్చుకుని ఊగుతూ ఇలా అన్నది-
“అక్కా! నీవు మాతో పాటు ఉండాలి....ఉంటావు కదూ!”

రెండు రోజుల తర్వాత మహారాజు రామదేవుని నుండి పిలుపు వచ్చింది. ఆయన ఇలా చెప్పడం ఆమె విన్నది-“నీ తండ్రి ఒకడు ఇంకా జీవించి ఉన్నాడు. తల్లీ! ఇక్కడ ఉండడానికి అభ్యంతరం చెప్పకు. నీవు తోడు లేకపోతే గౌరి ప్రాణం వదలివేస్తుంది.”

మహారాజు స్వరంలో నిజంగా తన తండ్రి స్వరమే పలుకుతూన్నట్లు ఆమెకు అనిపించింది. గౌరి కూడా చిన్నప్పటి నుంచీ నెచ్చెలిగా తనకు స్నేహం పంచుతూ వచ్చింది. కనుక, ఆమె రాజమహాలులో ఉండడానికి అంగీకరించింది.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. రాజభవనం సమీపంలోని మామిడితోపులో చిన్నచిన్న మొక్కలు పెరిగి పెద్దపెద్ద చెట్లు అయ్యాయి. గాలికి కదలిపోయే లతలు పెరిగి పల్లవించి పూలతో, పండ్లతో బరువెక్కాయి. రామదేవ మహారాజు గారాబు పట్టి వీరమతిగా ఆమె యౌవనంలో ప్రవేశించింది. అసమానమైన ఆమె సౌందర్యంతో రాజమహాలు ధగధగలాడింది.

“దీని మెడలో మూడు ముళ్ళూ పడాల్సి ఇక”- మహారాణి ప్రేమతో ఆమె వీపు తట్టుతూ అన్నది.

ఇక వరుని కోసం అన్వేషణ ఆరంభమయింది. ఆ ఎంపిక ప్రక్రియలో మహారాజు దృష్టి కృష్ణరాయని మీద పడింది. అతడు నవయువకుడు. అందగాడు. దృఢకాయుడు. సంభాషణలు జరిగాయి. సంబంధం ఖాయమయింది. కృష్ణరాయడు దేవగిరి దర్బారులో ఉద్యోగి. అతడి కార్యకుశలత పలువురి మన్ననలను అందుకున్నది.

సంబంధం కుదిరిన రోజున కృష్ణరాయని ఆనందానికి అవధులు లేకపోయాయి. అతడు రాజమహాలుకు వస్తూపోతూ పలుమారులు వీరమతిని చూచి ఉన్నాడు. ఆమె గురించి విని ఉన్నాడు. ఆమె అందకత్తె. విదుషీమణి. గుర్రపు స్వారీలో, కత్తి యుద్ధంలో తండ్రి వారసత్వాన్ని

పుణికిపుచ్చుకున్నదని ప్రజలు ఆమెను మెచ్చుకునే వారు. ఆమెలో ఒక విచిత్రమైన ఆకర్షణ ఉంది.

కృష్ణరాయడు ఒక మామూలు రాజోద్యోగి. అయినా అతడి ప్రతిభ పలువురి ప్రశంసలు పొందింది. మంచి భవిష్యత్తు కలిగిన యువకుని లక్షణాలన్నీ అతడిలో ఉన్నాయి. అందువల్లనే మహారాజు అతడిని వీరమతికి తగిన వరుడుగా ఎంపిక చేశారు.

అయితే - మనిషి ఒకటి తలచితే జరిగేది మరొకటి. అందమైన చందమామకూ మచ్చ ఉంది. పరిస్థితులు ప్రతికూలిస్తే అందమైన శరీరంపైన రాచకురుపు లేస్తుంది. ఆశ మితిమీరితే పేరాశగా, దురాశగా పరిణమిస్తే - సద్గుణాలతో కూడిన వ్యక్తిత్వం అయినా దుర్గుణాలకూ, దుష్ట ప్రవృత్తులకూ నిలయం అవుతుంది.

ఒకరోజున సంధ్యా సమయంలో వీరమతి తులసికోట వద్ద దీపం వెలిగించి కూర్చున్నది. ఒక అనుంగు నెచ్చెలి వచ్చి ఆమెకు ఒక వార్త చెప్పింది. ఆమె నిర్ఘాంతపోయింది. గాలికి కంపిస్తూన్న దీపపు జ్యోతివలె ఆమె హృదయం రెపరెపలాడింది.

“నీవు చెప్పింది నిజమేనా?”- అని తడారిన గొంతుతో వీరమతి తన నెచ్చెలిని అడిగింది.

“గంగా మాత సాక్షి. ఇంకా ఏమి చెప్పగలను. నా పల్లకి కొద్ది దూరంలో ఉంది. కొండమీద నుండి దిగుతూన్న అతడిని నేను చూచాను. అతనితో పాటు మొగలు సిపాయి వంటి వ్యక్తి ఎవరో ఉన్నాడు. అతడి చేయి పుచ్చుకుని చెవిలో ఏదో గుసగుసలాడుతున్నాడు....”

“ఓహో!”

వీరమతి నోటి నుండి అతి కష్టం మీద మాట పెగిలింది.

“ఆ దారిలో ఎవ్వరూ వెళ్లరు. అది దేవగిరికి చాలా దూరం. నా మామగారికి ఈ రాజ్యంతో విరోధం. కనుక ఈ రాజ్యం సరిహద్దుకు దూర దూరంగా వచ్చి, మా మరిది నన్ను అక్కడ వదలివెళ్లాడు...”

తనకు కాబోయే భర్త కృష్ణరాయడికి మొగలు

ఉత్తముడు మాటలో మౌనంగా, శీలంలో తీవ్రంగా ఉంటాడు.

సిపాయిలా కనిపించిన ఒక వ్యక్తి దేవగిరి రాజ్యానికి దూరంగా ఉన్న ఒక కొండ దిగుతూ ఏదో చెవిలో చెప్పడం తాను ఎలా చూచింది ఆ నెచ్చెలి వర్ణించి చెబుతోంది.

“నాకు మాయని కళంకం చుట్టుకుంటుంది....సోదరి! నీవు ఈ విషయం మరెవరికీ చెప్పకు. దేవగిరికి ప్రమాదం జరిగే లోపున నేను ఆయన మనసు మార్చుతానని నీకు మాట ఇస్తున్నాను. అసలు ఏమి జరిగిందో ఆయనను అడుగుతాను. బహుశా నీవు పొరపడ్డావేమో. ఆయన అలాంటి వ్యక్తి కారు...”

“సరే. ఆ సంగతి నీకు తెలియాలి. నా కళ్లతో నేను చూచింది చూచినట్లు నీకు చెప్పాను...”

ఇలా చెబుతూ ఆ నెచ్చెలి వెళ్లిపోయింది. ఈలోగా తులసి కోట వద్ద వెలిగించిన దీపం ఆరిపోయింది. సంజచీకటి తనను మ్రింగివేస్తున్నట్లు వీరమతి విలవిలలాడింది.

దీపం ఆరిపోవడంతో అశుభాన్ని శంకించిన వీరమతి చేతులు వణికిపోయాయి. వణుకుతూన్న చేతులతో ఆమె తులసికోట దగ్గర నేతి దీపం వెలిగించింది. హారతి ఇచ్చింది. నిద్రలో నడుస్తున్న దానిలా తడబడుతూన్న అడుగులతో నెమ్మదిగా వెళ్లి నరికిన చెట్టులా మంచం మీద పడింది. గదిలో చీకటి పరుచుకుని ఉంది. ఆమె మనసులో చిమ్మచీకటి వ్యాపించి ఉంది. రోజూ వలె ఆమె గదిలో దీపమాలలు వెలిగించలేదు.

దక్షిణ భారతంలోని హిందూ రాజ్యాలు అల్లాఉద్దీన్ ఖిల్జీ దారుణ దురాక్రమణలకు గురవుతూన్న కాలం అది. క్రీ.శ 1302 నుండి 1311 వరకు అల్లాఉద్దీన్ సేనలు ఈ రాజ్యాలను నేలమట్టం చేస్తున్నాయి. వరంగల్లోని కాకతీయులు, మైసూరులోని హొయసలల రాజ్యాలు పలుమారులు అల్లా ఉద్దీన్ సేనల గుర్రాల గిట్టల ధూళిలో కలసిపోయాయి. కానీ దేవగిరి రాజ్యం అతడి మొదటి దాడినే త్రప్పికోట్టింది. చిన్నాభిన్నము, పతనోన్ముఖమూ అయినా భారతీయ ఖడ్గం మొక్కపోలేదని నిరూపించింది. అయితే దేశ దురదృష్టం మరో భవిష్యత్తును నిర్ణయిస్తోంది.

ఎదురుబడి చేసిన యుద్ధంలో తన పప్పు ఉడకలేదని గ్రహించిన అల్లాఉద్దీన్ నిద్రించే శత్రువుపై దాడి చేయాలని దురాలోచన చేశాడు. అప్పుడు అతని దృష్టిమంచి భవిష్యత్తు ఉన్న కృష్ణరాయుడి మీద పడింది. యుద్ధ రంగంలో అతడి సాహసాన్ని అల్లాఉద్దీన్ గుర్తించి ఉన్నాడు. అయితే ఆ యువకుని ముఖంలో దురాశ ఛాయలు అతడికి ఎలా కనిపించాయో మరి. ఆ యువకుడిని తన పావుగా వాడుకోవాలని అల్లాఉద్దీన్ నిర్ణయించాడు.

ఆ ప్రకారం ఒక రోజున తన మనుష్యుల ద్వారా ప్రలోభం చూపించేసరికి అనుభవం లేని ఆ యువకుడు తాను ఇంతవరకు సంపాదించిన కీర్తికి కళంకం తేవడానికి సిద్ధపడ్డాడు.

ఒక దుర్ముహూర్తంలో కృష్ణరాయుడి చెవిలో ఈ మాటలు పడ్డాయి-

“నీవు నిశ్చింతగా ఉండు. ఓ వీరసైనికుడా! మేము నీకు దేవగిరిలో ఒక సుబేదారీ ఇస్తాం. అదనంగా ఇతర కోటలు కూడా నీకు అప్పగిస్తాం. వీటన్నిటిలో నీవు మహారాజ భోగం అనుభవించవచ్చు. కృష్ణరాయుడా! ఈ హిందూ రాజుకు నీ విలువ ఏమి తెలుసు....”

ఇంత చెప్పినా కృష్ణరాయుడు మిన్నకున్నాడు. ఆ వ్యక్తి మరోమాట చెప్పాడు-“దేవగిరి రాజ్యంలో సగం నీది. సగం మాది. మాకు కొద్దిగా నీ సహాయం కావాలి...”

అప్పుడు అతడి దురాశ అతడిని గ్రుడ్డివాణ్ణి చేసింది. నూతిలోనుంచి వచ్చిన స్వరంలాంటి స్వరంతో అతడు సరే అన్నాడు.

“నేటికి అయిదవ రోజున ఏమి చేయాలో ఎలా చేయాలో చెబుతాము. ఇక్కడికి దగ్గరలో ఉన్న అడవిలోకి నీవు రా. మేమూ వస్తాం....ఆ తర్వాత దేవగిరి సింహాసనం నీదే.”

తన కాబోయే భార్య అపురూప సుందరి. ఆమెలో అతడికి తన ప్రాణాల వెలుగు కానవస్తోంది. ఆ వెలుగు కనబడకపోతే, ఆమె తన సమీపంలో లేకపోతే - తాను ఎలా జీవించి ఉండగలడు - ఈ ఆలోచన ఒకోసారి అతడి

ప్రసన్నతయే శ్రేష్ఠమైన మానసిక ఆహారం.

మనసును కల్లోలపరుస్తోంది. తప్పు చేస్తూన్న మనసు అనుమానాలతో నిండిపోతుంది. అల్లాఉద్దీన్ మనుషులు పన్నిన ప్రలోభంలో చిక్కుకునే సమయంలో అతడికి ఒకసారి వీరమతి గుర్తు వచ్చింది. తన కలలోని మహాలు తన ముందు నిజం కావడం అతడు ఊహలోకంలో చూచాడు. దానికి రాణి వీరమతి. దానికి రాజు తాను. మరొకరి క్రింద నౌకరీ నిలుస్తుందనే హామీ ఏమిటి? తనవద్ద సిరి సంపదలు లేవు. దేవగిరి మహారాజు తనకు ఇచ్చిన మామూలు ఉద్యోగంలో తాను ఆశించగలిగేది మాత్రం ఏముంది?

అతడి ఆలోచన, అతడి ఊహాగానం ఇలా సాగింది. అతడి ఎదుట తన దేశాన్ని గురించి స్పష్టమైన అవగాహన ఉంటే ఎంత బాగుండేది! దేవగిరి మహారాజు ఉప్పు తింటున్నాను. అతనికి ద్రోహం చేయకూడదు. అవసరమైతే అతడి కోసం త్యాగం చేయాలి. బలిదానం చేయాలి - ఇంతకు మించి అతడి ఆలోచన సాగలేదు. ఇందుకు విరుద్ధంగా - అతడిలోని దురాశ అతడిని మరోలా ఆలోచింపజేసింది. అంతా స్వార్థపరులే. దేవగిరి మహారాజు, విధర్మీయుడైన అల్లాఉద్దీన్, స్వయంగా తాను...ప్రపంచమంతా స్వార్థంతో నిండి ఉంది. ప్రతి వ్యక్తి ఏదో ఒక రూపంలో ఈ స్వార్థపరత్వమనే బంధనంలో చిక్కుకుని ఉన్నాడు.

అతడి హృదయంలోని సంస్కారవంతమైన మరో అంతర్భాగం అతడిని ఒకోసారి ఇలా హెచ్చరించింది-నీవు రాక్షసుడుగా మారవద్దు. అల్లాఉద్దీన్ ఆతతాయి. దేవగిరికి శత్రువు. ధర్మానికి శత్రువు. స్వార్థం కోసం అతడికి సహాయం చేయడం ఘోరమైన పాపం. వీరమతి స్వభావరీత్యా దీన్ని మెచ్చదు. ఇందుకు నిన్ను ద్వేషిస్తుంది...

అయితే ఈ భావం మిణుగురు పురుగులా ఒక్క క్షణం మెరిసింది. అతడికి ఇలా అనిపించింది - ఇదే వెలుగు. తాను ఊహించుకున్న కాంతిపుంజం కన్న భిన్నమైన వెలుగు. మరింత స్పష్టమైన వెలుగు. అది తనవైపు ఆకర్షిస్తోంది. తన ప్రాణాలను తన హృదయాన్ని తనవైపు ఆకర్షిస్తోంది.

అయితే ఈ భావం ఎక్కువ సేపు నిలవలేదు. క్షణంలో

సగంలో ఈ వెలుగు రేఖ అదృశ్యం అయిపోయింది. అతడు తిరిగి ఆ చీకటి లోకంలోకి వచ్చిపడ్డాడు. తాను స్వయంగా నిర్మించుకున్న లోకం అది. తనను మురిపిస్తూన్న లోకం అది.

వీరమతి సంపర్కంలోకి వచ్చే అవకాశం అతడికి కలగలేదు. ఆమెను అర్థం చేసుకునే అవకాశం అతడికి కలగలేదు. అతడు ఇంతవరకే ఆలోచించాడు. స్త్రీకి నగలు కావాలి. ఎత్తయిన మేడలు కావాలి. రాణి పదవి కావాలి. తాను ఆమెకు ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నానని ఇవే.

తాను దేవగిరి మహారాజుకు నమ్మకద్రోహం చేయగలుగుతున్నాడు. తనకూ నమ్మక ద్రోహం చేయగలుగుతాడని అల్లాఉద్దీన్ అనుమానించవచ్చు కదా. తనను అంతం చేయడం అతడి చేతిలో పని. అతడు తనవాడేమీ కాడు కదా. అవకాశం వస్తే అతడు నిద్రపోతున్నవాడి తల నరికివేస్తాడు.

అల్లాఉద్దీన్ కు తాను ఎందుకు గుర్తింపు ఇస్తున్నాడు? దేవగిరి అల్లాఉద్దీన్ పరం కాగలిగితే తనపరం ఎందుకు కాకూడదు? దేవగిరి నేడు రామదేవునిది. పాలనా రంగంలో, యుద్ధ రంగంలో తాను ఎవరికీ తీసిపోడు. మరి దేవగిరి రేపు నాది ఎందుకు కాకూడదు?

ఈ పగటి కలల మధ్య ఆ అయిదవ రోజూ రానే వచ్చింది. ఆ రోజుకోసమే అతడు ఈ స్వార్థపు కలలు కంటున్నాడు. చీకటి పడింది. మబ్బులు లేని ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మిణుకుమిణుకు మంటున్నాయి.

అల్లాఉద్దీన్ సేనలు ఆనాడు యుద్ధరంగం నుండి పారిపోయాయి. అల్లా ఉద్దీన్ మరోమారు ఇటువైపు చూడడని ఆనాడు అనిపించింది. కానీ నేటి సాయంత్రం దేవగిరికి 50-60 మైళ్ల దూరంలో విడిసి ఉన్నాడు. రెట్టింపు పట్టుదలతో మరోమారు ముట్టడికి సన్నాహాలు చేస్తున్నాడు.

నగరంలో చీకట్లు క్రమ్ముతున్నాయి. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు ప్రకాశిస్తున్నాయి. నగరవాసులు అక్కడక్కడ మాట్లాడుకుంటూ ఉండడం కనిపిస్తోంది. ఆ సమయంలో దేవగిరి సరిహద్దుకు పెక్కుమైళ్ల దూరంలో ఒక దట్టమైన

స్వాధ్యాయం మనస్సుకు నిలకడ ఇస్తుంది.

అడవిలో నల్లటి ముసుగులు ధరించిన ఇద్దరు వ్యక్తుల నీడలు చెవులు కొరుక్కుంటున్నాయి.

“అచ్చా. అయితే ఇదే సరైన పద్ధతి. నీవు సారంగం తలుపు తెరిచి ఉంచాలి. కాపలాదారును చంపివేయాలి...”

ఒకడు మూడవ వ్యక్తికి వినబడనంత మెల్లగా పై విధంగా అన్నాడు. కానీ, ఈ దుర్గమ అరణ్యంలో ఈ సమయంలో ఎవరు కూర్చుని ఉంటారు- అనుకుని ఆ రెండవ వ్యక్తి కొంత నిర్లక్ష్యంగా ఇలా అన్నాడు-

“నేను నా మాట నిలబెట్టుకుంటాను అయితే, ముట్టడి సరిగా అనుకున్న సమయానికే జరగాలి. అలాగే నాకిచ్చిన మాటకు మీరు నిలబడకపోతే, గుర్తుంచుకోండి. దేవగిరి నుండి మీ సేనలు వెలికి రావడం అసాధ్యం అవుతుంది...”

మరి కొద్దిసేపటి వరకు ఇలాగే రహస్య మంతనాలు జరిగాయి. ఆ తర్వాత యవనుల వలె గడ్డం పెంచిన పాడుగాటి మనిషి తన ముసుగు సవరించుకుని గుర్రం ఎక్కాడు. వీడ్కోలు చెప్పి వెళ్లిపోయాడు.

రెండవ వ్యక్తి ఏదో ఆలోచనలో మునిగి పెద్ద చెట్ల నీడలో చీకటిలో అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ పచారు చేయసాగాడు.

వెళుతూన్న ఆశ్వికుని గుర్రపు డెక్కల చప్పుడు క్రమంగా తగ్గుతూ వచ్చి ఆగిపోయింది. అయినా ఆ రెండవ వ్యక్తి పచారు చేయడం కొనసాగింది.

మరికొద్ది క్షణాలు గడిచాయి. అకస్మాత్తుగా వెనుక నుండి ఎవరో ఆ పచారు చేస్తూన్న వ్యక్తిని కత్తితో పొడిచారు. అతడు నేలకు ఒరిగి కాళ్లు చేతులూ కొట్టుకుంటున్నాడు.

“దేశాన్ని విదేశీయులకూ, విధర్మీయులకూ అమ్మే ఓ అభాగ్యుడా! నీవు చేసే పనికి ఫలితం ముందుముందు ఎలా ఉంటుందో నీకు తెలియదు. తెలిస్తే ఈ బేరం కుదిరేది కాదు.”

“ఎ...వ...రు? వీ...ర...మ...తి...నా ప్రి...”

కత్తివ్రేటు సూటిగా అతడి కంఠంపై పడింది. అయినా, ప్రాణాలు పోతూన్న స్థితిలో కూడా అతడు తనను చంపిన

వ్యక్తిని గుర్తు పట్టాడు.

“అవును. నేను వీరమతినే. నీకు ఈ విషయం ఎన్నడూ బోధపడలేదా? మహిళ వైభవానికీ, వికాసానికీ ప్రతీక కాదు. త్యాగ, బలిదానాలకు మూర్తిరూపం కూడా.”

ఆమె స్వరంలో ఇంకా కఠినం, ఆవేశం ఉప్పొంగుతున్నాయి.

“వీర...మతి! నీవు దేవతవు. నన్ను క్ష...మిం...చు.”

అదే అతడి చివరి మాట. మరు క్షణంలో అతడి ప్రాణం పోయింది.

చుట్టూ చీకటి మరింత దట్టమయింది. ఆ చీకటి తన హృదయంలో వేలాది సూదులు గ్రుచ్చుతున్నట్లు ఆమె అనుభూతి పొందింది. ఆమె ఆలోచించసాగింది - తన కాబోయే భర్త ఇలాంటివాడని రేపు అందరికీ తెలుస్తుంది. వారంతా ఏమంటారు? దేశం పట్ల తన కర్తవ్యం పూర్తయింది. మరి భర్త లేకుండా...

ఆ తర్వాత?

ఆమె హృదయం హాహాకారం చేస్తూ ఆమెను అడుగుతోంది - ఆ తర్వాత?

నాలుగు దిక్కులూ ఆమెను అదే ప్రశ్న అడుగుతున్నాయి - ఓ భారతీయ మహిళా! ఆ తర్వాత.

నలువైపులూ వ్యాపించి ఉన్న కారుచీకటి ఆమెను చుట్టుముట్టి అడుగుతోంది - ఆ తర్వాత?

ఆమె లేచి ఒకసారి చెట్ల మధ్యనుండి మిణుకు మిణుకు మంటున్న తారలను చూచింది. ఆ తర్వాత ఆమె శూన్య దృష్టి తన తండ్రి ఇచ్చిన రక్తసిక్తమైన కత్తిమీద నిలచింది. జగమంతా వ్యాపించిన ‘ఆ తర్వాత?’ అనే ప్రశ్నకు అప్పుడు జవాబు దొరికింది.

తటాలున ఆమె కత్తి ఎత్తింది. మరు క్షణంలో ఒక తరుణి తాజా రక్తం నేలమీద మహిళలోని దేశభక్తి గాఢనూ, సర్వస్వాన్నీ బలిదానం చేసే గాఢనూ వ్రాయసాగింది.

H H H

సహకార గుణంతో సజ్జనత్వం మరింతగా శోభిస్తుంది.

మహిళా జాగరణ

ధర్మానికి రక్షకురాలు మహిళ

సమాజంలో కుశాగ్రబుద్ధులకు ఏనాడూ కొడువ లేదు. ప్రగతి పథంలో ముందుకు సాగే మానవ ప్రయత్నం ఎప్పుడూ ఆగిపోలేదు. ప్రస్తుతం నలువైపులా వ్యాపించి ఉన్న ఆపదల నీడను చూడకుండా కళ్లు మూసుకోవడం మన బాధ్యతా రాహిత్యం. వీటిని నిశితంగా పరిశీలించి నివారించడం బుద్ధిజీవుల లక్షణం. గాయత్రీ పరివార్ సంస్థ వ్యవస్థాపకులు, వేదమూర్తి, తపోనిష్ఠ పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్య, వందనీయ మాతా భగవతీ దేవి శర్మ గార్లు మొదటి నుండి మహిళాభ్యుదయం వైపే ఉన్నారు.

వ్యక్తిగత ఉన్నతి కోసం ఎవరి బాటలో వారు పయనిస్తారు. ఆ అభివృద్ధి వ్యక్తిగతం మాత్రమే. దానిని ప్రగతి అంటారు. సామూహికమైన కష్టాలను ఎదుర్కొనే ఆలోచన, వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేస్తే దానిని 'క్రాంతి' (విప్లవం) అంటారు. నారీ జాగరణ ఏడు విప్లవాత్మక ఉద్యమాలలో ఒక గొప్ప ఉద్యమం.

ప్రతి ఒక్కరికీ తమ అలవాటు వారికి ఇష్టంగానే ఉంటుంది. దోష దుర్గుణాలయినా, మూఢ నమ్మకాలయినా, అంధ విశ్వాసాలయినా ఇష్టంగానే కనిపిస్తాయి. వీటిలో బంధింపబడి ఉండడం వలన సమాజం చాలా నష్టపోతుంది. ప్రస్తుతం స్త్రీలు రెండు పదునైన అంచుల మీద నిలబడి ఉన్నారు. ఒక వర్గం వారు ఆధునికత పేరుతో గ్రుడ్డిగా పాశ్చాత్య భావనలను అనుకరిస్తూ ప్రతి సాంప్రదాయానికీ, ఆచారానికీ, కట్టుబాటుకూ ద్రోహం చేసేవారు. రెండవ వర్గం వారు సంప్రదాయాలనే ఆప్తవచనాలుగా భావించి ఎట్టి పరిస్థితులలోను వాటిని వదులుకోలేని వారు.

తమ గౌరవాన్ని, గొప్పతనాన్ని అజేయంగా నిలుపుకునే ప్రయత్నం చేస్తూ వెనుకబడి పోవడం, ఆధునికత అనే రెండు అతివాద తీరాల నుండి మహిళలను రక్షించాలి. వివేకంతో

మధ్యేమార్గాన్ని అనుసరించి సంస్కృతిని విశ్వశిఖరం మీదకు చేర్చే గొప్ప బాధ్యతను స్వీకరించాలి.

ఎవరినో నిందించడం వలన సమస్య పరిష్కారం కాదు. సమాజం స్త్రీలను నిందిస్తుంది. కాని వారి ఉన్నతి గురించి ఏమీ చేయదు. నీతి నియమాల పేరుతో పురుషాధిక్య సమాజం నాలుగు గోడల మధ్య వారిని బంధించింది. స్త్రీలు జ్ఞానానికి, భక్తికి, వేద మంత్రాలకు అధికారులు కాజాలరని ఏ శాస్త్రంలో ఉంది? వైదిక ఉపనిషత్తు యుగాలలో మైత్రేయి, గార్గి మొదలయిన వారు బ్రహ్మజ్ఞానంతో ఋషులుగా ఉండేవారు. ఆ సమయంలో వారందరికీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన అధికారం ఉన్నప్పుడు ఇప్పుడెందుకు ఉండకూడదు? భారతదేశానికి ఆదర్శం సీత, సావిత్రి, దమయంతులే.

ప్రస్తుతం దేశం కోసం కర్తవ్యాన్ని నిర్భయంగా, చక్కగా నిర్వహించే శిక్షణ వారికి ఇవ్వవలసి ఉంది. పవిత్రంగా, త్యాగమూర్తులుగా తయారై, వారు గౌరవ ప్రదమైన భారతదేశాన్ని నిర్మించాలి. భారత స్త్రీలకు తగిన శిక్షణ నిస్తే వారు ప్రపంచంలోనే సర్వశ్రేష్ఠమైన ఆదర్శమ హిళలుగా నిలబడతారు.

రండి! ఈ క్రింది వాటి గురించి ఆలోచిద్దాం. స్త్రీగా పుట్టడమే అపరాధమా? ఆ కారణంగా వారి స్వాభిమానాన్ని దెబ్బతీసి మన అభిప్రాయాలను, ఇష్టాలను వారిపై బలవంతంగా రుద్దడం, వారిని బానిసలుగా చూడడం లాంటివి ఎందుకు చేయాలి? స్కూలు పిల్లలను ఉపాధ్యాయులు కొట్టడం, పశువులను హింసించడం దండనీయమైన దోషాలైనపుడు - ఇంటిలోని స్త్రీల మీద అకారణ కోపం, దండన ఎందుకు? వారు పశువులకన్నా హీనులా?

భారత స్త్రీ ప్రస్తుత దయనీయ పరిస్థితి చూసి

డబ్బును మించిన సంపద - సమయం.

భావనాశీలుర హృదయాలు ద్రవించడం సహజం. స్త్రీలను ఈ విధంగా హింసించడం వలన మగవాళ్ళకు లభించిందేమిటి? వారిని అసహాయులుగా మార్చి ఎవరేం లాభపడతారు? పిల్లలు సంస్కారవంతు లవుతారా? కుటుంబంలోని వారికెవరికైనా దీనివలన సాకార్యాలేవయినా పెరుగుతాయా?

మనమందరం పరమపూజ్య గురుదేవులు ప్రవచించిన సూత్రాలను పాటిస్తూ జనశక్తిని ఆహ్వానిద్దాం. స్త్రీల పట్ల ఆలోచనా విధానం, వ్యవహారణ తీరు మారే విధంగా అందరి మెదళ్లను క్షాళన చేయాలి. అప్పుడు వారు ఉజ్వల భవిష్యత్తు అనే రాజమార్గంలో ముందుకు సాగుతూ ఈ భూమి మీద నవయుగ నిర్మాణానికి కృషి చేస్తారు.

మనం ఏమి చేయాలి?

పరదాలో బంధిస్తే దురాచారాలను ఆపగలుగుతామా? ఇది పనికిమాలిన ఆలోచన. మనిషి శరీరాన్ని మాత్రమే బట్టలతో కప్పగలము గాని నడవడికను కప్పలేము. మనసు మీద అధికారం సొందడానికి స్వాధ్యాయం అలవరచుకోవాలి. శ్రేష్ఠ విషయాలను మననం చేసుకుంటూ ఉండాలి. మస్తిష్క వికాసం కోసం, వ్యవహారానుభవం కోసం పరదాలాంటి నిరర్థక బంధనాలను ఎంత త్వరగా వీలయితే అంత త్వరగా దూరం చేయాలి.

వరకట్న పిశాచాన్ని అంతం చేయడానికి సామూహిక ఉద్యమం ప్రారంభించాలి. ఇచ్చే వారికన్నా తీసుకునే వారే స్వయంగా ఆంక్షలు విధించుకోవాలి. తీసుకోవడాన్ని ఒక సిగ్గుమాలిన పనిగా భావించాలి.

యువతి వయస్సులో పరిపక్వత పొందిన తరువాతే వివాహ విషయం ఆలోచించాలి. అప్పుడు బాల్య వివాహం లాంటి అనాచారాల నుండి విముక్తి లభిస్తుంది. ఆడపిల్లలు, మగపిల్లల మధ్య భేదభావాన్ని చూపకుండా ఇద్దరి ప్రగతికి సమానంగా సహకరించాలి.

మగ పిల్లలు, ఆడపిల్లలు సమానమే. ఇద్దరికీ సమానమైన అధికారం, సమాన కర్తవ్యం ఉన్నాయి. కనుక పుత్రుల వల్లనే వంశం వృద్ధి చెందుతుందనే భ్రమను విడనాడాలి.

అనవసర శృంగార అలంకరణలు, దుబారా ఖర్చుతో కూడిన ఆడంబరాలు, బడాయి వదలి తళుకు బెళుకులు లేని సాదా జీవనం, ఉన్నత ఆలోచనలు అనే సిద్ధాంతాన్ని పాటించాలి. అశ్లీల ప్రదర్శనలకు పాల్పడకూడదు. వాటిని నివారించాలి.

స్త్రీవిద్యను తక్కువగా చూడకూడదు. ఇది ఆలోచనాపరుల బాధ్యత. ఇది ఒక గొప్ప బాధ్యతగా అందరికీ బోధించాలి. స్త్రీలను బానిసలుగా కాకుండా స్వయంసోషకులుగా తీర్చిదిద్దాలి.

స్త్రీ, పురుషు లిద్దరూ కలసి కుటుంబాన్ని నడిపించాలి. గొప్ప గొప్ప బాధ్యతలు నిర్వర్తించడానికి ఆరోగ్యవంతమైన శరీరం, మనోబలం, అనుభవం, బుద్ధి అవసరం. స్త్రీలు ఇలా యోగ్యులుగా తయారయ్యే అవకాశం ఇవ్వాలి. అవినీతిమయ స్రతిబంధకాలలో బంధించి వారిని దుర్గతి పాలు చేయకూడదు.

స్త్రీల సహజ బలహీనత కారణంగా వారి మీద ఎటువంటి అత్యాచారాలు జరుగకుండా జాగ్రత్తపడాలి. నీతి బాహ్యంగా వ్యవహరించేవారికి తప్పించుకోలేని దండనను విధించే వ్యవస్థను సాహసంతో ఏర్పాటు చేయాలి.

సంప్రదాయం, వ్యామోహం కారణంగా వారి ప్రతిభను నాలుగు గోడల మధ్య బంధించకూడదు.

జీవితంలో ఏ కొంచెంమో ఉన్న పవిత్రతను, ధర్మాన్ని సంరక్షించేది స్త్రీయే అని చెప్పడం అత్యుక్తి కాదు. రాబోయే కాలం మహిళా ప్రధానమైనది. కనుక మనమందరం ఈ ఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్ళాలి.

అనువాదం: డి.వి.ఆర్.మూర్తి

సంకోచించి ఆగిపోవడం తెలియని వ్యక్తి ఆటంకాలను అధిగమిస్తాడు.

భాగవత బోధ

అన్ని వర్ణాలకూ సమాన గౌరవం

భేదబుద్ధి సమాజంలో అనేక ఘర్షణలకు, సమతూకం దెబ్బ తినడానికి కారణం అవుతోంది. స్త్రీ పురుషుల మధ్య విచక్షణ, సవర్ణులకూ, అవర్ణులకూ(వర్ణం లేని వారికి) మధ్య విభేదం, మతాల మధ్య వైమనస్యాలు - ఇవన్నీ విశాల దృక్పథాన్ని అవలంబించకపోవడం వల్ల దాపురిస్తూన్న విష పరిణామాలు. వివేక దృష్టితో, విజ్ఞతతో వీటికి సంబంధం లేదు. మనిషి ఆచరణ ఆధారంగా, అతడి స్వభావం ఆధారంగా సమాజానికి అతడి వల్ల కలిగే ప్రయోజనాన్ని కాని, హానిని కాని అంచనా వేయడాన్ని మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. కానీ ఒక వ్యక్తి పురుషుడు కాని స్త్రీ కాని అయినంత మాత్రాన, ఆ వ్యక్తి ఒక వర్గంలో కాని మతంలో కాని జన్మించినంత మాత్రాన - ఆ వ్యక్తిని దూరంగా ఉంచడం, తద్వారా సామాజికత, సామూహికతల ప్రయోజనం ఇతరులకూ, సమాజానికి అందకుండా చేయడం పూర్తిగా పొరపాటు. సంధ్రాయం పేరిట ఈ భేద బుద్ధిని వదులుకోవడానికి కొందరు ఇష్టపడరు. అయితే ఈ భేదం, ఈ అంతరం శాశ్వతం కాదని మనం గుర్తించాలి. ఇవి తర్వాతి కాలంలో వచ్చిన వికృతులు.

కృతయుగంలో ఒకే 'హంస' వర్ణం

ఈ విషయంపై ఉద్ధవునికి సమాధానం చెప్పతూ కృష్ణ పరమాత్మ ఇలా అన్నారు-

ఈ కల్పం ప్రారంభమైన సమయంలో, మొదటి సత్యయుగం జరుగుతూన్న సమయంలో మానవులంతా 'హంస' అనే ఒకే వర్ణానికి చెంది ఉండేవారు. ఆ యుగంలో ప్రజలంతా పుట్టుకతోనే కృతకృత్యులు అయ్యేవారు. కనుక ఆ యుగాన్ని కృతయుగం అని పిలిచారు.

సమాజంలో సమతా భావన వ్యాపించి ఉన్నప్పుడు, అందరూ ఒకరిలో మరొకరు తమ స్వరూపాన్నే చూచినపుడు

- అందరి జీవితాలు కృతకృత్యం అవుతాయి. ధన్యం అవుతాయి. సమత లోపిస్తే భేదబుద్ధి జనిస్తుంది. ఫలితంగా రకరకాల ఉపద్రవాలు ముంచుకు వస్తాయి.

భేద బుద్ధి చేసిన విచిత్రం

మనిషికి సముచితమైన పరిమితులలో మనిషిని నిలిపి ఉంచడానికి ధర్మ వ్యవస్థ నిర్మాణం అయింది. కానీ, భేదబుద్ధి ఆ ధర్మాన్నే మార్చివేసింది. ప్రాపంచిక స్థాయిలో భేదం కనపడుతుంది. అయినా, పరమాత్మలో అందరికీ సమాన హక్కు ఉంది. అక్కడ అందరూ సమాన మవుతారు. అందరూ ఏక మవుతారు. కానీ, భేదబుద్ధి ఒక విచిత్రం చేసిచూపింది. అది ఈ ఏకత్వాన్ని తిరస్కరించింది. బాహ్యమైన భేద భావాన్ని నిలిపి ఉంచడానికై రకరకాల దేవుళ్లను సృష్టించింది. ఆ ప్రక్రియ కొద్దికాలమే సాగింది. దానికే శాశ్వతమూ, సనాతనమూ అయిన సంప్రదాయకుని పేరు పెట్టి, దానిని గుండెలకు హత్తుకున్నది. అయితే ఇవన్నీ భ్రమలు.

సృష్టి ప్రారంభంలోని పరిమితులను వివరిస్తూ కృష్ణ పరమాత్మ ఉద్ధవునికి ఇలా చెప్పారు-

అప్పుడు ప్రణవమే, ఓంకారమే వేదం. తపస్సు, శౌచం, దయ, సత్యం అనే నాలుగు పాదాలు కలిగిన వృషభంగా ధర్మం ఉండేది. ఆ ధర్మం నేనే. అప్పుడు పాపరహితులూ, మహా తపస్యులూ అయిన భక్తజనులు నన్ను హంస స్వరూపంగా, శుద్ధ పరమాత్మగా ఉపాసన చేసేవారు.

పరమేశ్వరుడు, ధర్మం సామాజిక సమతా భావనకు పోషకాలన్నది స్పష్టం. అవి ఆ భావనను వ్యతిరేకించవు.

వర్ణాశ్రమ వ్యవస్థ ఉద్దేశ్యం

అలాగే సమాజాన్ని దృఢంగా, సక్రమంగా నిలిపి ఉంచడం కోసం ఋషులు ఏనాడో వర్ణాశ్రమ వ్యవస్థను

దీపంలా వెలిగి కాంతిని ఇచ్చే వ్యక్తిలోపల పరమాత్మ జ్యోతి వెలుగుతుంది.

నిర్మాణం చేశారు. ఏ వ్యక్తికి ఎలాంటి పనిలో అభిరుచి ఉంటే ఆ వ్యక్తి అలాంటి పని చేస్తే - పని చేసేవాడూ, పని చేయించేవాడూ కూడా ప్రయోజనం పొందుతారు. బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర వర్ణములు ఆచరణ, స్వభావం ఆధారాలుగా ఏర్పాటయినాయి. కానీ, తర్వాతి కాలంలో పుట్టుకతోనే అవి ఏర్పడినట్లు పరిగణించబడింది. ఒకరు మరొకరికన్నా గొప్పవారనీ, కొందరు అంటరానివారనీ భావించే సంప్రదాయం వచ్చిపడింది. వాస్తవానికి ఈ వర్ణాలు నాలుగూ సమాజం అనే విరాట్ శరీరంలోని అవయవాలు. వర్ణముల ఉత్పత్తి గురించి శాస్త్రాలు కూడా ఇదే చెపుతున్నాయి.

వర్ణాలు విరాట్ పురుషుని అవయవాలు

కృష్ణ పరమాత్మ ఇలా బోధిస్తున్నారు-

ఉద్ధవా! విరాట్ పురుషుని ముఖం నుండి బ్రాహ్మణులు, భుజముల నుండి క్షత్రియులు, తొడల నుండి వైశ్యులు, చరణాల నుండి శూద్రులు ఉత్పన్నం అయినారు. స్వభావాన్ని బట్టి, ఆచరణను బట్టి వారి గుర్తింపు ఉంటుంది.

శరీరంలోని ఒక్కొక్క అవయవం ఒక్కొక్క విధంగా ఉపయోగపడుతుంది. ఆ మాట నిజమే. అయితే అంతమాత్రాన వాటి మధ్య నాది పరాయిది అనే తేడా, అంటరానితనం వంటి వికృతులు ఏర్పడవు. సమాజ పురుషుని అవయవాలుగా రకరకాల పనులు చేసే వ్యక్తుల మధ్య కూడా అలాంటి ఆదర్శమే ఉండాలి. జన్మద్వారా కాని, వేషం ద్వారా కానీ కాక గుణాల ద్వారానే వర్ణాలు గుర్తించబడతాయని కృష్ణపరమాత్మ స్పష్టంగా ప్రకటించారు. సమాజానికి ఉపయోగపడే వివిధ గుణాలను ఈ వర్ణాలు తమ జీవితాలలో ధారణ చేస్తాయి.

ఆయా వర్ణాల లక్షణాలను శ్రీమద్ భాగవతం ఇలా వివరించింది-

శమం, దమం, తపం, శౌచం, సంతృప్తి, క్షమ, సరళత, జ్ఞానం, దయ, భగవత్ పరాయణత, సత్యం - ఇవి

బ్రాహ్మణుని లక్షణాలు.

యుద్ధంలో ఉత్సాహం, వీరత్వం, ధీరత్వం, తేజస్సు, త్యాగం, మనోజయం, బ్రాహ్మణుల పట్ల భక్తి, అనుగ్రహం, ప్రజారక్షణ - ఇవి క్షత్రియుని లక్షణాలు.

దేవతల పట్ల, గురువుల పట్ల, భగవానుని పట్ల భక్తి, అర్థ, ధర్మ, కామములు అనే మూడు పురుషార్థముల రక్షణ, ఆస్తికత, ఉద్యమశీలత, వ్యవహార కుశలత - ఇవి వైశ్యుని లక్షణాలు.

వినమ్రత, పవిత్రత, నిష్కవటమైన సేవ, దొంగతనం చేయకపోవడం, సత్యాన్ని, గో బ్రాహ్మణులను కాపాడడం - ఇవి శూద్రుని లక్షణాలు.

పైన చెప్పబడిన గుణాలన్నీ సమాజానికి అవసరమైనవి. ఉపయోగకరమైనవి. క్రీడాకారులు తమతమ అభిరుచులను బట్టి రకరకాల ఆటలను ఆడతారు. సైన్యంలో కొందరు వాయుసేనలో ఉంటారు. కొందరు జలసేనలో ఉంటారు. ఫుట్ బాల్ క్రీడాకారుడు కబడ్డీ క్రీడాకారుడిని తాకకూడదనీ, ప్లలసేనవారు జలసేనవారికన్నా తక్కువ వారనీ చెప్పలేము. అలాగే - ఎవరికి ఎలాంటి గుణం ఇష్టమో ఎలాంటి ఆచరణ ఇష్టమో వారు వాటిని స్వీకరించి సమాజ పురుషుని బలీయమైన అవయవాలుగా తమ పాత్రలను నిర్వహించగలుగుతారు.

వర్ణాన్ని మార్చుకోవచ్చు

అభిరుచి మారినపుడు ఆటను మార్చుకోవచ్చు. వృత్తిని మార్చుకోవచ్చు. అలాగే - వర్ణం కూడా మారుతుంది. ఇందులో అనుమానానికి తావు లేదు.

నారద మహర్షి యుధిష్ఠిర మహారాజుకు ఏమి చెప్పాడో చూడండి-

ఒక వర్ణాన్ని సూచించే లక్షణం ఇతర వర్ణాల వారిలో కూడా ఉంటే - వారిని మొదటి వర్ణానికి చెందిన వారుగానే పరిగణించాలి.

వర్ణ వ్యవస్థ ఆచరణపై, గుణాలపై ఆధారపడి

విజ్ఞుడు కష్టాలకు ఏడవడు; వాటిని తొలగించే మార్గాలు వెతుకుతాడు - ప్రసన్నంగా.

ఉన్నదన్నది స్పష్టం. ఆనువంశికంగా, పుట్టుక ఆధారంగా వర్ణాన్ని నిర్వహించడంలో తప్పు లేదు. డాక్టరు కొడుకు డాక్టరు అయితే, వ్యాపారస్థుని కొడుకు వ్యాపారస్థుడు అయితే - అందువల్ల ఇతరులతో పోల్చితే సౌకర్యమే ఉంటుంది. కుటుంబ వాతావరణం సహజంగా కల్పించే ప్రయోజనం వారికి లభిస్తుంది. ఈ నియమం సౌకర్యంగా ఉంటుందని చెప్పవచ్చు. కానీ - డాక్టరు కొడుకు న్యాయవాది కాకూడదని, వ్యాపారస్థుని కొడుకు కళాకారుడు కాకూడదని నిషేధం విధించలేము. న్యాయవాదికి జన్మించిన నిరక్షరాస్యుడు తనను న్యాయవాది అని పిలవాలని పట్టుపట్టాడనుకోండి. న్యాయవాది కన్నా ఉపాధ్యాయునికి హెచ్చు గౌరవం ఇవ్వాలన్నా మనుకోండి. ఆ మాటలు నవ్వులపాలు అవుతాయి. వాస్తవానికి తన కర్తవ్యాన్ని సమర్థవంతంగా నిర్వహించే వ్యక్తి మాత్రమే గౌరవానికి అర్హుడు అవుతాడు. అతడు డాక్టరు అయినా, న్యాయవాది అయినా, వ్యాపారస్థుడు అయినా. సమాజంలో వర్ణాలుగా పిలువబడే వివిధ వర్గాల విషయంలో కూడా ఈ నియమం వర్తించాలి. అప్పుడే సుఖశాంతులతో తులతూగే సమాజాన్ని నిర్మించడం సాధ్యమవుతుంది.

దైవ పూజపై గుత్తాధికారమా?

భేదబుద్ధి మనిషిపై సవారీ చేయడం చూస్తే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. కొందరు వ్యక్తులు పరమేశ్వరుని పైన కూడా తమ గుత్తాధికారాన్ని చెలాయించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఫలానా వర్గం వ్యక్తి అపరిశుభ్రంగా ఉన్నాడు కనుక దేవుణ్ణి పూజించడానికి అతడికి హక్కు లేదని వీరు చెబుతున్నారు.

ఈ విషయమై భాగవతం ఏమి చెబుతుందో చూద్దాం. స్వయంగా కృష్ణపరమాత్మ ఉద్ధవునితో ఇలా చెబుతారు-

నేను సంఖ్యలకు అతిప్రియమైన ఆత్మను. అనన్యమైన భక్తి ద్వారానే నేను పట్టుబడతాను. నన్ను పొందడానికి మార్గం ఒకే ఒకటి. పుట్టుకతో చండాలురు అయిన వారిని సైతం నాపట్ల అనన్యమైన భక్తి పవిత్రులను

చేస్తుంది.

శ్రేష్ఠత్వం, నికృష్టత అనేవి జన్మపై కాక కర్మపై ఆధారపడి ఉన్నాయన్నది స్పష్టం. దుష్టుని కుటుంబంలో జన్మించిన వ్యక్తి పరమేశ్వర వరాయణుడుగా, ఆదర్శవంతుడుగా జీవిస్తే అతడిని పవిత్రుడుగా పరిగణించాలి. శ్రేష్ఠ మార్గాన్ని ఎవరికీ అందకుండా చేయకూడదు.

తమ భేద బుద్ధికి అర్హత అనే ముసుగు వేయడానికి కొందరు ప్రయత్నిస్తారు. ప్రతి పనినీ అర్హుల చేతనే చేయించాలనీ, అనర్హులకు అధికారం ఇవ్వకూడదనీ వీరు వాదిస్తారు. ఈ మాట నిజమే కావచ్చు. అయితే - అర్హత గీటురాయి గుణం కావాలి. ఆచరణ కావాలి. వంశంతో, వేషంతో దాన్ని ముడిపెట్టకూడదు. విరోచనాలతో బాధపడుతున్న వ్యక్తికి పాలు ఇవ్వకూడదు. నిజమే. ఒక కుటుంబంలో ఒక వ్యక్తికి విరోచనాలు అవుతూ ఉంటే, లేక గతంలో విరోచనాలు అయి ఉంటే - ఆ కుటుంబంలో ఎవరికీ పాలు ఇవ్వకూడదని చెప్పడం నూటికి నూరుపాళ్లు అనుచితం. భాగవత కథలు మున్నగువాని విషయంలో ఎక్కడైనా ఎవరైనా నిషేధం విధించి ఉంటే - దాని వెనుక ఇలాంటి కారణమే ఏదైనా ఉండిఉండవచ్చు. కులభేదం దానికి ఎంతమాత్రం కారణం కాజాలదు. కాకూడదు.

స్వయంగా కృష్ణపరమాత్మ ఇలా చెప్పారు-

దోషాలు లేనివాడు, బ్రాహ్మణ భక్తుడు, ప్రేమమయుడు, సాధు స్వభావుడు, శీలవంతుడు అయిన వ్యక్తికి ఈ గాఢ వినిపించాలి. నా పట్ల ప్రేమ, భక్తి కలిగి ఉన్న శూద్రులకు, స్త్రీలకు కూడా ఈ ఉపదేశాన్ని వినిపించాలి.

కనుక, శూద్రుల విషయంలో భగవానుని అభిప్రాయం స్పష్టమే.

సేవ ఆధారంగా దైవకృప

మైత్రేయ మహర్షి విదురునితో ఇలా చెబుతారు-

వర్తమానాన్ని ఉపేక్షించే వ్యక్తి తన సర్వస్వాన్నీ కోల్పోతాడు.

ఆ తర్వాత అన్ని ధర్మాలూ సిద్ధించడం కోసమై భగవానుని చరణాల నుండి సేవాభావం వ్యక్తమయింది. ఆ సేవాభావం వల్లనే శ్రీహరి ప్రసన్ను డవుతాడు.

శూద్రుడు సేవాభావానికి ప్రతీక. ఆ సేవాభావానికి భగవానుడు అత్యధిక ప్రాముఖ్యం ఇస్తాడు. కనుక, శూద్రుడిని నీచుడు, హీనుడు అని పిలవడానికి ఎంత మాత్రం వీలు లేదు. శూద్రులు అపరిశుభ్రంగా ఉంటారనీ, కనుక వారిని నీచులని పిలవాలనీ కొందరు వాదిస్తారు. ఈ వాదన సారసాటు. అంటరానివారుగా పరిగణించి మనమే వారికి అపరిశుభ్రంగా జీవించడం నేర్పాము. వారికి పరిశుభ్రతను అలవరచడం కూడా మన బాధ్యతే. పసిపిల్లవాడు కూడా ఎక్కడ పడితే అక్కడ అశుద్ధాన్ని అంటిస్తాడు. అంతమాత్రాన ఎవరూ వాడిని అంటరానివాడని చెప్పి దూరంగా తరిమివేయరు. అతడికి పరిశుభ్రంగా ఉండడం నేర్పేటంత వరకు జనం అతడి అపరిశుభ్రతను స్వయంగా భరిస్తారు. ఏ కారణం వల్ల అయినా పరిశుభ్రతను అలవరచు కోలేకపోయిన మన సోదరుల పట్ల మన భావన, మన వ్యవహారణ చంటిపిల్లల పట్ల ఉండే విధంగా ఉండాలి. మనకు సేవ చేస్తాన్న కారణాన వారు మన ఉపేక్షను భరించవలసి వస్తే - సేవాభావం అంతరించిపోతుంది. సమాజంలో సమతూకం దెబ్బతింటుంది. కనుకనే, భగవానుడు

స్వయంగా సేవా భావాన్ని ప్రోత్సహిస్తూ ఉంటాడు.

భక్త ప్రహ్లాదుడు నరసింహ అవతారాన్ని స్తోత్రం చేస్తూ భగవానుని ఈ నియమాన్ని ఇలా పేర్కొన్నాడు-

సేవకు అనుగుణంగానే జీవులపై తమ కృప ఉదయిస్తుంది. ఇందులో వర్ణ సంబంధమైన ఎక్కువ తక్కువ లుండవు.

సమాజంలో శ్రేష్ఠ ప్రవృత్తులను నిలిపి ఉంచడంలో అంతర్భాగంగా ఉండే ఒక మహత్తర విధానం ఇది - మంచి పనులు చేసేవారిని గౌరవించడం. వారికి సహకరించడం. వారిని ప్రశంసించడం. వారిని ప్రోత్సహించడం. సమాజంలో శ్రేష్ఠ ప్రవృత్తులు నిలచి ఉండాలి, ఫలితంగా సమాజంలో సుఖ సంతోషాలు నిలిచి ఉండాలి అన్నది భగవానుని ఇచ్చి. కనుక ఏదో ఒక కులంలో పుట్టినందువల్ల కాక సత్ ప్రవృత్తులను పరిగణనలోకి తీసుకునే ఆయన తన కృపను వర్ణిస్తాడు. మరోప్రక్క సత్ప్రవృత్తుల కన్న జన్మ ఆధారంగా హెచ్చుతగ్గుల గురించి ఆలోచించే వారిని ఆయన శిక్షిస్తాడు.

కృష్ణ పరమాత్మ యుధిష్ఠిరునితో ఇలా చెప్పారు-

శూద్ర కులంలో జన్మించిన కారణంగా నా భక్తులను అవమానించే నరాధముడు కోట్లాది సంవత్సరాలు నరకంలో మ్రగ్గుతాడు.

H H H

భార్యాభర్తల లక్ష్యం

మహారాష్ట్రలోని జమిందారు భావూ రఘునాథ ఠాకూర్ కు 13 సంవత్సరముల వయస్సులో రెండున్నర సంవత్సరముల కన్యతో వివాహం జరిగింది. వారు పెద్దయిన తర్వాత సమాజం సంస్కర్తలై బాల్య వివాహాలను వ్యతిరేకించారు. వారు తమ పుత్రిక సరళను యం.ఎ వరకు చదివించారు. కుమార్తె మహిళా జాగృతికి పనిచేయుటకు నిశ్చయించుకొన్నది. తగిన వరుడు లభించనందున ఆమె మహర్షి కర్వే మహిళా విద్యాలయంలో అధ్యాపకురాలిగా చేరింది. మహిళా విద్య అనే లక్ష్యం కొరకు సహకరించే వారినే పెండ్లాడుతానని షరతు పెట్టింది. ఇందోర్ కు చెందిన ప్రేమ్ నాయక్ దొరికారు. ఇద్దరూ కలిసి తమ లక్ష్య పూర్తికి సంపూర్ణ సామర్థ్యాన్ని వినియోగించారు. ఈ కృషిలో 30 కన్యా విద్యాలయాలు ప్రారంభించారు. వీనిలో 22 వేలమంది కన్యలు చదివారు. వీటితోపాటు ఈ దంపతులు మాల్వ్యా, మహారాష్ట్రలలో మహిళా జాగృతికి కృషి చేశారు. దీనినే ఒకటి ఒకటి కలిస్తే పదకొండు అవటం అని అంటారు.

- ప్రజ్ఞాపురాణం నుండి

ఆత్మస్తుతిలో మునిగే వ్యక్తి దేనినీ సాధించలేడు.

గురుదేవుల భవిష్యవాణి

బ్రాహ్మణత్వ విస్తరణతో కృతయుగ అవతరణ

పరమపూజ్య గురుదేవులు పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్యజీ జీవితం తేజస్సును వెదజల్లే సూర్యునితో సమానమైనది. ఆయన వ్యక్తిత్వం బహుముఖమైనది. ఆయన నిజమైన బ్రాహ్మణులు. జన్మతో కులం వస్తుందనే నమ్మకం గాయత్రీ పరివార్ కు లేదు. గాయత్రిని జీవితంలో అమలు జరుపుతూన్న వ్యక్తి, జ్ఞాన చేతనలో స్నానం చేసిన వ్యక్తి తన జీవితంలో బ్రాహ్మణత్వాన్ని నింపుకున్న వ్యక్తి అని గాయత్రీ పరివార్ చెబుతోంది.

1990 ఏప్రిల్ 7 నాటి సంఘటన. పరమ పూజ్య గురుదేవులు బ్రహ్మవర్చస్ లో రచనా వ్యాసంగంలో ఉన్న ఇద్దరు కార్యకర్తలతో మాట్లాడుతున్నారు. ఆ సంవత్సరం వసంత పర్వం జనవరి 29 నుండి వారు మౌన సాధనలోనికి వెళ్లిపోయారు. ఈ సూక్ష్మీకరణ సాధనలో వారు లౌకిక దృష్టిలో బయటి వ్యక్తులెవ్వరినీ కలుసుకోలేదు. వారు కొద్ది సమయాన్ని మాత్రం ఇద్దరు ముగ్గురు పరిజనులను కలియడానికి కేటాయించేవారు. ఆ సంభాషణలో భవిష్యత్తును గురించి వారిలా ప్రసంగించారు-

“నేడు బ్రాహ్మణులు నశించిపోయారు. సింహాల జాతివలె బ్రాహ్మణ జాతి కూడా నశించిపోయింది. పూజలు, స్తోత్రాలు పెరిగాయి. ఇదంతా బాహ్యనికే, కర్మకాండకే పరిమితం అయింది. వాటిలో ప్రాణం లేదు. ఇదంతా సంస్కారం లేని కర్మకాండ. కృతయుగ సమాజాన్ని నిర్మించే బ్రాహ్మణులను మనం సృష్టించాలి.”

ఇలా చెబుతూ చెబుతూ వారు ఏదో లోకంలోకి వెళ్లిపోయారు. కొద్ది క్షణాల తర్వాత ఇలా వెల్లడించారు-

“నిన్న రాత్రి నాకొక కల వచ్చింది. భోజరాజుకు వచ్చినట్లు. ఆ కలలో నేను సప్త ఋషుల మధ్యకు వెళ్లాను. అక్కడ బ్రహ్మదేవుడిని అడిగి ఒక బ్రహ్మ కమలాన్ని తీసుకువచ్చాను. తిరిగి వచ్చి ఆ దివ్యమైన బ్రహ్మ కమలంలోని

బ్రహ్మ బీజములను నలువైపులా, సమాజమంతటిలో, విశ్వమంతటిలో వెదజల్లాను. ఆ కలలో నాకు కృతయుగం కనిపించింది. ఆ బ్రహ్మ బీజములు విశ్వమంతటా విస్తరించడం వల్ల, అంకురించడం వల్ల , పుష్పించి ఫలించడం వల్ల ఆవిర్భవించింది ఆ కృతయుగం. అందరూ బ్రహ్మపరాయణులు కావడం నేను చూచాను. అందరూ బ్రాహ్మణులు అయినారు. బ్రాహ్మణుని పని ప్రజాశిక్షణ, బ్రాహ్మణుడు ఎక్కడికి వెళితే అక్కడ అతడి వెనుక కృతయుగం వెళుతుంది. నేడు ఆ బ్రాహ్మణునికే కరవు వచ్చిపడింది. మీరు ఆ బ్రాహ్మణుల పంటను పండించాలి. నా తపస్సు పని చేస్తుంది. అలాంటి బ్రాహ్మణులు సమాజంలో అత్యధికంగా జన్మించేందుకు అనుకూల వాతావరణాన్ని మీరు మీ రచనల ద్వారా నిర్మాణం చేయండి. ‘సాదా జీవనం, ఉన్నత ఆలోచన’ అనే సంస్కారం సమాజమంతటిలో వ్యాపించాలి.”

పూజ్య గురుదేవులు చెప్పినదాన్ని మేము అక్షరం అక్షరం మా డైరీలో వ్రాసుకున్నాం. ఆయన ఆ తర్వాత ఇలా వివరించారు-

“బ్రాహ్మణుణ్ణి సూర్యునితో పోల్చుతారు. బ్రాహ్మణుడు తేజస్విగా ఉంటాడు. ప్రతికూల పరిస్థితులలో కూడా ముందుకు పోతూనే ఉంటాడు. ఎన్నడూ ఆగిపోడు. అతడు ఎన్నడూ ఆవేశపడడు. లోభ మోహములపై అతడికి అదుపు ఉంటుంది. డబ్బులు, సాధనాల ఆకర్షణలో అతడు చిక్కుకోడు. అతడు తన సంతానానికే, తన కుటుంబానికే పరిమితం కాడు. వాటికి అతీతంగా అతడు సమాజం కోసం జీవిస్తాడు. ‘బ్రాహ్మణ’ అనే పదం బ్రహ్మ నుండి ఏర్పడింది. బ్రహ్మవలెనే బ్రాహ్మణుడు శ్రేష్టసమాజాన్ని నిర్మాణం చేస్తాడు. పురుష సూక్తం బ్రాహ్మణుణ్ణి శీర్షంగా వర్ణించింది. అతడు సృష్టినిర్మాత అయిన మొదటి దేవత. అతడు సమాజమంతటా వ్యాపిస్తే, కృతయుగం అవతరిస్తుంది.

సమాజం కోసం సర్వస్వాన్నీ సమర్పించేవారే జీవించే హక్కు పొందుతారు.

“బ్రాహ్మణత్వం లోపించడం వల్ల నేడు పరిస్థితులు క్షీణించిపోయాయి. మొదట్లో ప్రపంచంలోని గొప్ప పదవి బ్రాహ్మణునిది. అతడిని భూసురుడని పిలిచేవారు. భూసురుడు అంటే భూమిపై ఉన్న దేవత. నేడు అతడు బికారి అయినాడు. ఇవ్వడానికి బదులు అడుక్కుంటున్నాడు. ప్రపంచం చెడిపోవడానికి కారణం ఇదే. వ్యక్తిత్వాన్ని సంస్కరించే సూత్రాలను ఇచ్చేవాడు బ్రాహ్మణుడు. అతడు కనీస ఖర్చుతో జీవితం సాగించేవాడు. అపరిగ్రహం అతడి గుణం. ఈ తపస్సు ద్వారా, ఇంద్రియ సంయమనం ద్వారా, వాసన, తృప్తి అహంకారములను అదుపు చేయడం ద్వారా అతడు సౌశీల్యంతో కూడిన వాతావరణాన్ని నిర్మాణం చేసేవాడు.

“ప్రపంచంలో బ్రాహ్మణుడు అంతరించి పోవడం వల్ల కలియుగం వచ్చింది. బ్రహ్మ తేజం లోపించినందువల్లనే నేడు నలువైపులా అంధకారం కానవస్తోంది. నేటి సమస్యలన్నింటికీ పరిష్కారం - బ్రహ్మతేజం ఉదయించడం, సద్గుణాల అభివృద్ధి, బ్రాహ్మణత్వ విస్తరణ. **21వ శతాబ్దంలో బ్రాహ్మణత్వం అవతరిస్తుంది. కృతయుగం అవతరిస్తుంది.** అందరూ బ్రాహ్మణుని మాట వింటారు. సత్పరాయణులు, పరిశుద్ధులు, తేజస్వులు అయిన వ్యక్తుల సంఖ్య బాగా పెరుగుతుంది. దేవతల వలె జీవించాలనే ఆకాంక్ష అందరి మనస్సులలో వికసిస్తుంది. మామిడితోపు చిగురిస్తుంది. ‘సత్’ అనగా భగవానుడు. సత్యయుగం (కృతయుగం) అంటే భగవానుని యుగం. మంచితనం పరిమళించే యుగం. ఆ **కృతయుగం రావడం నిశ్చయం.**

“పండిన మామిడికాయ సువాసన వెదజల్లుతుంది. అది పసుపు రంగు తేలుతుంది. తియ్యదనం దానిలో ఉంటుంది. ఇవే బ్రాహ్మణుని గుణాలు. అతడు తన గుణాల సువాసనను వ్యాప్తి చేస్తాడు. ఆయా సమయాలలో సంతోషం, ఋషులు, బ్రాహ్మణులు జన్మిస్తారు. నేడు ఆ పరిస్థితులే ఉన్నాయి. భవిష్యత్తులో ఇదే జరుగుతుంది. పసుపురంగు ఆకులు రాలిపోతాయి. ఆ వెంటనే వసంతం వస్తుంది. వాయుగుండం ఏర్పడుతుంది. ఆ వెంటనే వర్షం కురుస్తుంది. నేటి చిహ్నాలను బట్టి బ్రాహ్మణులు జన్మిస్తూ రన్నది స్పష్టం.

“బ్రాహ్మణుడు ‘దీప్తికరం’గా ఉంటాడు. జ్వలిస్తూ ఉంటాడు. ప్రకాశవంతుడుగా ఉంటాడు. రత్నం వలె వెలుగులు వెదజల్లుతాడు. రత్నప్రభంగా ఉంటాడు. సవితా దేవత మనకు అలాంటి తేజస్సును ప్రసాదిస్తుంది. మనల్ని పవిత్రులను చేస్తుంది. మనల్ని బ్రాహ్మణులను చేస్తుంది.

“యన్మండలం దీప్తికరం విశాలం రత్నప్రభం త్రివ్రమనాది రూపమ్, దారిద్ర్య దుఃఖక్షయ కారణంచ, పునాతు మాం తత్ సవితూర్ వరేణ్యమ్”

“పై సవితా దేవత స్తోత్రంలో ఈ విషయమే చెప్పారు. గుణాన్ని మాత్రమే కోరేవాడు, పదేపదే సవిత నుండి ప్రేరణను కోరేవాడు, తాను పవిత్రుడు కావాలని, తేజస్వి కావాలని కోరేవాడు, అయిన బ్రాహ్మణుడు సవితా దేవత వలె పాపరహితుడు, తేజస్వి అవుతాడు. అంధకారాన్ని తొలగించే ప్రేరణను అతడు కోరతాడు. కూడబెట్టడం వల్ల కలిగిన తేమతో కూడిన అంధకారాన్ని తొలగించడానికై తేజస్సును కోరతాడు. సవితా దేవత ప్రకాశాన్ని కోరతాడు. తేజస్సు లేనివాడు, ప్రకాశించని వాడు సూర్యుడెలా అవుతాడు? అవాంఛనీయతను పారద్రోలేవాడే, వాంఛనీయ గుణాలను పెంపొందించే వాడే బ్రాహ్మణుడు.

“బ్రహ్మక్షత్ర అనే శబ్దం గ్రంథాలలో కానవస్తుంది. బ్రాహ్మణుడు సేవాపరాయణుడుగా ఉంటాడు. దయాళువుగా ఉంటాడు. కరుణామయుడుగా ఉంటాడు. అయినా అతడు క్షత్రియునివలె తేజస్విగా ఉంటాడు. పరశురామునివలె, విశ్వామిత్రుని వలె. అగ్నిలో వేడిమీ ఉంటుంది, వెలుగుగా ఉంటుంది. కృతయుగ సూర్యుడు ప్రకాశించేటపుడు అలాంటి బ్రాహ్మణులు, బ్రహ్మక్షత్రియులు సమాజంలో అధిక సంఖ్యలో ఉంటారు. పంచిపెట్టే ప్రవృత్తి ప్రాముఖ్యం వహిస్తుంది. పవిత్రత, తేజస్సు నలువైపులా విస్తరిస్తాయి. బ్రాహ్మణుడు కృతయుగానికి వాహనం.

“భగవద్గీతలో యోగేశ్వరుడైన శ్రీకృష్ణుడు దైవీ సంపదపై చేసిన వర్ణన బ్రాహ్మణుని వర్ణనయే. నిర్భయత్వం, నిర్మలమైన అంతఃకరణం, తత్వజ్ఞానాన్ని పొందడానికై ధ్యాన

మనస్సు ఒక అద్దం. అది ఎదుట ఉన్నదాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.

యోగంలో దృఢత్వం, సాత్విక దానం ఇచ్చే ప్రవృత్తి, ఇంద్రియ దమనం, భగవంతుడు - దేవతలు - గురుజనుల పూజ, అగ్నిహోత్రం మున్నగు ఉత్తమ కర్మల ఆచరణ, వేదశాస్త్రాల అధ్యయనం అధ్యాపనం, భగవానుని నామాలను, గుణాలను కీర్తించడం, స్వధర్మపాలనలో కష్టాలను సహించడం, మన-ప్రాణ-శరీరాలతో ఎవరికీ ఎలాంటి కష్టమూ కలిగించకపోవడం, యథార్థంగా ప్రియంగా మాట్లాడడం, అపకారిపై పైతం కోపగించకపోవడం, కర్మలను తాను చేస్తున్నాననే అభిమానాన్ని వదులుకోవడం, మనసు నిలకడ, నిందించకపోవడం, సర్వభూతముల పట్ల దయ, ఇంద్రియాలకు విషయాలతో సంయోగం కలిగినా దానిపట్ల ఆసక్తి లేకపోవడం, కోమలత్వం, శాస్త్ర విరుద్ధమైన ఆచరణకు సిగ్గుపడడం, వ్యర్థమూ చవలమూ అయిన చేష్టలు చేయకపోవడం, తేజస్సు, క్షమాగుణం, ధైర్యం, బాహ్య శుద్ధి, ఎవరిపట్లా శతృభావన లేకపోవడం, తాను పూజ్యుడననే అహంకారం లేకపోవడం - ఇవన్నీ దైవీ సంపదతో జన్మించిన వ్యక్తి లక్షణాలు. (గీత 18-1,2,3). శ్రీకృష్ణుడు వర్ణించిన ఈ 16 గుణాలను బ్రాహ్మణుడు అమలు చేస్తాడు. అతడు కామ, క్రోధ, లోభములనే నరక ద్వారములు మూడింటి నుండి విముక్తి పొందిన వాడు. (గీత 16-21). కనుకనే అతడు పరమపదాన్ని చేరుకుంటాడు. అనగా- పరబ్రహ్మ పరమాత్మను పొందుతాడు.

“పృథివిపై కృతయుగం రావడం రాకపోవడం అన్నది బ్రాహ్మణత్వ అభివృద్ధిపై, మనిషి కోరికపై ఆధారపడి ఉంటుంది. బ్రాహ్మణత్వమే కృతయుగాన్ని లాగికొని వస్తుంది. వృక్షాలు మేఘాల నుండి నీటిని లాగికొంటాయి. అలాగే బ్రాహ్మణుడు సూర్యుని గుణాలను లాగికొని వచ్చి భూమిపై కృతయుగ వాతావరణాన్ని నిర్మిస్తాడు. సద్గుణాలు సమృద్ధిగా ఉన్నచోట కృతయుగం అవతరిస్తుంది. బ్రహ్మకర్మలను తాను జీవితంలో ధారణ చేసి ఇతరులకు నేర్పే బ్రాహ్మణులు ఉన్నచోటికి కృతయుగం తనకు తానుగా వచ్చి చేరుతుంది. మనిషి నడత మారితే మనిషి ఆలోచన మారితే - కృతయుగం స్వయంగా అవతరిస్తుంది. సత్యపరాయణమూ, శ్రేష్ఠత్వంతో

కూడినదీ అయిన యుగం సత్యయుగం, కృతయుగం.”

పూజ్య గురుదేవులు 1990 ఏప్రిల్ 24న, మహా ప్రయాణానికి సుమారు నలభై రోజుల ముందు ఇలా ప్రకటించారు-

“చూడండి పిల్లలూ, రోజూ 20 పైసలు, పిడికెడు ధాన్యం పరమార్థం కోసం కేటాయించే వ్యక్తి కృతయుగపు బ్రాహ్మణుడు అవుతాడు. అతడికి మూడు పనులు ఉంటాయి - సూర్యుడిని ధ్యానం చేయడం, గాయత్రీ జపం, సూర్యునికి అర్ఘ్యం ఇవ్వడంతో పాటు రోజూ తన భావాంజలిని ప్రభువుకు అర్పిస్తూ, సవితాదేవత ద్వారా శ్రేష్ఠత్వం, బ్రాహ్మణత్వం నలుదిశలా విస్తరించాలని ప్రార్థించడం. విద్యా విస్తరణకు అంశదానం ఇచ్చే వ్యక్తి నిజమైన బ్రాహ్మణుడు - అతడు ఏ కులానికి చెందినప్పటికీ. వ్యక్తివ్యక్తినీ కలుసుకోవడం, తీర్థయాత్ర చేయడం, తన గురువుగారి సందేశాన్ని అందించడం - ఇవి అతడి పనులు. అతడు రుద్రాక్షలు, పసుపు జందెం ధరిస్తాడు. అవి యుగతీర్థం మంత్రించినవి అయి ఉంటాయి.

“విశ్వామిత్రుడు నవ సృష్టి చేశాడు. మేము ఒక సృష్టి చేస్తున్నాము. గురూజీ నవ బ్రాహ్మణులను సృష్టిస్తున్నారని అందరికీ చెప్పండి. వీరు ధవలీ మీద యుగ గీతాలను వినిపించేవారు. వీరు పసుపు సంచీ తగిలించుకుని జ్ఞాన విస్తరణ చేసేవారు. అఖండ జ్యోతిని అందించేవారు. తమ గురువు వాణిని వినిపించేవారు. తమను తాము కరిగించుకునే వారు.

“శ్రావణ పూర్ణిమ రోజున బ్రాహ్మణుని చేతికి తోరం కట్టి, అతడి చేత హేమాద్రి సంకల్పం చేయిస్తారు. మీరూ అదే చేయండి. బ్రాహ్మణులను నిర్మాణం చేసే నర్సరీగా తయారు చేయాలి ఈ శాంతికుంజ్ఞం. పరివ్రాజకులుగా తీర్థయాత్రగా ఇంటింటికి వెళ్లే, కృతయుగాన్ని తీసుకువచ్చే బ్రాహ్మణులకు ప్రశిక్షణ ఇచ్చి వారిని సమాజంలోకి పంపండి.”

కృతయుగం రావడం ఖాయం. మనమంతా దానికి సాధనాలం కావాలి. HHH

పవిత్రుడు, స్వార్థరహితుడు, ప్రేమమూర్తి, త్యాగశీలి అయిన మనిషి ఒక దేవత.

పాండవులకు మార్గ దర్శనం - 2

ఒక విశ్వకర్మ నిర్మించిన సుందర సభాభవనమున బంధుసహితుడైన అర్జునుడు ఉత్తమ పురుషుల నడవడిని గూర్చి ఆయనను అడిగెను. శ్రీకృష్ణుడు ఉత్తమ ప్రవర్తనలను అభ్యసించవలసినదిగా, వానిని ప్రచారము చేయవలసినదిగా ఉత్తమ సలహాను ఇచ్చెను. ఆయన ఇట్లు చెప్పెను.

ప్రవర్తనం శుభానాం చ తత్ సతాం వృత్తముచ్యతే |
తతో ధర్మః ప్రభవతి యః ప్రజాః పాతి శాశ్వతీః ||

శుభకర్మలను ప్రచారము చేయుట ఉత్తమ పురుషుల ప్రవర్తనగా చెప్పబడుచున్నది. దీని ఆచరణ వలన ధర్మము కలుగును. అది యెల్లప్పుడు ప్రజలను రక్షించును.

(1) సత్కర్మములనే ధర్మమందురు. వీని వలననే సమాజమున సువ్యవస్థ ఉండును.

సదాచారవరాయణుడుగా నుండుటకు తన ఇంద్రియములను వశము చేసికొనవలసిన అవసరమును తెలుపుచు కృష్ణుడు ఇట్లు చెప్పెను. స్వచ్ఛందములైన ఇంద్రియములు మానవుని ఉత్తమ మార్గము నుండి తప్పించును, వానిని అదుపులో పెట్టుకొనవలెను.

దేవానామపి దేవత్వం యుక్తః కారయతే వశీ |
బ్రహ్మ చావ్యయమాప్నోతి హిత్వా దేహమశాశ్వతమ్ ||

తమ ఇంద్రియములను వశపరచుకొను యోగులు దేవతలకు గూడా దేవత లగుదురు. వారు అనిత్యమగు ఈ శరీరమును వదిలి అవ్యయమగు బ్రహ్మమును పొందెదరు.

1. కృతి వలన ప్రకృతి వలన దేవతలగుదురు.
2. ఇంద్రియములను వశపరచుకొనువాడు యోగి అగును.

3. తన్ను తాను పరమాత్మతో కలుపుకొనవలెను.

కామచారీ తు కామేన య ఇన్ద్రియసుఖే రతః |
బ్రహ్మచారీ తు కామేన ఇన్ద్రియజయే రతః ||

కోరికల ద్వారా ఇంద్రియములను సుఖములలో లగ్నము చేయువాడు కామచారి. ఇంద్రియ నిగ్రహమున ప్రవృత్తుడగువాడు నిరంతర బ్రహ్మచారి.

1. ఇంద్రియ సుఖములను లక్ష్యముగా చేసి కాక పరమాత్మను లక్ష్యముగా చేసి కర్మలను నిశ్చయించుట, ఆయనయందు లగ్నము చేయుటయే బ్రహ్మచర్యము.
2. బ్రహ్మచారియనగా ఈశ్వరనిర్దేశానుసారము ప్రవర్తించు వ్యక్తి ఆయనను పొందగలడు.

న త్వసౌ చక్షుషా గ్రాహీ న చ సర్వైరపీన్ద్రియైః |
మనసైవ ప్రదీపేన మహానాత్మా ప్రద్యుశ్యతే ||

ఆ బ్రహ్మమును ఈ చర్మచక్షువులతో దర్శింపలేము. ఇంద్రియములన్నింటితో గూడా దానిని గ్రహింపలేము. కేవలము బుద్ధి అనెడు దీపము యొక్క సహాయముతో ఆ గొప్ప ఆత్మను దర్శింపగలము.

1. ఈశ్వరాను భూతికై స్థూలములైన ఇంద్రియములు గాని, స్థూలమైన కర్మకాండగాని చాలవు. దానికై బుద్ధిని ప్రకాశింపజేయవలెను.
2. ఉత్కృష్టమైన ఆత్మయే పరమాత్మ.

పాండవు లిట్లు అడిగిరి - యోగేశ్వరా! మానవులలో దుష్టప్రవృత్తుల రూపమున దానవులు నివసించుచుందురు అనియు, అవి జీవుని బలవంతముగ పదభ్రష్టులుగా

ఆచరణ ద్వారా ఇచ్చే ఉపదేశమే సార్థకమైనది.

జేయుననియు మేము వినియున్నాము. సాధకులు వానిని ఓడింతురు. ఇది యెట్లు? ఎవరి మార్గదర్శనమున సంభవమగును?

శ్రీకృష్ణుడిట్లు చెప్పెను- వ్రతి మానవునిలోను ఈశ్వరుని చైతన్యాంశ యుండును. అదియే అందరికి మార్గదర్శనము చేయును. మానవుడు శుద్ధబుద్ధి ద్వారా దాని సంకేతములను తెలుసుకొనగలుగును. వాని వలన లాభములను పొందును. ఇంకను ఆయన ఇట్లు చెప్పెను-

ఏకో గురుర్వాస్తి తతో ద్వితీయో
యో హృచ్చయస్తమహను బ్రవీమి ।
తేనానుశిష్టా గురుణా సదైవ
పరానుభూతా దానవః సర్వ ఏవ ॥

ఒకడే గురువు, రెండవవాడు లేడు. హృదయములో ఉన్న పరమాత్మనే నేను గురువని చెప్పుచున్నాను. ఆ గురువు అనుశాసనము వలననే దానవులందరు ఓడిపోయిరి.

1. హృదయములోనున్న దివ్యచైతన్యమే సద్గురువు. లౌకిక గురువు దానిని మేలుకొల్పుటకు సహాయపడును.
2. ఈ దివ్య చైతన్యము యొక్క మార్గదర్శనమును అంగీకరించి బయలుదేరినచో అజేయులుగా తోచు దుష్ప్రవృత్తులనెడు దానవులు ఓడిపోవుదురు.

అంతఃకరణమునందున్న గురువు మానవుని ఎట్లు సదాచారిగా చేయును? ఆ విధానమును తెలుపుచు భగవానుడు ఇట్లు పలికెను - ఏ కార్యమున మానవుని ప్రవృత్తి ఉండునో వాడు దానినే చేయును. ఉత్తమ కార్యములలో ప్రవృత్తమైనచో హీనమైన ఆచరణ ఉండదు. ఈ హృదయములో ఉన్న గురువు యొక్క ఆజ్ఞను అంగీకరించినచో అది మానవుని ఉత్తమ కార్యములవైపు ప్రవృత్తునిగా చేయును.

తస్య చానుమతే కర్మ తతః పశ్చాత్ప్రవర్తతే ।
గురుర్బోధాచ శ్రోతా చ ద్వేష్టా చ హృదినిస్ఫుతః ॥

మొదట అతడు కర్మను ఆనుమోదించును, తరువాత జీవుని కర్మ ఆయన యందు ప్రవృత్తమగును. ఇట్లు హృదయములో వెల్లడియగు పరమాత్మయే గురువు, జ్ఞాని, శ్రోత, ద్వేష్ట.

1. భగవానుడు మొదట అంతఃకరణములో ఉత్తమ ప్రవృత్తుల రూపమున అవతరించును.
2. గురువు లేదా పరమాత్మ వలన తన ప్రవృత్తులను శోధింపజేసికొనవలెను గాని ఆకాంక్షలను గాదు.

వాసుదేవా! మానవుడు తన అంతఃకరణమునందున్న గురువు యొక్క నిర్దేశములను కాదని దుష్టకర్మలలో ఎట్లు చిక్కుకొనును అని అర్జునుడు అడిగెను.

శ్రీకృష్ణుడిట్లు సమాధానమిచ్చెను - అది అంతయు అజ్ఞానము వలన ప్రాపంచికములైన ఆకర్షణలలో పడుటవలన కలుగుచున్నది. దాని విషయమున జాగ్రత్తగా ఉండి దానిని నివారించు మార్గమును చెప్పుచు ఆయన ఇట్లు పలికెను-

అకార్యమపి యేనేహ ప్రయుక్తః సేవతే నరః ।
తం లోభమసిభిస్తీక్ష్ణైర్ని కృత్య సుఖమేధతే ॥

దేనిచే ప్రేరితుడై మానవుడు చేయకూడని పనిని గూడా చేయుచున్నాడో ఆ దోషము లోభము. దానిని జ్ఞాన మను ఖడ్గముతో ఖండించి మానవుడు సుఖమును పొందును.

1. హీనమైన ఆలోచనలను ఖండించుటయే జ్ఞానఖడ్గము యొక్క అర్థము.
2. తాత్కాలిక ప్రయోజనమును చూచి మానవుడు లోభమున పడిపోవుచున్నాడు. కొద్ది లాభము వెంట పెద్దహాని దాగియున్నదని జ్ఞానము ద్వారా తెలిసికొనినచో లోభము సమాప్తమగును.

H H H

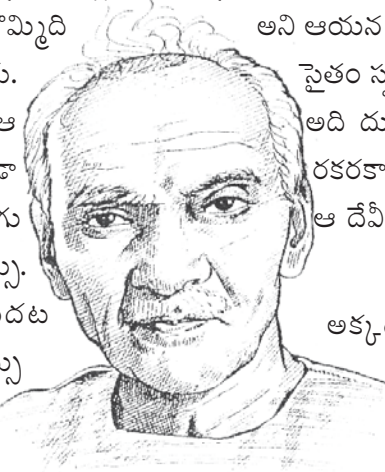
కార్యశూరత పరిస్థితిని మార్చుతుంది.

మొలకెత్తుతూన్న విత్తనాలు - 1

హిమాలయాలకు వెళుతూ తిరిగి వచ్చిన తర్వాత శ్రీరామ్ తనకు తానుగా ఆవల్ఫేడా సరిహద్దులు దాటలేదు. ఆయన ననిహాల్ వెళ్లారు. తండ్రిగారితో కలసి వెళ్లారు. కుటుంబమంతటితో కలసి తిరిగి వచ్చారు. మధుర శ్రీరామ్ను ఆకర్షించింది. తండ్రిగారి శ్రాద్ధ కర్మ జరిగిన తర్వాత ఒక రోజున శ్రీరామ్ తా-ఈజీతో ఇలా అన్నారు - “అమ్మా! తిరిగి వస్తానని మాట ఇస్తే, మధుర వెళ్లడానికి నాకు అనుమతి ఇస్తావా?” ఆ అనుమతి అడిగిన తీరు దానిని నిరాకరించే అవకాశం లేనట్లుగా ఉంది. ఎన్ని రోజుల్లో తిరిగి వస్తావు - అని తా-ఈజీ అడిగింది. తొమ్మిది పది రోజుల్లో తిరిగి వస్తానని శ్రీరామ్ చెప్పారు. తా-ఈజీ ఆనందంగా అంగీకరించింది. ఆ రోజుల్లో రవాణా సౌకర్యాలు తక్కువ. ఆవల్ఫేడా నుండి మధుర వెళ్లి రావడానికి మూడునాలుగు రోజులు పట్టేది. పైగా పన్నెండేళ్ల పిన్న వయస్సు. అనుమతి ఇవ్వకూడదని ఆమెకు మొదట అనిపించింది. కాని, అలా చేస్తే పిల్లవాడి మనస్సు గాయపడుతుంది. ఎవరినైనా వెంట తీసుకుని వెళ్లమని ఆమె చెప్పింది. అయితే శ్రీరామ్కు ఒంటరిగా వెళ్లాలని ఉంది. ఆ విషయమే తల్లికి చెప్పారు. తల్లి అనుమతించింది. మరునాడు మూడునాలుగు జతల బట్టలు, కప్పుకోవడానికి పరుచుకోవడానికి శాలువా, జంఖానా, రాకపోకలకు బసకు పైకం - ఇదంతా ఆమె ఏర్పాటు చేసింది.

బండిమీద, గుర్రం మీద, రైలులో ప్రయాణం చేసి, శ్రీరామ్ రెండవ రోజున మధుర చేరారు. మధురలో బంధువులు ఉన్నారు. అయినా శ్రీరామ్ వాళ్ల ఇంటికి వెళ్లలేదు. శ్యామ్జీకి బగీచీ (శ్రీకృష్ణుని ఉద్వానవనం) కు వెళ్లారు. ద్వారకాధీశుని (శ్రీకృష్ణుని) దర్శనం చేసుకున్నారు. విశ్రామ్ ఘాట్ మున్నగు స్థలాలు దాటి, ఆయన బృందావన్ మార్గంలో ఉన్న ఒక తోటలోనికి వెళ్లారు. తోటలో చిన్న బావి ఉంది. స్నానానికీ, విశ్రాంతికీ సౌకర్యం ఉంది. దగ్గరలోనే

వరండావంటి మూడు నాలుగు గదులు ఉన్నాయి. వ్రజ ప్రాంతంలో ఇలాంటి తోటలు చాలా ఉన్నాయి. సంపన్నులు ఈ తోటలలో సాయంత్రాలు గడుపుతూ ఉంటారు. ఈ తోటలలో చెట్లూ, ఫల వృక్షాలూ ఉంటాయి. ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణం వ్యాపించి ఉంటుంది. బావుల ప్రక్కన దేవతల విగ్రహాలు ఉంటాయి. ఎక్కువగా హనుమంతుని విగ్రహాలు ఉంటాయి. కొన్నిచోట్ల రాధాకృష్ణుల విగ్రహాలు, దుర్గ విగ్రహాలు, సాధు సంతల విగ్రహాలు ఉంటాయి. శ్రీరామ్ ఉన్న తోటలో ఒక దేవీ విగ్రహం ఉంది. అది ఎవరి విగ్రహం అని ఆయన అడిగారు. ఆ తోటకు రోజూ వచ్చేవాళ్లు సైతం స్పష్టమైన సమాధానం చెప్పలేకపోయారు. అది దుర్గదనీ, లక్ష్మీదనీ, రాధదనీ, సీతదనీ - రకరకాలుగా చెప్పారు. ఏమైనా - శ్రీరామ్కు ఆ దేవీ విగ్రహం బాగా నచ్చింది.

శ్రీరామ్ సుమారు వారం రోజులు అక్కడ ఉన్నారు. ఉదయం స్నానాదులు ముగించుకుని బయలుదేరి మూడవ జాముకు తిరిగి వచ్చేవారు. మధుర - బృందావన్లో ప్రతిచోటా ఆశ్రమాలు ఉన్నాయి. ఇవాళ ఒక ఆశ్రమంలో, రేపు మరో ఆశ్రమంలో - ఇలా కాలక్షేపం చేయవచ్చు. ఆశ్రమాలలో ప్రసాదాలు కూడా దొరుకుతాయి. శ్రీరామ్ ఈ ఆశ్రమాలకు వెళ్లేవారు. కానీ భోజనం గురించి కానీ, ప్రసాదాల గురించి కాని ఆయన ఎన్నడూ వట్టించుకునే వారు కారు. ఇంటి నుంచి బయలుదేరేటప్పుడు తల్లి మరమరాలు, నిల్వ ఉండే వస్తువులు మూట కట్టి ఇచ్చింది. ఆయన అవే తినేవారు. మార్పు కోసం ద్వారకాధీశుని ఆలయం ప్రక్కన ఉన్న పూల్చంద్ మిఠాయి దుకాణంలోనో, మరో దుకాణంలోనో తేలికైన తినుబండారాలు కొద్దిగా కొనుక్కునేవారు. మిగతా సమయంలో ఆ ప్రాంతమంతటా తిరిగేవారు.

తన సంకల్పానికి, విశ్వాసానికీ కట్టుబడి ఉండడమే వీరత్వం.

ఈ భ్రమణంలో ఒకటి రెండు సార్లు మాత్రమే ఆలయాలకు వెళ్లారు. తోటలు, ఆశ్రమాలు, యమునా తీరం - ఇక్కడే హెచ్చు సమయం గడిపేవారు. ఎవరినో వెతుకుతూన్నట్లు తోటలో ఉన్నంతసేపు ఆ దేవీ విగ్రహాన్ని పదేపదే చూసేవారు. దానిమీద తన దృష్టిని లగ్నం చేసేవారు. అక్కడికి ఎవరు వచ్చినా - ఆ విగ్రహం ఎవరిదని వారిని అడిగేవారు.

ఒక రోజున ఆ ప్రశ్నకు విచిత్రమైన సమాధానం వచ్చింది. ఆ సంఘటన ఇలా జరిగింది. ఎవరో సంత ఆ తోటలోనికి వచ్చారు. ఆయన పేరు బాబా రామదాస్. అయితే జనం ఆయనను కారీయాబాబా అని పిలిచేవారు. ఆయన కౌపీనానికి బదులు కర్రతో తయారైన లంగోటీ వంటిది ధరించారు. బాబా దాన్ని ప్రత్యేకంగా తయారు చేయించారు. అది నడుముకు బిగిసి ఉంటుంది. అవసరమైతే దాన్ని విప్పడానికి, వదులు చేయడానికి వీలుంది. కర్రతో తయారైన కౌపీనాన్ని ధరించడం వల్ల ఆయనకు కారీయా బాబా అనే పేరు వచ్చింది.

కారీయా బాబా బృందావనంలో ఉంటారు. అయితే ఆయన స్వంత ఆశ్రమాన్ని నిర్మించుకోలేదు. ఆ రోజు ఉదయం ఆయన తోటలోకి వచ్చారు. “జై అంబే” అని నినదించారు. బావిలో స్నానం చేసి, ప్రక్కనే ఉన్న భగవతి విగ్రహాన్ని దర్శించడానికి వెళ్లారు. అక్కడే చాలాసేపు కూర్చున్నారు. పూజలు చేయలేదు. ధ్యానం చేస్తున్నారు. శ్రీరామ్ ఆయనను కుతూహలంతో చూస్తున్నారు. ఆయన ధ్యానం ముగించుకుని లేవగానే, ఆయన కాళ్లమీద పడ్డారు. ‘వద్దు బాబూ వద్దు’ - అంటూ ఆయన అడుగులు వెనుకకు వేశారు. “ఎక్కడ నుంచి వచ్చావు?” అని అడిగారు. శ్రీరామ్ తనను పరిచయం చేసుకున్నారు. “ఎక్కడికి వెళ్లాలి?” - అని బాబా అడిగారు. “అందరూ వెళ్లవలసింది ఒక్కచోటుకే. అయితే, ఎలా వెళ్లాలో తెలియడం లేదు.” - అని శ్రీరామ్ జవాబు చెప్పారు. బాబా ముఖంలో ప్రసన్నత వెలిగింది. “నీవు నీ మార్గంలో సరిగానే వెళుతున్నావు. దారి తెలియదని ఎందుకు చెబుతున్నావు?” - అని బాబా మళ్లీ అడిగారు.

కారీయా బాబా పూర్వ చరిత్ర

ఇద్దరి మధ్యా చర్చ సాగింది. సంభాషణ చాలాసేపు జరిగింది. కారీయా బాబా తన సాధన గురించీ, ఇంతవరకు జరిగిన యాత్ర గురించీ వివరంగా తెలిపారు. ఆ దేవి విగ్రహం గాయత్రీది అని ఆయన తెలియజేశారు. ఆయన మరిన్ని వివరాలు ఇచ్చారు. పూర్వం అక్కడ ఒక ఆశ్రమం ఉండేది. మూడు నాలుగు వందల సంవత్సరాల క్రితం ఒక సన్యాసి సన్నిధిలో 20-25 మంది సాధకులు ఎప్పుడూ సాధన చేస్తూ ఉండేవారు. వారు గాయత్రీ జపం చేసేవారు. వేద, శాస్త్రాల అధ్యయనం చేసేవారు. చాలా సంవత్సరాల క్రితం అక్కడ భాగవత ప్రవచనం కూడా జరిగేది.

బాబా తన గురించి చెప్పిన దాని ప్రకారం - అధిక పరిణామంలో గాయత్రీ జపం చేయాలనే ప్రేరణ ఆయనలో సహజంగా కలిగింది. ఉపనయన సమయంలో ఆయన గాయత్రీ మంత్ర దీక్ష తీసుకునే ఉన్నారు. కనుక సాధన ప్రారంభించారు. తాను ఎక్కడ జన్మించిందీ, తన కుటుంబంలో ఎందరు ఉన్నారో ఆయన చెప్పలేదు.

ఎందుకంటే - సన్యాసికి తన పూర్వాశ్రమం గురించి చెప్పడం నిషిద్ధం. సాధకుడు సన్యాసం తీసుకున్నప్పుడు ప్రతీకాత్మకంగా అతడికి అంత్యక్రియలు జరుగుతాయి. విధి విధానం ప్రకారం అతడిని చితిమీద పడుకోబెడతారు. చితికి మంట పెడతారు. ఆ తర్వాత అతడిని తిరిగి తీసుకువస్తారు. ఇక కొత్త జన్మ ప్రారంభం అవుతుంది. ఇంతవరకు సాగిన లౌకిక జీవితాన్ని మరచిపోవడమే మంచిది. ఆ జీవితం ముగిసింది. మృత్యువు మనిషి వ్యక్తిత్వాన్నీ, గుర్తింపునూ, అతడు సాధించిన కార్యాలను కబళిస్తుంది. ఆవిధంగానే - ఇంతవరకు సాగిన జీవితం అదృశ్యం అయింది - ఈ అవగాహన కలిగించడానికే ఈ క్రియలన్నీ జరుపుతారు.

కారీయా బాబా ఇంతవరకే చెప్పారు - తన చదువు పూర్తయింది. తాను ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. గాయత్రీ అనుష్ఠానం నిర్వహించాలనే భావన ఆయనలో క్షణక్షణం తీవ్రతరం కాసాగింది. ఆయన ఇంటి ప్రక్కనే ఒక తోట ఉంది.

నిజాయితీతో వెదికితే ప్రగతి పథం దొరికి తీరుతుంది.

ఆ తోటలో ఒక పెద్ద మర్రిచెట్టు ఉంది. ఆ చెట్టు క్రింద ఆయన ఆసనంలో కూర్చున్నారు. కవచం మున్నగు విధి విధానాలతో పాటు అనుష్ఠానం ప్రారంభించారు. ఆ విధివిధానాన్ని ఇంటిలో గురువు ద్వారా నేర్చుకుని ఉన్నాడు. కనుక, ఎలాంటి ఇబ్బంది కలగలేదు.

అనుష్ఠానంలో ఒక భాగం పూర్తయింది. జ్వాలాముఖి వెళ్లి మిగతా జపం పూర్తి చేయాలని ఆ వెంటనే ఆయనకు ప్రేరణ కలిగింది. ఎవరో ఎదుట నిలబడి చెప్పినట్లు, లేదా ఆ మర్రిచెట్టు నుండి పిలుపు వచ్చినట్లు - ఆ ప్రేరణ కలిగింది. పూర్వాశ్రమంలో బాబా నివసిస్తున్న స్థలానికి జ్వాలాముఖి సుమారు 70 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. మర్రిచెట్టు నీడ నుండి లేచిన బాబాజీ ఇంటికి వెళ్లలేదు. సరాసరి జ్వాలాముఖి వైపు బయలుదేరారు. బాబాతో పాటు ఆయన బాబాయిగారి అబ్బాయి కూడా జప తపాలు చేస్తున్నాడు. అతడు ఆయన వెంట బయలుదేరాడు. ఇద్దరూ నిర్విరామంగా ప్రయాణం చేస్తున్నారు. త్రోవలో ఒక మహాత్ముని దర్శనం జరిగింది. పరిచయాలూ అవీ జరగకుండానే ఆయన సన్యాసం తీసుకుంటావా అని బాబాను అడిగారు. కారితూ బాబా ముందు వెనుక ఆలోచించకుండా అవును అన్నారు. సన్యాసానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. తమ్ముడు అడ్డుకున్నాడు. ఏడ్చాడు. సన్యాసం తీసుకోవద్దని పట్టుబట్టాడు. ప్రయోజనం లేకపోయింది. అతడు ఇంటికి పరుగుతీశాడు. తన పెదనాన్నను పిలుచుకు వచ్చాడు.

కారితూ బాబా తండ్రిగారు వచ్చారు. అయితే, అప్పటికే తరుణం మించిపోయింది. ఆయన జోక్యం కలిగించుకునే స్థితి దాటిపోయింది. తండ్రిగారు వచ్చేసరికే కొడుకు సన్యాసం పుచ్చుకున్నాడు. ఆయన బాధపడ్డారు. కొడుకుకు నచ్చజెప్పాగారు. ఇంటికి తిరిగి రమ్మని అడిగారు. సన్యాసం పుచ్చుకోవడం పూర్తయిందనీ, ఆ సన్యాస ఆశ్రమం నుంచి వెనుకకు వెళ్లడం జరగదనీ కొడుకు అన్నాడు. ఎవరూ చూడలేదు కదా! క్షురకర్మ మాత్రమే కదా జరిగింది. మన ఊరు వెళ్లి అందుకు మరేదో కారణం చెప్పుదాం. నీవు సన్యాసివి అయినావని ఎవరు చూచారు - అని తండ్రి నచ్చవెప్పడానికి ప్రయత్నించారు. అయినా కారితూ బాబాను ఆ మాటలు

ఎంతమాత్రం ప్రభావితం చేయలేదు. సన్యాస ఆశ్రమ నియమాల ప్రకారం - ఆయనను తన తండ్రిగా గుర్తించడానికి నిరాకరించారు కారితూ బాబా. అలసిపోయి, ఓడిపోయి ఆయన తిరిగి వెళ్లిపోయారు.

కారితూ బాబా తాను ఏ మర్రిచెట్టు క్రింద సన్యాసం తీసుకున్నారో ఆ మర్రిచెట్టు క్రిందనే ఆసనంలో కూర్చున్నారు. రాత్రి అయ్యేవరకు జప, ధ్యానాలలో మునిగిపోయారు. అర్ధరాత్రి అయింది. కొద్దిసేపు నిద్రపోయారు. ఉదయం నిద్ర లేచి, మళ్లీ జప - ధ్యానంలో నిమగ్నం అయినారు. ఇలా ధ్యాన - సమాధి సాగగా సాగగా - భగవతి సాక్షాత్కరించింది. వరం కోరుకో అన్నది. ఆయనలో కోరిక ఏమీ మిగలలేదు. సన్యాసం పుచ్చుకున్నాను. నాకు కోరిక ఏదీ మిగలలేదు. ఇకముందు ఏ కోరికా కలుగకుండా ఆశీస్సు ప్రదానం చెయ్యి - అని ఆయన భగవతిని అడిగారు. కారితూ బాబాకు పలువిధములైన సిద్ధులు లభించాయి. ఆయన ఏది చెపితే అది జరిగేది. ఆర్తులుగా తనను శరణు జొచ్చిన పలువురి కష్టాలను ఆయన తొలగించారు.

విలక్షణమైన తోట, గాయత్రీ విగ్రహం

కారితూ బాబా శ్రీరామ్ కు ఆ తోట గురించి అపురూపమైన సంగతులు తెలిపారు. అందులో ఒక సంగతి: త్రేతా యుగంలో ఈ స్థలంలో దుర్వాస మహర్షి తపస్సు చేశారు. కంసుణ్ణి వధించడానికి వెళుతూ శ్రీకృష్ణ బలరాములు ఇక్కడ సంధ్యావందనం చేశారు. బాబా వివిధ సమయాలలో ఆ స్థలంలో జరిగిన యజ్ఞ అనుష్ఠానాల గురించి వివరించారు. తన వెంట రమ్మని అడిగారు. శ్రీరామ్ ఆయన వెంట బయలుదేరారు. ఆ తోటకు సుమారు మూడు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న ఒక కొండ దగ్గర బాబా ఆగారు. ఆ కొండ సమీపంలో ఇప్పుడు ఒక కళాశాల నడుస్తోంది. వృద్ధులు ఆ కొండను గాయత్రీ కొండ అని పిలుస్తారు.

బాబా శ్రీరామ్ ను ఆ కొండమీదకు తీసుకువెళ్లారు. అక్కడ ఒక కుటీరంలో ఒక సంత పడుకుని ఉన్నారు. ఇద్దరూ ఆయనకు ప్రణామం చేశారు. ఆ సంత పేరు బూటీ సిద్ధ

సర్వవ్యాపి అయిన పరమేశ్వరుని దృష్టిలో మన ఆలోచన, పని దాగవు.

మహారాజ్. 30-40 సంవత్సరాలుగా ఆయన మౌనవ్రతం పాటిస్తున్నారు. ఆయన ఎవరితోనూ మాట్లాడరు. అవసరమైనపుడు ఆయన సైగలతో విషయం తెలుపుతారు. ఒకోసారి కాగితం మీద వ్రాసి విషయం తెలుపుతారు. ఆయన అలోవర్ నివాసి. ఎన్నో దశాబ్దాల క్రితం ఇక్కడకు వచ్చారు. ఆయన కోటి గాయత్రీ మంత్ర జపం చేశారని కారితో బాబా తెలిపారు. నియమ నిష్ఠలతో జపం చేసిన ఫలితంగా ఆయనకు గాయత్రీ మాత అనుగ్రహం లభించింది. ఆత్మసాక్షాత్కారం లభించింది.

సిద్ధి అనంతరం ఆయన ఆ కొండమీద గాయత్రీ విగ్రహాన్ని స్థాపించారు. మధురలోని చతుర్వేది బ్రాహ్మణులకు భోజనం పెట్టారు. ఆ విందు కార్యక్రమం భవ్యంగా, నిరుపమానంగా జరిగింది. దానికి కావలసిన సాధన సంపత్తి ఎలా సమకూరింది? దాని విషయం బూటీ సిద్ధ బాబాకు తప్ప మరెవరికీ తెలియదు. బూటీ బాబా వద్ద ఒక విలక్షణమైన యంత్రం ఉన్నదని ప్రజల నమ్మకం. ఆ యంత్రాన్ని ఆరాధించగానే, సాధన సంపత్తి దానికదిగా వచ్చిపడుతుంది. బాధలలో ఉన్నవారు, రోగులూ బాబా వద్దకు వచ్చేవారు. ఆయన మాట్లాడేవారు కారు. చేయి ఎత్తి ఆశీస్సులు అందించేవారు. అంతే. ఆయన చేయి ఎత్తడమే కష్టాలు తొలగిపోవడమని ప్రజలు భావించేవారు. పలువురి కష్టాలు నిజంగా తొలగిపోయాయి కూడా.

ధోల్పూర్, అల్వర్ రాజ్యాల రాజులు ఆయన వద్దకు వచ్చారు. బాబా స్వయంగా ఎక్కడికీ వెళ్లేవారు కారు. ఏకాంతం కోసం వెళ్లదలచుకుంటే, తమ కుటీరం దగ్గర ఉన్న గుహలోకి వెళ్లేవారు.

సంతోల ఆశీస్సులు

కారితో బాబా శ్రీరామ్ ను బూటీ సిద్ధ బాబాకు పరిచయం చేశారు. శ్రీరామ్ సాధననూ, నిష్ఠను తెలుసుకుని బూటీ సిద్ధ బాబా పరవశించిపోయారు. రెండు చేతులూ ఎత్తి అతడిని ఆశీర్వదించారు. ఆ తర్వాత అతడిని తమ గుండెలకు హత్తుకున్నారు.

అనంతరం కారితో బాబా తన దారిని తాను

వెళ్లిపోయారు. శ్రీరామ్ తోటలోకి వచ్చారు. ఈ కలయిక జరిగిన కొద్దిరోజులకు బూటీ సిద్ధ బాబా తనువు చాలించారు.

యమునా నది ఆవల నుంచి ఒక సంత బృందావనం వచ్చారని ఒక భక్తుడు శ్రీరామ్ కు చెప్పాడు. ఆయన యమున ఒడ్డునూ, గంగ ఒడ్డునూ దాటి ఎక్కడికీ వెళ్లరు. ఆయన నది ఒడ్డున ఒక మంచె వేసుకున్నారు. అక్కడే కూర్చుని ప్రజలతో మాట్లాడతారు. ఒకోసారి ఆ మంచె ప్రక్కన కట్టిన గుడిసెలో ఉంటారు. సాధన, ఉపాసనల తర్వాత కొద్ది సమయం మిగులుతుంది. ఆ సమయాన్ని ఆయన జన సంపర్కానికి వినియోగిస్తారు. ఆయనకు ఆకలి దప్పులు లేవు. ఆయన ఆహారం తీసుకోవడం ఎవరూ చూడలేదు. ఆయన కాల కృత్యాలకు వెళ్లరు. ఆకలినీ, దాహాన్ని జయించడం వల్ల ఎంతో సమయం మిగులుతుంది. ఆయన ఆ సమయాన్ని ధ్యాన - ధారణలకు వినియోగిస్తారు.

ఆ సంత వయస్సు విషయంలో కూడా జనం విచిత్రమైన విషయాలు చెప్పుకుంటారు. ఆయన వయస్సు రెండు వందల సంవత్సరాలని కొందరు చెబుతారు. ఆరేడు వందల సంవత్సరాలని మరికొందరు చెబుతారు. తమ తండ్రులూ, తాతలూ ఆయన ఆ వయస్సులోనే ఉండడం చూచారని కొందరు చెబుతారు. శరీర స్థితిని బట్టి, ఆరోగ్యాన్ని బట్టి ఆయన వయస్సు 30-35 సంవత్సరాలకు మించదని అనిపిస్తుంది. యోగ సిద్ధుల వల్ల ఆయన ఇలా ఉండగలుగుతున్నారని ప్రజలు చెబుతారు. ఆయన ఎప్పుడు కావాలనుకుంటే అప్పుడు తన శరీరాన్ని కాయకల్పం చేస్తారనీ, దాన్ని కొత్త శరీరంగా చేస్తారనీ వారు చెబుతారు.

శ్రీరామ్ ఈ మాటలను కుతూహలంతో విన్నారు. వాటిపై ఎలాంటి వ్యాఖ్యా చేయలేదు. ఆయన మనస్సులో ఉత్సృకత జనించింది. అంతే. ఆయన బృందావనం బయలుదేరారు. అది వేసవి కాలం. యమునా నది అప్పుడు నేటివలె ఎండిపోలేదు. నదిలో నీరు ప్రవహిస్తోంది. ఈనాడు యమునా నది మే, జూన్ నెలలలో పూర్తిగా ఎండిపోతోంది. నడచి దాన్ని దాటవచ్చు. అయితే ఆనాడు ఆ నదిలో నీరు పుష్కలంగా ఉండేది.

H H H

సౌశీల్యం, శిష్టాచారం దైవీ గుణాలు.

యుగ గీత

శ్రద్ధావంతునికి లభిస్తుంది జ్ఞానం

(శ్రీకృష్ణ ప్రసాదం)

39వ శ్లోకంలో శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ జ్ఞానాన్ని పొందడానికి తప్పనిసరి షరతులను పేర్కొంటున్నారు. శ్రద్ధావంతుడు, తత్పరుడు, సాధనా పరాయణుడు, ఇంద్రియాలను అదుపు చేసినవాడు అయిన సాధకునికి జ్ఞానం లభిస్తుందని ఆయన చెబుతున్నారు. పరమతత్వాన్ని వెదకేందుకు ప్రేరణ ఇస్తుంది జ్ఞానం. బౌద్ధిక జ్ఞానాన్ని స్వంత అనుభూతిగా పరివర్తనం చేస్తుంది శ్రద్ధ. ఆత్మ జ్ఞానం దానికి పుష్టిని ఇస్తుంది.

వినోబా ఇలా అన్నారు - “అనుభవం తర్కవిహీనం. శ్రద్ధ అనుభవంపై ఆధారపడుతుంది. అనుభవానికి అతీతమైనది శ్రద్ధ.” (విచార పోథీ - 10)

పండిత రామచంద్ర శుక్ల శ్రద్ధను ఇలా నిర్వచించారు- “ఒక వ్యక్తిలో సామాన్య ప్రజలలో కన్న విశిష్టమైన గుణాలను, శక్తుల వికాసాన్ని చూచినపుడు అతడి విషయమై హృదయంలో స్థిరమైన ఆనందం శ్రద్ధ. గొప్పతనాన్ని ఆనందంగా స్వీకరించడం, దానిపట్ల పూజ్య భావాన్ని కలిగి ఉండడం శ్రద్ధ.”

మహాత్మా గాంధీ ఇలా అన్నారు - “శ్రద్ధ, బుద్ధి వేర్వేరు రంగాలకు చెందినవి. శ్రద్ధ వల్ల అంతఃజ్ఞానం -

ఆత్మజ్ఞానం పెరుగుతుంది. అందువల్ల ఆత్మశుద్ధి జరుగుతుంది. బుద్ధివల్ల సృష్టి జ్ఞానం - బాహ్యజ్ఞానం పెరుగుతుంది. అయితే దానికీ, అంతఃశుద్ధికీ కార్యకారణ సంబంధం లేదు. ఎంతో బుద్ధి కుశలత కలిగినవారు శీలభ్రష్టులుగా ఉండడం కనిపిస్తుంది. అయితే, శ్రద్ధతో పాటు శీల రాహిత్యం ఉండడం అసంభవం.” (సంపూర్ణ గాంధీ వాఙ్మయ, ఖండ-41, పుట-82).

శ్రద్ధ గురించి పరమపూజ్య గురుదేవులు ఇలా వ్రాశారు- “ఆధ్యాత్మిక రంగంలో శ్రద్ధయొక్క శక్తి అన్నిటిని మించినది. సాధన నుండి సిద్ధికి చేరడానికి మూలాధారం శ్రద్ధ. సంస్కారాలతో కూడిన మనిషి వ్యక్తిత్వం శ్రద్ధయొక్క పరిపక్వ దశయే.” వారింకా ఇలా అన్నారు - “శ్రద్ధావిశ్వాసాల నుండి ప్రయోజనం పొందడానికై

వాటికి తగు శిక్షణ గరపే లక్ష్యంతో సాధనలో విస్తృత నియమావళి ఏర్పరచబడింది. శ్రద్ధద్వారా వ్యక్తిత్వం స్థిరపడుతుంది. ఆత్మకు అన్నింటినీ మించిన విశ్వాసపాత్రురాలు, సన్నిహితురాలు అయిన మంత్రి శ్రద్ధయే.” (శ్రీరామశర్మ ఆచార్య వాఙ్మయ - ఉపాసన - సమర్పణ - యోగ, ఖండ 3, పుటలు 3-32,33). సత్తనిపాత (1-4-2) ఇలా చెబుతోంది - “శ్రద్ధ

త్యాగం, సమర్పణ, వివేకం, సత్యముల పట్ల శ్రద్ధయే వైరాగ్యం.

బీజము. తపస్సు వర్షము. మనిషి శ్రద్ధ ద్వారా సంసార సాగరాన్ని దాటగలుగుతాడు.”

ఐతరేయ బ్రాహ్మణం (7-10) ఇలా చెబుతోంది - “శ్రద్ధ భార్య. సత్యం యజమాని. శ్రద్ధ సత్యముల జంట ద్వారా మనిషి స్వర్గాన్ని జయిస్తాడు.”

ఋగ్వేదం ఇలా చెబుతోంది - “శ్రద్ధా హృదయ యాకుల్యా, శ్రద్ధయా విందతే వసు.”(10-151-14) అనగా - అందరూ హృదయంలోని దృఢ సంకల్పం ద్వారా శ్రద్ధను ఉపాసన చేస్తారు. ఎందుకంటే - శ్రద్ధ వల్లనే ఐశ్వర్యం లభిస్తుంది.”

“సత్వానురూపా సర్వస్య శ్రద్ధా భవతి భారత”-(17-3) - అంటూ గీతాకారుడు శ్రద్ధను నిర్వచించాడు. ప్రతిప్రాణిలోని శ్రద్ధ అతడి సత్తా స్వరూపాన్ని బట్టి, అతడి కేంద్ర స్వభావాన్ని బట్టి ఉంటుంది. అని దాని అర్థం.

తత్పరత, సంయమనం కూడా...

శ్రీకృష్ణుడు శ్రద్ధతో పాటు మరి రెండు గుణాలను ప్రస్తావించారు. తత్పరుడు కావడం, జితేంద్రియుడుగా సంయమనశీలిగా ఉండడం.

పరమతత్వాన్ని అన్వేషించడానికై తత్పరత, సాధనా పరాయణత్వం అవసరం అవుతాయి. ఏకనిష్ఠ భావంతో సాధనాశీలుడు కావడం తప్పనిసరి. శ్రద్ధ, భక్తి భావాల వల్ల ధ్యాన - సాధన రంగంలో అత్యధికమైన ఆంతరిక జాగరూకత లభించవచ్చు. అయితే, ఇంద్రియాలను చక్కగా అదుపు చేయలేకపోతే ఏకాగ్రత విచ్ఛిన్నం అవుతుంది. ఆత్మజ్ఞానం వల్ల కలిగే శాంతిని మనం పొందలేము. ఇంద్రియాల స్వభావం బహిర్ముఖం కావడం వల్ల, అవి మాటిమాటికీ మన దృష్టిని విషయాల వైపు లాగుతూ

ఉంటాయి. కనుక మనం ఇంద్రియాలపై అదుపు సాధించనంతవరకు లక్ష్యసాధన పట్ల శ్రద్ధాభక్తులు మనకు కావలసిన శాంతిని ఇవ్వలేవు.

జ్ఞానాన్ని పొందడానికి సాధనాలు - శ్రద్ధ, గురువు పట్ల, శాస్త్ర వచనాల పట్ల మొక్కువోని నిష్ఠ, ఆదర్శాల పట్ల అంతులేని ప్రేమ. సాధనలో ప్రగతి పొందితే ఇంద్రియ సంయమనం, అర్థ సంయమనం, సమయ సంయమనం, ఆలోచనా సంయమనం వీటికి తోడయితే, శాంతి(పరం శాంతిమ్) లభిస్తుంది. అన్ని వికలతల నుండి విముక్తి, ఒత్తిడి నుండి విముక్తి, దుఃఖాల నుండి విముక్తి మనకు లభిస్తాయి. సంక్షోభ విక్షోభములే మనల్ని వికలురుగా, రోగులుగా చేస్తాయి. మనస్సులోని వ్యాకులత సమాప్తమయితే, మనం ఆధి వ్యాధులన్నిటి నుండి విముక్తి పొందుతాము.

నేడు ప్రపంచం ఈ విముక్తి కోసమే వెదుకుతోంది. ప్రపంచమంతా అశాంతితో నిండి ఉంది. ఎవరికీ హాయిగా నిద్ర పట్టడం లేదు. జీవితమంతా పరిగ్రహంతో, కూడబెట్టడంతో గడచిపోయింది. తృష్ణనూ, లాలసనూ తీర్చుకోవడంతోనే గడచిపోయింది. ఫలితంగా మనిషి సంయమన రహితుడు అయినాడు. ప్రాణశక్తి ప్రవాహం ఎండిపోయింది. మనస్సు ఎప్పుడూ అనుమానాలతో నిండిపోతోంది. ప్రగతి రంగంలో బుద్ధి శిఖరాగ్రాన్ని అందుకున్నది. కానీ, శ్రద్ధ మాత్రం పెరగలేదు. కనుకనే అంతటా అశాంతి, ఒత్తిడి, విధ్వంసం రాజ్యమేలుతున్నాయి.

ఇందుకు పరిష్కారం శ్రద్ధావంతులు కావడం. సాధనాశీలురు కావడం. మనిషి తనను తాను అదుపు చేసుకోవడం. అందువల్ల మనం ఆదర్శాలతో, సత్ప్రవృత్తులతో, పరమపిత పరమాత్మ యొక్క జ్ఞానంతో నిండిపోతాము. ఈ జ్ఞానం లభించిన వెంటనే మనకు భగవత్ ప్రాప్తి కలుగుతుంది. పరమ శాంతి లభిస్తుంది.

ఉత్కృష్టమైన దృక్పథం, నిర్మాణాత్మకమైన చింతన - ఇవే జీవితాన్ని రక్షిస్తాయి.

మాతాజీ దివ్య జీవనం - 13

మహా ప్రయాణం

వందనీయ మాతాజీ మనసులో తన అసంఖ్యాక సంతానమును గురించి చాలా వ్యాకులత ఉంది. ఆమెకు తెలుసు తను ఈ విధముగా వెళ్లిపోతే పిల్లలు తట్టుకోలేరని, కానీ ఏమి చేయాలి? దేహం త్యజించవలసిన ఆవశ్యకత కూడా ఉంది. పరమపూజ్య గురుదేవుల సంకేతములు ఆమెకు మళ్ళీ మళ్ళీ వినిపిస్తున్నాయి. ఆ సంకేతములలో ఒకే స్వరముంది - 'పిల్లలందరూ ఇప్పుడు పరిపక్వ స్థితికి చేరుకున్నారు. వారిని ఇక వారి కళ్లపై నిలబడనివ్వాలి. ఇక మీరు మీ స్థూల శరీరమును విడిచి ఇక్కడ సూక్ష్మ జగత్తులో తపస్సు చేయవలసి ఉంది. విశ్వకళ్యాణము కొరకు ఇది అనివార్యం. గురుదేవుల ఇలాంటి సంకేత స్వరములను మాతాజీ గత కొన్ని నెలలుగా అనుభూతి చెందుతున్నారు. స్వయంగా ఆమె మనసు, అంతఃకరణం కూడా గురుదేవుల కొరకు నిరంతరం వికలమవుతూనే ఉన్నాయి. కానీ వారి వ్యక్తిగతమైన వికలత ఎల్లప్పుడూ వారి సహజమైన మాతృత్వముతో కప్పబడిపోయేది. ఆమె మాతృభావం మిగతా అన్ని భావములను కప్పేస్తోంది.

ఈ వాక్యం వ్రాస్తున్నప్పుడు ఒకటి బాగా గుర్తుకు వస్తోంది. శ్రద్ధాంజలి ఉత్సవం తరువాత 1991 మే నెలలో మాతాజీ బ్రహ్మవర్చస్ వచ్చారు. మధ్యాహ్నం దాటి ఉంటుంది. బ్రహ్మవర్చస్ లో నిర్మితమైన యజ్ఞశాల వద్ద నీడగా ఉంది. అక్కడే ఆమె కుర్చీ వేసుకుని కూర్చున్నారు. అక్కడ ఉన్న కార్యకర్తలందరూ ఆమెకు అటూ ఇటూ నిలబడి ఉన్నారు. ఆమె ఒక్కొక్కరిని కుశల ప్రశ్నలు అడిగారు. ఆమె మాటలలో "నేను శ్రద్ధాంజలి ఉత్సవం తరువాత వెళ్లిపోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ఎవరికైతే నా ప్రతి శ్వాసనూ అర్పించానో వారు వెళ్లిపోయిన తరువాత నాకర్తవ్యం నా తరపున మీ అందరి తరపున శ్రద్ధాంజలి సమర్పించడం అనుకున్నాను. ఆ తరువాత నేనూ ఎక్కడైతే ఆయన ఉన్నారో అక్కడికే వెళ్లిపోవాలి. కానీ ప్రణావ్ ఒప్పుకోలేదు. మాతాజీ! మేము గురుదేవులు లేరనే బాధనుండి ఇంకా తేరుకోలేదు. మీరు కూడా వెళ్లిపోతే పరిస్థితి ఏమిటి అని ఆయన అన్నాడు. అతను సరిగానే చెబుతున్నాడు

అని అనిపించింది. మీ కోసం 3,3 1/4 సంవత్సరములు ఉందామనుకున్నాను."

ఏ సంతానము కొరకు చింతతో ఆమె ఇన్ని సంవత్సరములు దేహాన్ని నిలబెట్టుకున్నదో ఆ చింత ఆమె శరీరం వదిలే ముందు కూడా ఉంది. ఆమె చింత మిషను ఎలా నడుస్తుందనే విషయం గురించి కాదు, కారణం ఆమె మిషన్ ను నడిపేది భగవంతుడే అని ప్రతిక్షణం చెబుతూనే ఉన్నారు. అది ఆమెకు తెలుసు. భగవానుని సంకల్పానుసారం అది దానంతటదే నడుస్తుంది. నడుస్తూనే ఉంటుంది. ఆమె చెబుతూ ఉండేది - "నాయనా! దీని వేళ్ళలో గురుదేవుల తపస్సు, శక్తి ఎంతగా నిండి ఉన్నవంటే ఇది ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ చెడిపోదు. దీనిని పడగొట్టాలనే ప్రయత్నాలు చేసేవారే తప్పక పడిపోతారు" అని. ఆమె ఆశించేదేమిటంటే ఆమె ప్రేమఅనే బంధంతో సంపూర్ణ గాయత్రీ పరివార్ ను ఎలా బంధించి ఉంచారో, ఆ బంధం అలానే ఉండాలి అని.

ఆ కారణంగా మహాప్రయాణానికి కొద్దిరోజుల ముందు శాంతికుంజ్ లోని పరిష్క కార్యకర్తలందరినీ ఒక్కొక్కరుగా పిలిచారు. వారి వ్యక్తిగత జీవితముల గురించి వారికి ధైర్యాన్ని ఇచ్చారు. ఇలా అన్నారు- "చూడండి. మీరంతా పెద్దవారయ్యారు. మీ తమ్ముళ్లు, చెళ్ళెళ్లు ఏదైనా తప్పు చేస్తే వారికి నచ్చచెప్పండి. కొద్దిగా దండించండి కూడా. కానీ వారిని మీ కౌగిలిలోనే ఉంచండి. వారికి ప్రేమలో ఏ విధమైన లోటూ తెలియనివ్వద్దు. ఎవరికీ తమ తల్లితండ్రులను, ఇంటినీ విడిచి వచ్చాం అనిపించరాదు. ఇక్కడ వారికి ఎవ్వరూ లేరని అనిపించకూడదు."

ఈ విధంగా అన్ని విధాలా నచ్చచెప్పిన తరువాత తమ గురించి ఇలా చెప్పారు- "నేను మనుష్య శరీరం ధరించాను. కానీ మీరు నన్ను మానవ శరీరధారిలా చూడకండి. చూడండి. గంగానదిలో చందమామ బింబాన్ని చూసి అందులోని చిన్నచిన్న చేపపిల్లలు ఆనందంతో అటూఇటూ గంతులు వేస్తూ

స్వార్థాన్ని వదులుకుంటేనే సిద్ధాంతానికీ, ఆచరణకూ సమన్వయం.

అనుకుంటాయి- ఈ చందమామ మనలో ఒకరని. కానీ తెల్లవారగానే చంద్రుడు అస్తమించగానే వాటికి తమ మొదటి స్థితే వస్తుంది. గంతులన్నీ అయిపోయాక శిథిలత వస్తుంది. వాటికి ఏమీ అర్థం కాదు.” ఈ మాటలతో మాతాజీ అందరికీ సంకేతాల ద్వారా తమ స్వరూపం బోధపరచారు. ఎవరైతే తమతో ఎక్కువ కాలం గడిపారో వారు అర్థం చేసుకోవాలి ఆమె ఎవరో? అందరికీ ఈ విధంగా అర్థమయ్యేటట్లు చెప్పి ఆమె మౌనం దాల్చి, మౌనంతో పాటుగా కొన్ని విశిష్ట యోగ క్రియల ద్వారా తమ ఆత్మచేతనను దేహము నుండి విడదీయడం ప్రారంభించారు. దీనితో పాటు క్రమంగా ఆమె దేహస్మృతి శూన్యం కావటం ప్రారంభించింది.

గడుస్తున్న క్షణాలతో పాటు ఆమె తన ప్రభువుతో మహామిలనము కొరకు నిశ్చయించుకున్న సమయము సమీపించింది. భాద్రపద పూర్ణిమ 19 సెప్టెంబర్ 1994 రోజున అందరికీ ఆమె ముఖమండలముపై ఒక అలౌకిక భావాంతరం అగుపించింది. ఏ ప్రదేశములో ఆమె పడుకుని ఉన్నదో అక్కడి వాతావరణం ముందురోజులతో పోల్చిచూస్తే పూర్తిగా మారిపోయినట్లు అనిపించింది. దివ్యమైన సూక్ష్మస్పందనలు అక్కడ సాంద్రమైనాయి. దేవతాశక్తులన్నీ ఆమె చుట్టూ ఉపస్థితమైనట్లుగా అనిపించింది. ఏ విధమైన కృత్రిమత లేకుండా అక్కడ దివ్య సుగంధం వ్యాపించింది. అక్కడ ఉన్న వారందరికీ అది అనుభవంలోనికి వచ్చింది. లోతైన మౌనంలో ఉన్న మాతాజీ ప్రాతఃకాలమునుండి ధ్యానస్థులై ఉన్నారు. ముఖమండలంపై ప్రదీప్తమైన దివ్యకాంతి వల్ల మాతాజీ ముందుకంటే ఆరోగ్యంగా ఉన్నారనిపించింది. మరొక విధంగా చెప్పాలంటే గడచిన రోజులతో పోలిస్తే ఆమె మొదటిసారి చాలా ఎక్కువగా తన నిజరూపంలో లీనమయ్యారు.

వాతావరణంలో అంతా లోతైన నీరసత ఆవహించి ఉంది. అందరూ యంత్రములవలె తమ పని తాము చేసుకుంటూ ఉన్నారు. ఎవరికీ ఏమీ అంతుచిక్కటం లేదు. ధ్యానస్థితులైన మాతాజీ మూర్తీభవించిన ప్రశాంతి వలె విరాజిల్లుచున్నది. ఆమె ముఖమండలముపై ఒక అనిర్వచనీయమైన శాంతి, దీప్తి కనబడుతోంది. మహాకాళి మహాకాలుని ధ్యానంలో నిమగ్నురాలై ఉంది. ఈ సమయానికి సాక్షులుగా ఉన్నవారంతో సౌభాగ్యవంతులు. ఎవరైతే గతకొద్ది నెలలుగా తమ ప్రియమైన

అమ్మకు ఏకాగ్రతతో భక్తిపూర్ణ ప్రణామం సమర్పించుకుంటున్నారో వారికి కూడా ఈ సౌభాగ్యంలో కొంత భాగం అందింది. అమ్మ వెళ్లిపోతుంది అనే అనుభూతికి ఎవరి చెక్కిళ్లు తడవకుండా ఉంటాయి? ఈ క్షణాలలో కూడా వారి ధ్యానస్థ చేతన మాత చరణాలకు తమ భావాంజులులు సమర్పించుకుంటూనే ఉంది.

మధ్యాహ్నం 11.40 సమయంలో పరిజనులందరి ధ్యానంలో ఒక దృశ్యం చాలా స్పష్టంగా కనబడింది. ఈ అద్భుత అనుభవంలో వారు అనుభవించిందేమిటంటే- పరమపూజ్య గురుదేవులు తమ లీలాసంగినిని అమర ధామమునకు తీసుకువెళ్లటానికి వచ్చారు. అనేక దేవశక్తులు, ఋషిగణాలు గురుదేవులను అనుసరించి ఉన్నాయి. అందరి దృష్టి మాతాజీ మీదే లగ్నమై ఉంది. క్షణాలు గడుస్తున్నాయి. 11.50. ఆ సమయంలో మాతాజీ స్థూలదేహం స్వల్పంగా కంపించింది. వెంటనే ఆదిశక్తి తమ పరమ పురుష పురుషోత్తమునితో పాటు విరాజమానురాలై ఉంది. అందరి హృదయాలలో వేదనా రాగం ఆలాపించబడింది. చుట్టుప్రక్కలంతా కదలికలేని స్తబ్ధత ఆవహించింది. ఈ స్తబ్ధత చాలా అలౌకిక రీతిలో మాతా భగవతి, మహాకాళి భగవానుడైన మహాకాలునితో మహామిలనం చెంది మహా ప్రయాణం సాగించిందనే సత్యమును చాటింది. వారి తపఃపూరితమైన దేహమును అంతిమ దర్శనం చేసుకొనుటకు శిష్యులు, భక్తులు, వారి సంతానం గుంపులు గుంపులుగా వచ్చిరి. దాదాపు 24 గంటల పాటు అంతిమ దర్శన కార్యక్రమం కొనసాగింది. తరువాత అంటే 20 సెప్టెంబర్ 1994న మహాశక్తికి ఆవాసముగా నిల్చిన ఆమె స్థూల దేహం చిత్తాగ్ని తేజంలో విలీనమైపోయింది. ప్రతినీత్యం తన పిల్లలకు దర్శనమిచ్చే మాత ఇప్పుడు ధ్యానగమ్యం అయినది. కానీ పిల్లలకు ఆమె ఇచ్చిన ఆశ్వాసన మాత్రం ఇంకా వినపడుతూనే ఉంది.

వాగ్దానం

దేహము లేనప్పటికీ దూరం కానని మాతాజీ చెప్పారు. ఆమె పిల్లలు ఆమెను పిలవగానే వారు మాతాజీ పైటచెంగు ఛాయ, స్పర్శ అనుభూతి చెందుతారు. భావమయి అయిన జగదంబ పరాచేతన వలె మాతాజీ ఆశ్వాసన కూడా శాశ్వతం, అమరం, విడదీయరానిది. ఆమె తన జీవితకాలంలో అనేక

అపకీర్తిని మించిన మరణం లేదు.

సమయములలో అనేక మాటలు చెప్పారు. వీటిలో కొన్ని పూర్తిగా వ్యక్తిగతమైనవి, కొన్ని సార్వకాలికం, సార్వభౌమం అయినవి. ఇవి అందరి కొరకు చెప్పబడినవి. ఆమె ప్రేమతో ఉచ్చరించిన ఈ మాటలు మన జీవితములోని అనేక సమస్యలకు సమాధానములు. ఆమె మాటలు పదేపదే గుర్తు చేసుకుంటే ఆమె మనని నిరాధారముగా వదిలివేయలేదని తెలుస్తుంది. ఆమె ప్రేమ, గారాబం అన్నింటికంటే మించి ఆమె సమర్థశక్తి మనతోటే ఉంది. అంతే కాక ఆమె స్వయంగా మన దగ్గరలోనే ఉంది. ఈ సత్యమును అనుభవపూర్వకముగా తెలుసుకోవాలంటే హృదయాంతరాళములోంచి 'అమ్మా' అని ఆర్తిగా పిలిస్తే చాలు. అమ్మ అనే ఈ మంత్రం సృష్టి బీజం, మంత్రరాజం, మహామంత్రం. దీనిని మాతాజీ మన కొరకు స్వయముగా జాగృతం చైతన్యవంతం చేశారు.

ఆమె తన పిల్లలను వదిలివెళ్లను అని ఎన్న సార్లు తమ శ్రీముఖంతో అన్నారో లెక్కించలేము. “దేహం అందరిదీ నశిస్తుంది. నాదీ నశిస్తుంది. దేహం యొక్క ధర్మమే జన్మించి నశించుట. అందువలన నాదీ నశిస్తుంది. నేను మాత్రం ఎలా ఉన్నానో అలానే ఉంటాను! మీలో ఎవరైనా సరే, ఎప్పుడైనా సరే అమ్మ! అమ్మ!! అని పిలిస్తే - అప్పుడు నేను పరుగుపరుగున వస్తాను.” ఆమె తన మాటలు ఇంకా విశదపరిస్తూ ఇలా అన్నారు- “ఇప్పుడుకూడా మీరు పిలవగానే నేను వస్తున్నావా! లేదా! మీరు పిలవగానే నేను వస్తాను. దేహం ఇక్కడే శాంతికుంజ్లోనే ఉంటుంది.” ఆమె తన దేహం వంక చూపుతూ చెబుతున్నారు. “ఈ దేహముంటేనేమి? లేకపోతేనేమి? ఏమీ తేడా ఉండదు. అందువల్ల మాతాజీ ఈరోజున ఉన్నారు. రేపు ఉండరు అని మీరెవ్వరూ చింతించవల్సిన అవసరం లేదు. అరే! మాతాజీ ఇనాళ ఉన్నారు. ఎప్పటికీ ఉంటారు. దేహం లేనప్పుడూ మాతాజీ ఉంది. దేహం లేనప్పటికీ మాతాజీ ఎప్పటికీ ఉంటుంది. మాపిల్లలు ఎప్పుడు పిలిస్తే అప్పుడు పరుగున వస్తాను.”

“ఈ పిలవటం ఎలా? మాతాజీ!” ఒక సమయంలో ఒక భక్తుడు అడిగిన ప్రశ్న. ఇది విని మాతాజీ నవ్వుతూ ఇలా అన్నారు- “అమ్మను పిలవటానికి కూడా విధివిధానాలుంటాయా? అదేంటి నాయనా! అమ్మను పిలవటం ఎలా అనేది మాటలు రాని బిడ్డకు కూడా తెలుసు. నువ్వు గమనించావా? అమ్మని పిలవటం చేతకాని వాళ్ళు అమ్మ గుర్తుకురాగానే గుక్క పెట్టి ఏడుస్తారు.

వారికి అమ్మను ఈవిధంగానే పిలవటం తెలుసు. ఈపిలుపు ఎవరికి అర్థమైనా కాకపోయినా అమ్మకి తెలుస్తుంది. ఆమెను ఈవిధంగా పిలవగానే తక్షణమే ఆమె చేతిలోని అన్ని పనులను వదిలేసి పరుగు పరుగున వచ్చి బిడ్డను ఒడిలోకి తీసుకుంటుంది. తన హృదయంలోని ప్రేమనంతటినీ వానిపై కురిపిస్తుంది.” ఇలా చెబుతూ ఆమె నవ్వి అన్నారు - “నాయనా! తన పిల్లలు మూగవారైనా, చెవిటి వారైనా కూడా అమ్మకి తన పిల్లల భావాలు అర్థమౌతాయి. అమ్మని పిలవటానికి ఏమీ అవసరం లేదు. ఆర్తి నిండిన హృదయం చాలు. భావవిహ్వలత చాలు. తల్లి బిడ్డల బంధమే అలాంటిది నాయనా”.

తన సంతానము కొరకు ప్రాణములను సైతం ఇవ్వగలిగే మాతాజీ తన విషయంలో మౌనం వహించేవారు. ఏదైనా అవసరం వచ్చినప్పుడు ఆమె ఇలా అనేవారు - ‘సరే! మంచిది నాయనా! మేము గురుదేవులకి చెబుతాము. లేదంటే గాయత్రీ మాతను ప్రార్థిస్తాం’. కొన్ని అరుదైన క్షణములలో ఆమె తన స్వరూపం ప్రకటితం చేసేవారు కూడా. ఇలా చేయటంలో ప్రక్కనున్న వారి సాత్రత తక్కువగా, ఆమె కృపయే ఎక్కువగా ఉండేది.

ఒకసారి ఇలా జరిగింది. అది 1992 నాటిమాట. ఆరోజు మధ్యాహ్నం కలిసేవారి సంఖ్య తక్కువగా ఉండటంతో ఆమెకు త్వరగా విశ్రాంతి దొరికింది. అందరికంటే చివరగా ఒక కార్యకర్త వచ్చాడు. ఇంక దర్శనార్థులు ఎవరూ లేరు. అందవల్ల ఆమె అతనిని కూర్చోబెట్టుకున్నారు. అతనికి కూడా మాతాజీతో కొద్ది క్షణాలు గడిపేందుకు అవకాశం చిక్కినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. సంతోషకరమైన ఈ క్షణాలలో అతడు తన మనసులోని మాటను అడుగుతూ- “మాతాజీ నేను నా వూజాస్థలంలో ఒకేఒక చిన్న గాయత్రీమాత పటం పెట్టుకున్నాను. దానితోపాటు గురువుగారిదీ మీది చిత్రపటాలు పెట్టుకున్నాను. ధ్యానసమయంలో మీఇద్దరిలోనే సూర్యుడు, గాయత్రీమాతను, మహాకాలుడు, మహాకాళిని ఊహించుకుంటున్నాను. ఇది సరివినా?” ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు ముందు కొన్ని క్షణాలు మౌనం వహించి మాతాజీ ఇలా చెప్పారు - “నాయనా! ఇది వ్యక్తిలోని శ్రద్ధ, భావనంవేదనలపై ఆధారపడిఉంటుంది. నీకు ఎవరిపైన దృష్టి ఎంత ఎక్కువగా ఉంటుందో అంతే లోతుగా వారి మీద ధ్యానం

సతీర్థిని మించిన సంపద లేదు.

చేసుకోగలుగుతావు. నీవు నీ సాధననింకా ప్రగాఢం చేసుకోవల్సి ఉంటుంది. గాయత్రీ మాతను గురుదేవులు సాక్షాత్కరింపచేసుకొన్నారు కనక వారి మీద ధ్యానం, సవితా ధ్యానము కన్నా సులభముగా చేసుకో గలుగుతావు. అదేవిధంగా వారు మాకు కూడా ఆరాధ్యులే కనుక వారి శక్తి మాకు లభించింది. నా ధ్యానం నిన్ను వారివరకు, గాయత్రీ మాత వరకు త్వరగా తీసుకు వెళ్ళగలుగుతుంది. ఎవరు గురుదేవులో వారే నేను. నేను ఎవరో వారే గురుదేవులు. మా ఇద్దరికీ భేదం లేదు. మాతాజీ ఈవిధంగా చెప్పటంతో అతను భావవిహ్వలుడైనాడు. కొంతసేపటివరకు మాతాజీని ఇంకా ఏం అడగాలో అతనికి తెలియనేలేదు. ఆ తరువాత నెమ్మదిగా ఇలా అడిగాడు - “మాతాజీ! మీ దయవలన అసంఖ్యాకుల లౌకిక కష్టములు నివారించబడుతున్నవి. మరి మీ దయతో జీవులకు ముక్తికూడా లభిస్తుందా!” ఈప్రశ్న విన్న మాతాజీ ఆత్మలీనులై ఇలా చెప్పారు. “అన్నీ మాత కృపతోనే జరుగుతాయి. సంకట నివారణ, స్వర్గం, మోక్షం అన్నీ కూడా ఆమె కృపతో సంభవమౌతాయి. నేను కేవలం నిమిత్తమాత్రురాలిని.”

ఈ వచనములను శ్రద్ధగా విన్న తరువాత అడుగుతున్న వ్యక్తి తన అనుమాన నివృత్తికై మరొక ప్రశ్న వేసాడు - “మాతాజీ, వేదాంతం మొదలగు శాస్త్రములందు జ్ఞానం లభించిన తరువాతనే మోక్షం లభించునని చెప్తారు.” మాతాజీ ఇలా జవాబిచ్చింది - “కానీ ఈ జ్ఞానం కూడా ఆదిశక్తి మాత కృపలేనిదే లభించదు. అక్కడ వరకూ చేర్చుటకు మాతృశక్తి రూపంలో గురుసత్తాయే సర్వాధిక సామర్థ్యం కలది. ఎప్పుడైతే జీవిపై మాత కృప కలుగుతుందో అప్పుడు జ్ఞానము ప్రాప్తిస్తుంది. తరువాత మోక్షం దూరం కాదు. దేవీసప్తశతిలో ఇలా వ్రాశారు -

పైషా ప్రసన్నా వరదా నృణాం భవతి ముక్తయే ।
సావిద్యా పరమా ముక్తేర్హేతు భూతా సనాతనీ ॥
సంసార బంధహేతుశ్చ పైవ సర్వేశ్వరేశ్వరీ ॥

ఆమె ప్రసన్నురాలైన తరువాత మనుషులకు ముక్తి కొరకు వరదానాలిస్తుంది. ఆమెయే పరావిద్య. సంసారబంధమునకు, మోక్షమునకు కారణభూతురాలు. సనాతనదేవి.

“దేవీసప్తశతి ఉదాహరణగా చెప్పుతూ ఆరోజులలో మాతాజీ పరోక్షంగా తన శిష్యులకు మాతృశక్తి లీలాసందోహమును, అందు

తమ భూమికను గురించికూడా చెప్పేవారు. ఆమె వచనములను విన్నవానికి చెవులందు అమృతము పోసినట్లున్నది. అతను ధైర్యాన్ని కూడదీసుకుని ఇంకొక ప్రశ్న వేశాడు - “మాతాజీ! దేవీసప్తశతి మాతా ఆదిశక్తి చరిత్ర కథయేనా! దీనిని పఠించుట అన్నది ఒక ఉత్కృష్ట సాధనగా చెబుతారు. లక్షలాదిమంది ప్రతీరోజు దీనిని పఠించి తమ మనోవాంఛితములను పొందుచున్నారు. అదేవిధంగా తమ పిల్లలు మీ జీవితకథను ఒక పారాయణ రూపంలో చేసుకోవచ్చునా?” “నాయనా! సమయం వచ్చినప్పుడు మా ఇద్దరి జీవిత కథ అందరి సమక్షంలోకి వస్తుంది. ఈలీలా ప్రసంగములను చదువుట స్వయంగా గురుసత్తాను సాక్షాత్కరింప చేసుకొనుటతో సమానం. అదీకాక నేను అమ్మను. నన్ను ఎవరైనా ఎప్పుడైనా, నేను ఉన్నా లేకపోయినా, ఈ శరీరం లేకపోయినప్పటికీ కూడా గుర్తుచేసుకుంటే చాలు. సమీపంలో ఉంటాను. వారి కష్టములను శమింపచేయుటకు ప్రయత్నం చేస్తాను. యోగక్షేమములను వహిస్తాను.”

ఏది ఏమైననూ మనమామెను పిలుచుట నేర్చుకోవాలి. ఆమె చెప్పే వారు - “నాయనా! జీవితమున్నంత వరకు కష్టములు వస్తూనే ఉంటాయి. సంకటములు, సమస్యలూ కూడా ఎదురౌతుంటాయి. కానీ మీరు వాటికి భయపడవద్దు. సమస్య ఎంత పెద్దదీ, వికృతమైనప్పటికీ ఒకటి గుర్తుంచుకోండి. - నాకు ఒక తల్లి ఉంది. ఆమె ఎల్లప్పుడూ నావెనుకనే ఉంది.” మాతాజీ ఆశ్వాసన తర్వాత కూడా మనం బాధ పడటానికి ఇంకా ఏదైనా కారణం మిగిలి ఉంటుందా? ఈ ఆశ్వాసన ఆమెను కొన్ని క్షణాలు కలుసుకున్న వారికి వర్తిస్తుంది. అంతేకాక భౌతికంగా కలవని వారికి కూడా వర్తిస్తుంది. ఎందుకంటే వారు తరచు చెప్తూ ఉండేవారు - “నేను నా దేహం లేనప్పుడు కూడా శాంతికుంజ్ఞే రాబోయే పిల్లల గురించి పూర్తిగా తెలుసు. నన్ను భౌతికంగా కలిసిన వారికంటే, వారి మీదే ప్రేమ ఎక్కువ ఉంటుంది. వారిని నేను నా స్నేహ ఛాయలో పూర్తిగా ఉంచి సురక్షితంగా సంరక్షిస్తూ ఉంటాను. నన్ను ఎప్పుడు ఎవరు గుర్తుచేసుకుంటారో వెంటనే వారి అభీష్టములను తీరుస్తాను.” ఇంతటి కరుణామూర్తియైన మాత పట్ల విలువ తెలియని సంతతి తెలసీ తెలియక చేసిన తప్పులకు ఈ రోజు ఆ క్షమామూర్తి పాదములచెంత క్షమాభిక్ష పెట్టమని నిలబడి ఉన్నారు.

--- సమాప్తం ---

సంతోషాన్ని మించిన స్వర్గం లేదు.

భక్త రైదాసు - దేవతా కంకణం

బరువు బాధ్యతలు విస్మరించి డాంబికాచారాలతో చేసే పూజలకన్న సదా భగవంతుని ధ్యానిస్తూ కర్తవ్య నిర్వహణలో కాలం గడిపేవారే నిజమైన భక్తులని, భగవంతుడు సద్గుణములకు, సత్రవర్తనకు వశ్యుడుగాని అగ్రకులంలో జన్మించినంత మాత్రమున గుణహీనులు భగవంతునికి చేరువకాలేరని భక్త రైదాసు నిరూపించాడు.

కాశీ క్షేత్రానికి దగ్గరగా ఉన్న ఒక గ్రామంలో రైదాసు అనే చర్మకారుడు తన కులవృత్తి చేసుకుంటూ జీవితం గడిపేవాడు. ఇరవై నాలుగంటలూ పనిచేసినా కుటుంబ ఖర్చులకు సరిపోయేది కాదు. దేవుడంటే అమిత భక్తి, చెప్పులు కుట్టుకుంటూ, తోళ్ళు బాగు చేసుకుంటూ, దేవుని నామస్మరణ చేసుకుంటుండేవాడు.

ఒకసారి గ్రహణ సందర్భంగా అందరూ గంగాస్నానానికి వెళ్తున్నారు. రైదాసుకు కూడా కాశీ వెళ్లి గంగాస్నానం చేసిరావాలన్న కోరిక కలిగింది. కానీ, ఇంట్లో చిల్లిగవ్వ లేదు. అప్పటికే రెండురోజుల నుండి ఇంట్లో పస్తులున్నారు. ఈరోజు పొరుగుాళ్ల నుండి వచ్చే యాత్రికుల రద్దీ బాగా ఉంటుంది. ఎంతోకొంత పని దొరకకపోదు. దానితో ఈరోజునూ పిల్లలకు కడుపు నిండా తిండి పెట్టవచ్చని తలచి యాత్రికులు వెళ్లే దారి ప్రక్కన కూర్చొని చెప్పులు కుట్టుకోసాగాడు. చేతులు పని చేస్తున్నా, మనసంతా గంగమీదే ఉంది. ఈ జన్మలో ఒక్కసారైనా ఆ తల్లిని దర్శించి పూజించుకోగలనా - అని విచారపడసాగాడు.

ఇంతలో కేశవభట్టు అనే బ్రాహ్మణ పండితుడు శిష్యసమేతంగా గంగాస్నానానికి ఆదారినే వెళుతుండగా, ఆయన చెప్పు తెగిపోయింది. కుట్టించుకోవడానికి అక్కడికి

వచ్చారు.

రైదాసు చెప్పు కుడుతుంటే ప్రక్కన ఉన్న రాతిమీద కూర్చొని మార్గాయాసం తీర్చుకుంటూ మాటలు కలిపాడు కాలక్షేపంగా-

“ఏమోయ్! గంగాస్నానం చేసి వచ్చావా? ఈరోజు గ్రహణం కదా!” అన్నాడు.

అందుకు రైదాసు విచారంగా “అయ్యా! ఈ చెప్పులు కుట్టే పనే నా జీవనాధారం. ఏరోజు వచ్చింది ఆ రోజుకే చాలదు. నేను గంగాస్నానాలని తిరుగుతుంటే పిల్లలు తిండి లేక అల్లాడిపోతారు” అన్నాడు తల దించుకునే.

ఆ మాట విని కేశవభట్టు, అతని శిష్యులు పెదవి విరిచి ఛీత్కారం చేశారు. “మీకెప్పుడూ తిండి తిప్పల గురించే ఆలోచన. అందుకే మీ బ్రతుకులు ఇలా తగలడతాయి. మేము చూడు. గంగాస్నానం కోసం పదిమైళ్ల దూరం నుండి నడిచి వస్తున్నాము. నువ్వు ఇంత దగ్గరలో ఉండి కూడా వెళ్లలేదంటే నీలాంటి మూర్ఖుడు మరొకడు ఉండడు.” అని అన్నారు.

ఈలోగా చెప్పు కుట్టడం పూర్తి అయింది. అది తీసుకుని ప్రతిఫలంగా రెండు పైసలు ఇచ్చి కేశవభట్టు వెళ్లబోయాడు. రైదాసు ఆయనను ఆపి తన దగ్గర ఉన్న పోక చెక్క తీసి “అయ్యా! గంగామాయికి నా దక్షణగా సమర్పించండి” అంటూ కేశవభట్టుకు ఇచ్చాడు.

“మహా గొప్ప దక్షణ” అంటూ పకపక నవ్వారంతా. “పేదవాడిని. అంతకన్నా ఏమీ ఇచ్చుకోలేను. నా సంగతి ఆ తల్లికి తెలియదా!” అని బాధపడ్డాడు రైదాసు. “సరేలే, అలాగే

ప్రేమలేని భక్తి కుంటిది. భక్తి లేని జ్ఞానం గ్రుడ్డిది.

ఇస్తాం. మధ్యలో మాదేం పోయింది.” అని చెప్పి వాళ్లు వెళ్లిపోయారు.

గంగానదిలో స్నాన సంధ్యలు పూర్తి చేసుకుని తిరిగి వస్తుండగా వారికి పోకచెక్క మాట గుర్తుకు వచ్చింది. ఉత్తరీయానికి కట్టుకున్న వక్కపలుకు తీసి “తల్లీ, ఇది చెప్పులు కుట్టుకునే రైదాసు నీకు దక్షిణగా ఇచ్చాడు” అంటూ దానిని నది మధ్యలో వదలాడు.

మరుక్షణంలో నదిలో నుండి భాగీరథిదేవి దివ్యహస్తం పైకి వచ్చింది. ఆ చేతిలో ధగధగ మెరుస్తూ స్వర్ణ కంకణం మున్నది. “దీనిని నా కానుకగా రైదాసుకు ఇవ్వు” అని ఆ కంకణాన్ని కేశవభట్టుకు ఇచ్చి అదృశ్యమైంది.

జరిగింది భ్రమా, వాస్తవమా అన్నది అర్థంకాక భట్టు, అతని శిష్యులు నిర్ఘాంత పడిపోయారు. చేతిలోని రత్న కంకణం చూశాక అది వాస్తవమన్నది రూఢి అయింది. “ఎంతో మంది భక్తులు ఎన్నో విలువైన కానుకలు సమర్పించారు. ఎవరికీ ఏమీ ఇవ్వని గంగామాత ఒక చర్మకారుడికి, అనాచారవంతుడైన అస్పృశ్యుడికి పనికిరాని పోకచెక్కకు బదులుగా దేవతా కంకణం బహుమతా!” ఆశ్చర్యం కలిగింది అందరికీ. దాంతో పాటు అసూయ పుట్టింది.

“అద్భుతమైన ఈ కంకణాన్ని రాజుగారికి ఇస్తే మనకు మంచి పేరు వస్తుంది, దండిగా ధనమూ దొరుకుతుంది. గంగాదేవి తనకు కంకణం ఇచ్చినట్లు రైదాసుకు ఎటూ తెలియదు.” అని ఆలోచించి వాళ్లు మరొక మార్గాన నగరానికి చేరుకున్నారు.

అంతా కలసి రాజభవనానికి వెళ్లి రత్నకంకణం బహుమతిగా ఇచ్చారు. కంకణంలో పొదిగిన వజ్ర వైడూర్యాలను, దాని పనితనాన్ని చూసి రాజు ఎంతో సంతోషించాడు. వాళ్లు ఊహించినట్లే దండిగా బంగారు

కాసులిచ్చి వారిని సన్మానించాడు. తమ దరిద్రం తీరిపోయిందని మహదానందపడుతూ అందరూ ఇళ్లకు వెళ్లిపోయారు.

రాజుగారు ఆ కంకణాన్ని అంతఃపురానికి పంపారు. రాణీగారు దాని అందాన్ని చూసి మెచ్చుకుని తన చేతికి వేసుకున్నది. రెండవ చేయి దాని ముందు వెలవెలబోయింది. అటువంటిదే మరొక కంకణం చేయించమని భర్తను కోరింది.

రాజు స్వర్ణకారులను పిలిపించి అటువంటిదే మరొక కంకణం తయారు చేయమని ఆజ్ఞాపించాడు.

స్వర్ణకారులు దానిని బాగా పరీక్షించి “రాజా! ఇది మానవ నిర్మితంలా లేదు. ఇంత విలువైన రత్నాలు మనకు ఎక్కడా దొరకవు. దీనిలా చెయ్యడం మావల్ల కాదు” అని చెప్పారు. రాణి రెండవ కంకణం కోసం అలిగి కూర్చున్నది.

మంత్రి సలహాతో రాజు కేశవభట్టును పిలిపించి “మీరిచ్చిన కంకణంలాంటిది మరొకటి తెచ్చిఇవ్వండి. ఇంతకు ముందు కన్నా మరిన్ని బంగారు కాసులు ఇస్తాము” అని ఆశ చూపాడు.

భట్టు భయంతో “ప్రభూ! మా దగ్గర ఒకటే ఉన్నది. అదే మీకు ఇచ్చాము.” అన్నాడు.

రాజు ఆగ్రహంతో “చేతి కంకణాలు జత ఉంటాయి కాని ఎక్కడైనా ఒకటి ఉంటుందా? ఒక్కరోజు గడువు ఇస్తున్నాను. రెండో కంకణం తెచ్చావా సరే లేదా నీకు తగిన శిక్ష పడుతుంది” అన్నాడు.

చేసేది లేక గ్రహణం నాటి సంఘటన వివరించాడు భట్టు. అతడి శిష్యులు కూడా నిజమని చెప్పారు. రాజుతో పాటు సభలోని వారంతా నవ్వారు. “చాలించు నీ కట్టుకథలు. గంగామాత నీకు కంకణం బహుమతి ఇచ్చిందా! ఇటువంటి కట్టుకథలు వినడానికి మేము వెర్రివాళ్లమా? ఒకవేళ అదే

నిజమైతే ఆ గంగాదేవినే అడిగి మరొకటి తెచ్చివ్వ. సాయంత్రంలోగా తేకపోయావో శిక్ష తప్పదు” అని ఖండితంగా చెప్పి భటులతో “వీళ్లు రాజ్యం విడిచి పారిపోకుండా కనిపెట్టి ఉండండి” అని చెప్పాడు.

భట్టుకు శిష్యులకు ఏం చేయాలో తోచలేదు. అటువంటి కంకణం సంపాదించడం అసాధ్యం. తీరి కూర్చుని దురాశతో ప్రాణాలమీదకి తెచ్చుకున్నామే అని విచారిస్తూ రైదాసు దగ్గరకు వెళ్లారు. “నాయనా! ఇప్పుడు నువ్వే మా ప్రాణాలు కాపాడాలి. మా బుద్ధి హీనతను, లోభ గుణాన్ని క్షమించి మాకు ప్రాణభిక్ష పెట్టు” అని కాళ్లు పట్టుకున్నారు. తెల్లబోయి చూస్తున్న రైదాసుకు జరిగిన సంగతులన్నీ చెప్పి “నువ్వు వచ్చి అడిగితే గంగామాత తప్పకుండా మరో కంకణం ఇస్తుంది. పద. సూర్యుడు అస్తమించే వేళ అవుతున్నది. మాకు శిక్షలు తప్పవు.” అంటూ గోలుగోలున ఏడవసాగారు.

రైదాసు నవ్వుతూ “అయ్యా! ఇప్పుడు గంగదాకా వెళ్లే

సమయం ఎక్కడ ఉంది. “మన్ చంగా హో తో కటే తీ మేఠ గంగా.” ఈ తొట్లో ఉన్న నీరు గంగమ్మ తల్లి కాదా!” - అని తోళ్లు నానవేసిన చిన్న తొట్టెలో తన చేయి పెట్టి “తల్లీ! భాగీరథీ! మరో కంకణం ఇచ్చి ఈ బ్రాహ్మణుల ప్రాణాలు కాపాడు తల్లీ” అన్నాడు భక్తిగా.

అందరూ చూస్తుండగా అతడి చేతిలోకి ధగధగ మెరిసిపోతున్న దేవతా కంకణం వచ్చింది. చుట్టూ ఉన్న జనం, రాజ భటులు ఆశ్చర్యానందాలతో జయజయధ్వనాలు చేశారు.

భటుల ద్వారా విషయమంతా తెలుసుకున్న రాజు రాణిని వెంటబెట్టుకుని రైదాసు వద్దకు వచ్చాడు. “నీ వంటి పరమ భక్తుడు నా రాజ్యంలో ఉన్నందుకు నేనెంతో గర్వపడుతున్నాను. నిన్ను దర్శించి మేము ధన్యులమయ్యాము.” అని ఎంతగానో ప్రశంసించాడు. వెలలేని కానుకలతో అతనిని సన్మానించాడు.

-శ్రీమతి విజయకుమారి

కమలా నెహ్రూ హితవు

బ్రిటిషు ప్రభుత్వం నాటకం ఆడింది. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ రాజనీతి వదిలి వేసినట్టైతే ఆయనను కమలా నెహ్రూ సంరక్షణకు శాశ్వతంగా జైలు నుండి విడిచివేస్తామని అన్నది.

కమలా నెహ్రూకు క్షయ వ్యాధి సంభవించింది. ఆరోజుల్లో స్వాతంత్ర్య ఆందోళన తీవ్ర స్థాయిలో ఉన్నది. నెహ్రూజీ బెనారస్ జైలులో ఉన్నారు. ఒక సూచనా పత్రం నెహ్రూజీకి పంపబడింది. దీనిపై నిర్ణయం తీసుకొనేందుకు కొంత గడవు ఇచ్చారు. నెహ్రూజీ ముందు సమస్య - ఒక ప్రక్క ధర్మపత్ని పట్ల కర్తవ్య భావం, రెండవ ప్రక్క దేశభక్తి. చివరకు ఆయన కమలా నెహ్రూను ఒక రోజు జైలుకు వచ్చి కలవమని కబు రంపారు. కమలాజీ సమయానికి చేరుకున్నది. తమకు సన్నిహితులైన వారిని ఒకరిని అడిగింది - “పండిట్‌జీకి జైలులో ఏమి పని ఇవ్వబడింది?” “వారు తాడు పేనుతారు” - అని ఆయన సమాధాన మిచ్చారు. అది ఊహించుకోగానే అమె కన్నులలో నీళ్ళు నిండాయి. ఆమె హృదయంలో పతిపట్ల అగాధమైన ప్రేమ ఉన్నది.

కొద్దిసేపటిలో జైలు తలుపులు తెలుచుకున్నాయి. వారిని కలవటానికి లోనికి వెళ్ళింది. ఇంతకు ముందటి విషయం గురించి జవహర్‌లాల్‌జీ ఆమెను అడిగారు. నవ్రుతతో ఆమె సమాధానమిచ్చింది - “మీరు రాజనీతిలో సంతోషంగా కొనసాగండి. నా కొరకు దేశహితాన్ని త్యజించవద్దు.” కమలాజీ మరణానికి కారణం క్షయమే. ఇది మానసిక ఒత్తిడికి కారణమైనా, రాష్ట్రహిత భావననే సర్వోపరిగా ఆయన భావించారు.

- ప్రజ్ఞాపురాణం నుండి

జ్ఞానం కన్ను వంటిది. ధర్మం కాలు వంటిది.

మహోద్యమం సాగిస్తున్న విరాట్ యాత్ర - 2

శ్రీ అరవిందుల భవిష్యవాణి

శ్రీ అరవిందులు తమ 'వందేమాతరం' పత్రిక 1908 ఫిబ్రవరి 19 సంచికలోనూ, ఆ తర్వాత శ్రీ మోతీలాల్ రాయ్ కి వ్రాసిన లేఖ (1920 ఆగస్టు) లోనూ ఒక మహాత్తర విషయం చెప్పారు. వారిలా వ్రాశారు -

“మహా జనసముదాయం ధూళి నుంచి లేచి నిలబడినప్పుడు ఏ మంత్రం సంజీవని మంత్రంగా పని చేస్తుంది? దానిని తిరిగి జీవింపజేసే శక్తి ఏది? భారత్ లో రెండు మహామంత్రాలు ఉన్నాయి. ఒకటి వందే మాతరం. మాతృభూమి మహిమను గుర్తించిన ప్రజలు దేశం దద్దరిల్లేటట్లు చేసిన గర్జన వందేమాతరం. మరింత గోప్యమూ, రహస్యమూ అయిన మంత్రం ఒకటి ఉంది. అది ఇంకా ఉద్ఘాటించబడలేదు.

ఆ తర్వాత 1920 ఆగస్టులో ఆయన ఇలా చెప్పారు -

“వందేమాతరం కన్న మహాత్తరమైన మంత్రం రావలసి ఉంది. బంకించంద్ర చటర్జీ భారతీయ జాగృతికి చివరి ద్రష్ట కారు. అన్నింటినీ మించిన మంత్రం ఒకటి ఉంది. దాన్ని లోలోపలే జపిస్తారు. ద్రష్ట దానిని తన శిష్యులకు సంకల్పనలో కాని, కలలో కాని నెమ్మదిగా చెవిలో చెబుతాడు. ఈ అంతిమ మంత్రాన్ని ఇద్దరు ముగ్గురు జపించినపుడు - పరమేశ్వరుని చేయి తెరుచుకోవడం ఆరంభం అవుతుంది. ఆ ఉపాసనను హెచ్చుమంది చేసినపుడు - మూసి ఉన్న చేయి పూర్తిగా తెరుచుకుంటుంది.”

ఈ మాట ఎంతో విలువైనది. అరవిందులు ప్రస్తావించిన మంత్రం గాయత్రీ మంత్రమే. 20వ శతాబ్దం ప్రారంభం నుండి చివరి వరకు దీనిని గుప్తమంత్రంగా పరిగణిస్తూ వచ్చారు. మన విద్వాంసులకు దాని శక్తి తెలుసు. కానీ, మధ్య కాలంలో, గత 2,500 సంవత్సరాల అంధకార యుగంలో ఈ మంత్రం సామాన్య ప్రజలకు అందకుండా చేయబడింది. పుట్టుకతో

బ్రాహ్మణులు, పురుషులు మాత్రమే ఈ మంత్రాన్ని జపించగలిగేవారు. వారు కూడా దాన్ని గట్టిగా జపించకూడదు. ఎవరైనా వింటారేమోనని భయం. కానీ, 1923లో శ్రీరామ్ మహామనా మాలవ్యా నుండి గాయత్రీ మంత్ర దీక్ష సొందారు. ఆయన 1926లో తమ గురువు సాక్షాత్కారం సొందారు. ఆ మంత్రాన్ని ప్రజలందరికీ అందించాలని సంకల్పించారు. దాన్ని అమలు చేశారు. 1953లో గాయత్రీ మంత్ర దీక్ష ఇచ్చే ప్రక్రియను ప్రారంభించారు. నేడు 9 కోట్ల మందికి పైగా గాయత్రీ పరిజనులు దేశంలోనూ, ప్రపంచంలోనూ ఈ మంత్రాన్ని జపిస్తున్నారు.

గాయత్రీ మహాశక్తిని యుగశక్తి అని పిలుస్తారు. గాయత్రీ యుగపరివర్తనకు సంకల్పించిన మహాశక్తి. గాయత్రీ మంత్ర ఉపాసన ఈ లక్ష్యంతో జరుగుతూన్న ఉపాసన. లక్షకు మించిన స్థలాలలో ఈ ఉపాసన కలసి జరుపుతూన్నపుడు, (స్త్రీ పురుషులు, బ్రాహ్మణులూ, శూద్రులూ అన్ని వర్గాల వ్యక్తులూ గాయత్రీ జపం చేస్తున్నపుడు- వాతావరణం మారినట్లు కనబడుతోంది. పెరుగుతూన్న అసురత్వం, సాంస్కృతిక విలువలు దిగజారడం, బానిసత్వపు దుష్ట ప్రభావాలు వీటన్నిటినీ చూచినపుడు ఈ ఉపాసకుల సంఖ్య పెరగాలని అనిపిస్తోంది. నేడు గాయత్రీ మంత్రం అన్ని చోట్లా వినబడుతోంది. 250 కన్నా హెచ్చు విధముల క్యాసెట్లు, సి.డిలు నేడు బజారులో దొరుకుతున్నాయి. మహర్షి అరవిందుల వాణి సార్థకం అయింది. ఇక మనం గాయత్రీ మహా విద్యను ఇంటింటికీ తీసుకువెళితే చాలు. మొత్తం వాతావరణాన్ని గాయత్రీమయం చేస్తే చాలు. భారత్ విశ్వగురువు అయి తీరుతుంది. ఇది నిశ్చయం.

ఇరవై ఒకటవ శతాబ్దపు బ్రహ్మముహూర్తం

ఇరవై ఒకటవ శతాబ్దం ఉజ్వల భవిష్యత్తుకు ప్రతీక అని పరమపూజ్య గురుదేవులు తమ జీవితమంతా చెబుతూ వచ్చారు. ప్రజలు తమ జీవన సరళిని మార్చుకోవాలనే

కాయకష్టాన్ని హీనంగా చూస్తే క్షీణత తప్పదు.

విషయంపై ఆయన తమ కృషి అంతనూ కేంద్రీకరించారు. ప్రజలు సాదాగా జీవించాలి; తృప్తిను దూరం చేయాలి; పుణ్య కార్యాలలో నిమగ్నం కావాలి; గాయత్రీ మహాశక్తి తత్వాన్ని జీవితంలో అమలు చేయాలి; 'మనం మారుదాం - యుగం మారుతుంది' - అనే సిద్ధాంతాన్ని ప్రజలు ఆచరణలోకి తేవాలి - ఇదే వారి ప్రబోధం. వారిలా వ్రాశారు -

“బ్రహ్మ ముహూర్తంలో సాధకులు, తాపసులు మేలుకొని ఉంటారు. ఆ పుణ్య ఘడియలో సాధన చేస్తారు. విషయంలోలురు అయిన జనం ఈ సమయంలో మరింత గాఢంగా నిద్రపోతారు. ఈ రోజుల్లో 21 వ శతాబ్దపు బ్రహ్మ ముహూర్తం నడుస్తోంది.’

మనం ఈ సందేశంలోని సారాన్ని గ్రహించాలి. సూర్యోదయానికి ముందు సమయం బ్రహ్మముహూర్తం. ఈ సమయంలో నిద్రపోవాలా, యుగధర్మాన్ని, రాష్ట్రధర్మాన్ని ఉపేక్షించాలా లేక తెల్లవారుజామున లేచి ఉపాసన, ధ్యానములలో నిమగ్నమై ఈ భూమి మీదకు రావడాన్ని సార్థకం చేసుకోవాలా - అన్నది మనం నిర్ణయించుకోవాలి. 21వ శతాబ్దపు బ్రహ్మముహూర్తం కొన్ని గంటల పాటు కాక కొన్ని సంవత్సరాల పాటు 1980 నుండి 2010 వరకు సాగుతుంది. ఈ 30 సంవత్సరాలు మహత్తరమైనవి. ఈ సమయంలో చేసే సాధనాత్మక పురుషార్థం మనల్ని, మన భారతవర్షాన్ని వైభవ శిఖరాగ్రాలకు కొనిపోతుంది. ఈ తరుణాన్ని గుర్తించడం, యుగ నిర్మాణ యోజనలో భాగస్వాములు కావడం అవసరం. మన ఋషుల విధి విధానాలను అనుసరించాలి. బ్రహ్మ ముహూర్తాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవడం నేర్చుకోవాలి. ఈ సమయంలో చేసే తపస్సు మనకు శ్రేయస్సును ఇస్తుందని గుర్తించాలి.

భవిష్య దర్శకుల వాణి

యుగం మారుతోందని భవిష్య దర్శకులు, అతీంద్రియ శక్తులు కలిగిన మహా పురుషులు, వైజ్ఞానికులు అందరూ ఏకగ్రీవంగా అంగీకరిస్తున్నారు. రానున్న 15 సంవత్సరాలలో భారత్ ప్రపంచంలో ఒక మహా శక్తిగా రూపొందుతోంది. ఈ భవిష్య దర్శకుల, మనీషుల పేర్లు కొన్ని- నోస్ట్రాడామస్, కీరో,

షాపెన్ హావర్, మదర్ శిప్టన్, జాన్ డిక్సన్, ఎడ్గర్ కౌసీ, ప్రా|| హారర్, జాల్ వర్న్, స్వామి వివేకానంద, శ్రీ అరవింద, స్వయంగా పరమపూజ్య గురుదేవులు, ఇస్లాం మతానికి చెందిన సైయద్ కుతుబ్ , వరల్డ్ వైడ్ చర్చి ఆఫ్ గాడ్ ప్రముఖులు హార్బర్ట్ ఆర్నోస్టాంగ్. పెక్కు భవిష్యవాణులు, ఆప్తవచనాలు గ్రంథాలలో కూడా లభిస్తున్నాయి. అవి ఈ సమయం గురించే చెప్పాయి. అవి - వాల్మీకి రామాయణం (యుద్ధకాండ 95 నుండి 160 శ్లోకాలు), హరివంశ పురాణం (భవిష్య పర్వం), మహాభారత వన పర్వం, శ్రీమద్భాగవతం ద్వాదశ స్కంధం రెండు మూడు అధ్యాయాలు, ఓల్డ్ టెస్టామెంట్, సెవన్ టైమ్స్, ముస్లిం మతానికి చెందిన 14వ శతాబ్దపు కయామత్ వర్ణన మున్నగునవి. ప్రపంచానికి కాయకల్పం జరిగే సమయం, నూతన అలంకరణ జరిగే సమయం ఇదేనని ఈ గ్రంథాలు చెపుతున్నాయి. ఒక విరాట్ జనసముదాయం ఈ పని చేస్తుంది. ఈ సమయంలో కలియుగం చరమదశకు చేరుకుంటుందనీ, కృతయుగపు అరుణోదయం జరుగుతుందనీ ఈ భవిష్యవేత్తలు చెపుతున్నారు. ఈ గ్రంథాలు చెపుతున్నాయి.

వైజ్ఞానిక అధ్యాత్మవాదం కేంద్రంగా...

“విజ్ఞానం, అధ్యాత్మ అద్భుత సమన్వయంతో 21వ శతాబ్దం ప్రారంభం అవుతుంది.”- అని పరమపూజ్య గురుదేవులు వ్రాశారు. 1979 జూన్ లో బ్రహ్మవర్చస్ శోధ సంస్థాన్ ఈ లక్ష్యంతోనే స్థాపించబడింది. అధ్యాత్మను విజ్ఞాన సమ్మతంగా ప్రతిపాదించాలని ఇప్పుడు అందరూ కోరుతున్నారు. విజ్ఞానపు గీటురాయిపై నిగ్గు తేలిన ఆస్తికత్వ ప్రతిపాదనలు ఇప్పుడు అందరికీ అర్థమవుతున్నాయి. ప్రవక్తలు దాదాపు అందరూ ఈ భాషలోనే మాట్లాడుతున్నారు.

బ్రహ్మవర్చస్ లోని పరిశోధన ప్రక్రియ మరింత వేగంగా విస్తరించేందుకు, దాని ఫలితాలు ప్రజలకు చేరడానికి ఈ సంవత్సరం శోధ సంస్థాన్ రజత జయంతి జరుగుతోంది. బ్రహ్మవర్చస్ శోధ ప్రతిష్ఠాన్ అనే వేదిక నిర్మాణం అయింది. అందులో సర్వమత సమభావం, మనీషుల భాగస్వామ్యం, సాధనా విజ్ఞానం, మంత్రశక్తి - యజ్ఞ విజ్ఞానం, యోగ చికిత్స, ఆలోచనల చికిత్స మున్నగు విషయాలకు సంబంధించిన

అన్యాయంతో రాజీపడడం అన్నిటికీ మించిన నేరం - నేతాజీ.

పరిశోధనలను ఈ సంస్థ సంకలనం చేస్తుంది. వాటికి సంపాదకత్వం నెరవేరుతుంది. నిజానికి వైజ్ఞానిక అధ్యాత్మవాదమే ఆధ్యాత్మిక మానవ వాదానికి, మానవ ధర్మానికి పునాదిని నిర్మించగలుగుతుంది. ఇదే ఈ శతాబ్దానికి ధర్మం అవుతుంది. పరమ పూజ్య గురుదేవుల కలం ఈ కేంద్రం ఆధారంగానే సాగింది. ఉగ్రవాదాన్ని, నేరాలను ప్రతిఘటించే పని ఈ ధర్మమే చేస్తుంది. ఈ ధర్మం మత సాంప్రదాయాలన్నింటినీ ఏకం చేస్తుంది. మహోద్యమం సాగిస్తూన్న విరాట్ యాత్రలో ఇది ఒక పెద్ద మైలురాయి కాబోతున్నది.

మహాకాలుని ప్రేరణ

పరమపూజ్య గురుదేవులు ఇలా అన్నారు - “ఉజ్వల భవిష్యత్తు మహాకాలుని ప్రేరణ. పరమేశ్వరుని ఇచ్చి. సమయం పిలుపు. యుగధర్మం చేస్తున్న పాంచజన్య శంఖారావం. “ ఈ మాట ఎంతో విలువైనది. కొత్త యుగం రావడం, కాల దోషం పట్టిన మూఢ నమ్మకాలు, తృష్ణలతో నిండిన సమాజమూ నాశనం కావడం, దానికి కాయకల్పం జరగడం - ఇదంతా భగవానుని ఇచ్చి. మహాకాలుడు, సదాశివుడు, దేవాధిదేవుడు, తంత్రాధిపతి అయిన మహాకాలుడు సదా యుగ పరివర్తనలో మహత్తర పాత్ర నిర్వహిస్తూ వచ్చాడు. త్రిమూర్తులలో ఆయన పాత్ర యుగ ప్రత్యావర్తన. యుగం మారడం మహాకాలుని ఇచ్చి అని పూజ్యవరులు వ్రాశారు. మనం మన ఇచ్చను ఈశ్వరుని ఇచ్చతో జోడించాలి. మనం కోరేదే ఈశ్వరుడు కోరే అవకాశం మాటిమాటికీ రాదు.

ఎర్ర కాగడా

ఈ లక్ష్యంతోనే పూజ్యవరులు నవసృజనకు సంకల్పించిన యుగశక్తికి ప్రతీక జ్ఞాన యజ్ఞపు ఎర్రకాగడా అని ప్రకటించారు. ఆ యుగ శక్తియే తమకూ, మాతాజీకి వారసురాలు అవుతుందని ఆయన పేర్కొన్నారు. దానినే ప్రతిచోటా ప్రతిస్థించాలని కోరారు. స్వయంగా వారు దాని విశిష్టతపై వ్యాఖ్యానించారు.

ఎర్రకాగడా సజ్జనుల సంఘటనకు ప్రతీక కూడా, దానిలో క్రింద కానవచ్చే జనసమూహం మంచి కోరిక,

సదాలోచన కలిగిన, అన్ని వర్గాలకు చెందిన, కార్యశూరులైన స్త్రీ పురుషులకు ప్రతీక. గాయత్రీ పరివార్లో మేమూ ఉన్నాం కదా. మా చిత్రం ఇందులో ఎక్కడ ఉంది - అని ఎవరికైనా అనిపించవచ్చు. పూజ్యవరులు అన్ని వర్గాల స్త్రీ పురుషులలో మనందరినీ చేర్చారు. ఎవరో ఒకరిని విడిగా చూపడం, ఎవరో ఒకరికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం - ఈ పని ఆయన చేయలేదు. వీరంతా గోవర్ధన గిరిని పైకెత్తిన గోపబాలుర సేన, 1857లో స్వరాజ్య సమరాన్ని ప్రారంభించిన యోధులు; బౌద్ధ భిక్షువులు. వీరంతా యుగనిర్మాణ యోజనలోని సైనికులు.

ఈ విరాట్ సమూహం నుండి ఒక బలిష్ఠమైన చేయి ఎర్ర కాగడా పుచ్చుకుని ఉదయించింది. ఈ చేయి సమూహం యొక్క సంఘటిత శక్తికి ప్రతీక. ఒకే చేతిలో సంఘటనలోని శక్తి అంతా ఇమిడి ఉంది. అది పరమ పూజ్య గురుదేవుల చేయి అని పరిజనులము మనమంతా నమ్ముతున్నాం. ఈ చేయి పుచ్చుకున్న ఎర్రకాగడా నవసృజన సంకల్పం. ఈ సంకల్ప శక్తియే గాయత్రీ పరివార్ చేపట్టే ప్రతి పనికి, ప్రతి యోజనకూ కేంద్ర బిందువు. నవ సృజనకు సంకల్పం చేసిన ఇంత పెద్ద సముదాయం ఉన్నప్పుడు పరివర్తన జరిగి తీరుతుంది; ఈ కాగడాలో మండుతూన్న అగ్నిజ్వాల ఉంది. కనుకనే దీనిని జ్ఞాన యజ్ఞపు ఎర్రకాగడా అని పిలుస్తారు. ఈ అగ్నిజ్వాల నవ సృజనకు, దివ్య శక్తి దానానికి ప్రతీక. మనం అగ్ని జ్వాల శరణంలో పని చేస్తున్నాం. అందుకు తీక్షణమైన శక్తిని ఇవ్వడం పరమ సత్తా కృపా విశేషం. అగ్ని జ్వాల అనగా తీక్షణతను నిలిపి ఉంచే పరమేశ్వర వాగ్దానం. మనం పొరపాటున అయినా అలసత్వానికి లోనుకాకుండా ఉండేందుకే ఆ వాగ్దానం. ఈ ఎర్రకాగడా చుట్టూ ఒక కాంతి వలయం ఉన్నది. పరమేశ్వర చేతన యొక్క సతత సంరక్షణకు ప్రతీక ఇది. అలాంటి దివ్యమైన కాంతి వలయంతో పాటు వయనించడం మహత్తరమైన విషయం. సాఫల్యం ఖాయం అనే సత్యం ఇందులో ఇమిడి ఉంది.

ఎర్ర కాగడా గురించిన ఈ వ్యాఖ్య మనలో ప్రతి ఒక్కరికీ కంఠస్థం కావాలి.

H H H

భౌతిక సుఖం పెరిగితే రోగం. భగవత్ సుఖం పెరిగితే తేజస్సు.

మమకారం ఫలితంగా పురుగు జన్మ

భిక్షువు తిష్య ముఖంపై సంతోష రేఖ తళుక్కుమన్నది. ఒకోసారి తన చేతిలో పుచ్చుకున్న మెత్తని, వెన్నలా మెత్తని, దుప్పటివైపు చూస్తున్నాడు. ఒకోసారి తన సోదరి సువర్ణవైపు చూస్తున్నాడు. సువర్ణ నెలల తరబడి నిర్విరామంగా శ్రమించి ఆ దుప్పటి తయారుచేసింది. దాని రంగులు ఇంద్ర ధనుస్సు రంగుల్లా అద్భుతంగా ఉన్నాయి. కళాత్మకతకు అద్భుత నమూనా ఆ దుప్పటి. ఒక చేతితో ఆ దుప్పటి పుచ్చుకుని, మరో చేతితో దాన్ని నిమిరుతూన్న తిష్యకు వర్షావాసం (చాతుర్మాస్యం) నెలలు గుర్తు వచ్చాయి.

భిక్షు సంఘ నియమాల ప్రకారం భిక్షువులు వర్షాకాలం మూడు నాలుగు నెలలూ ఒకే స్థలంలో ఉండి సాధన చేయాలి. వర్షావాసం తర్వాత భిక్షువులు తమ యాత్ర తిరిగి ప్రారంభిస్తారు. ఆ సమయంలో ప్రజలు వారికి బహుమతులు ఇస్తారు. పెద్ద బహుమతులు కాదు. చిన్న చిన్న బహుమతులు మాత్రమే తీసుకోవాలన్నది వారి మరో నియమం.

బుద్ధ భగవానుని ఆదేశం ప్రకారం భిక్షువులు మూడు వస్త్రాలను మాత్రమే కలిగి ఉండాలి. అంతకు మించి వస్త్రాలను తమ వద్ద ఉంచుకోకూడదు. ఎవరైనా దుప్పటి బహుకరిస్తే, పాత దుప్పటి వదలివేయాలి. అలాగే, ఎవరైనా భిక్షా పాత్ర బహుకరిస్తే, పాత భిక్షాపాత్రను వదలివేయాలి.

గత వర్షావాసం రోజుల తర్వాత భిక్షువు తిష్య గ్రామం విడిచి వెళ్లిపోతున్నప్పుడు ఒక గ్రామవాసి అతడికి ఒక దుప్పటి బహుకరించాడు. ఆ దుప్పటి చాలా మోటుగా కంబళిలా ఉంది. తాకితే గరుగ్గా, గొగ్గులు గొగ్గులుగా ఉంది. ముడులు ముడులుగా ఉంది. తిష్య ఎంతో అయిష్టంగా దాన్ని తీసుకున్నాడు. భిక్షు సంఘ నియమాల ప్రకారం - తాను దాన్ని గురించి ఏమీ మాట్లాడకూడదు. బుద్ధ భగవానుడు విధించిన నియమాలు అలా ఉన్నాయి మరి. ఆ నియమాల ప్రకారం భిక్షువు తనకు ఇచ్చిన దాన్ని గురించి ఫిర్యాదు చేయకూడదు. ఆ వస్తువు లోపాలను చూపకూడదు.

సాధనా మార్గంలో ముఖ్యమైన ఆటంకం చాతుర్యం. ఆ చాతుర్యం ఏదో ఒక ఉపాయం కనుక్కొంటూనే ఉంటుంది. తిష్యకూడ తన చాతుర్యం ఉపయోగించాడు. ఒక ఉపాయం ఆలోచించాడు. ఆ గ్రామంలో అతడి సోదరి సువర్ణ నివసిస్తోంది. తిష్యకు ఆ గ్రామవాసి దుప్పటి బహుకరిస్తూన్నప్పుడు ఆమె ప్రక్కనే నిలబడి ఉంది. ఆమె తన సోదరునికి వీడ్కోలు ఇవ్వడానికి వచ్చింది. భిక్షువు తిష్య ఏమీ మాట్లాడకుండా మనసులో బాధపడుతూ ఆ దుప్పటి ఆమె చేతిలో పెట్టాడు. అతడు నోటితో ఏమీ చెప్పకపోయినా, అతడి ముఖంలో కనిపించిన బాధ అంతా చెప్పింది. తిష్య మనసులోని భావాలను ఆమె క్షణంలో కనిపెట్టింది. కొద్దిరోజుల్లో మంచి అందమైన దుప్పటి నీకు ఇస్తానని ఆమె సైగతోనే అతడికి భరోసా ఇచ్చింది.

ఈ మాన వాగ్దానంతో తిష్య మనసు తేలికపడింది. సువర్ణ ఆ దుప్పటి తీసుకుని ఇంటికి వెళ్లింది. సన్నటి దారంతో అందంగా, మెత్తగా ఉన్న దుప్పటి తయారుచేసింది. ఈలోగా భిక్షువు తిష్య ఆ దుప్పటి కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు. మనసులోనే ఆ దుప్పటి గురించి ఊహలు అల్లుకున్నాడు. కల్పనా లోకంలో విహరించాడు. ఆ దుప్పటి ఇలా ఉంటుంది. కాదు ఇలా ఉంటుంది దాన్ని ఇలా కప్పుకుంటాను. కాదు ఇలా కప్పుకుంటాను- అనుకుంటూ కోరికలు పెంచుకుంటూ పగటి కలలు కంటూ కాలం వెళ్లదీస్తున్నాడు.

నేడు ఆ ఘడియ రానేవచ్చింది. సువర్ణ తాను నెలల తరబడి శ్రమించి అందంగా తయారుచేసిన దుప్పటిని అతడి చేతిలో పెట్టింది. అతడి మనసు నెమలిలా నాట్యం చేసింది. దుప్పటి అందిన తర్వాత అతడి ఊహలు రంగులు మారాయి. క్రమక్రమంగా వాటికో రూపం వచ్చింది. ఆ రూపం అతడి మనసనే ఆకాశాన్ని ఆవరించింది. అహంకారపు మెరుపు ఆ రూపం చుట్టూ మెరిసింది. ఇంత అందమైన దుప్పటి బుద్ధ భగవానునివద్ద కూడ లేదు. రేపు నేను ఈ దుప్పటి కప్పుకుని బయలుదేరితే-భిక్ష సంఘంలో ఇలాంటి దుప్పటి మరెవరికీ లేదని

అహంకారం ప్రవేశిస్తే అభివృద్ధి నిష్క్రమిస్తుంది.

అందరికీ తెలుస్తుంది-అని భిక్షువు తిష్య అనుకుంటున్నాడు.

చీకటి పడుతోంది. ఇప్పుడు ఆ దుప్పటి కప్పుకోవడం వృధా. ఇప్పుడు దీన్ని కప్పుకున్నా, ఈ చీకటిలో దీని అందం ఎవరికి కనిపిస్తుంది. ఇతరులకు చూపడంలోనే మజా అంతా ఉంది- ఇలా ఆలోచిస్తున్నాడు. అతడు ఎంతో శ్రద్ధగా, మరెంతో ప్రేమగా ఆ దుప్పటిని చిలక కొయ్యకు తగిలించాడు. నిద్రపోవడానికి ప్రక్కమీద పడుకున్నాడు. సరైన నిద్ర ఎలా పడుతుంది? నిద్రలో కూడ అతడు ఆ దుప్పటి గురించి రకరకాల కలలు కన్నాడు. ఎప్పుడు తెల్లవారుతుందా, ఎప్పుడు ఆ దుప్పటి కప్పుకుని అందరికీ చూపుదామా- అనే వాసన, మమకారం అతడి చుట్టూ తిరుగుతున్నాయి. కానీ, ఆ రాత్రే అతడి జీవితం పూర్తయింది. అతడు చనిపోయాడు. ఆ దుప్పటిపై అతడి మమకారం ఎంత బలీయంగా ఉన్నదంటే-అతడు బట్టలు తినివేసే పురుగుగాజన్మించాడు. ఆ దుప్పటిలో దాగికోని కూర్చున్నాడు.

మరునాడు ఉదయం సంఘంలోని భిక్షువులు అతడి శరీరాన్ని దహనం చేశారు. నియమం ప్రకారం వారా దుప్పటిని తమలో తాము పంచుకోవాలి. అందుకోసం వారు దాని మడతలు విప్పారు. ఒక భిక్షువు చనిపోతే, అతడి వస్తువులను భిక్షువులు పంచుకోవాలనే నియమాన్ని బుద్ధ భగవానుడు విధించి ఉన్నాడు. ఎవరివద్ద ఆ వస్తువులు లేకపోతే వారికి అవి ఇవ్వాలన్నది నిబంధన. ఆ నిబంధనను పాటించడానికి వారా దుప్పటి మడతలు విప్పారు. లోపల ఉన్న ఆ పురుగు (కొత్త జన్మ ఎత్తిన తిష్య) ఇలా కేక వేసింది- నా వస్తువును మీరంతా ఎందుకు దోచుకుంటున్నారు. ఇలా కేక వేస్తూ ఆ పురుగు ఇటూ అటూ తిరగసాగింది.

ఈ పురుగు పెట్టిన కేకను బుద్ధ భగవానుడు మాత్రమే విన్నారు. మరెవరికీ ఆ కేక వినిపించలేదు. కేక విన్న బుద్ధ భగవానుడు నవ్వుకున్నారు. ఆ దుప్పటిని అక్కడే ఉండనివ్వమని భిక్షువులకు చెప్పి- అని ఆయన ఆనందుణ్ణి ఆదేశించారు. ఏడవ రోజున ఆ పురుగు చనిపోయింది. పురుగుకు ఆయుష్షు ఏమాత్రం ఉంటుంది కనుక. తిష్యయే చనిపోయినప్పుడు- ఆ పురుగు ఎంతకాలం బ్రతుకుతుంది. ఆ దుప్పటిని తమలో తాము

పంచుకోవాలని పురుగు చనిపోయిన తర్వాత బుద్ధ భగవానుడు చెప్పారు.

భగవానుడు ఇలా ఆదేశించడం భిక్షువులకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. వారం రోజులు ఆగిన తర్వాత ఇలా ఆదేశం ఇవ్వడానికి కారణం ఏమిటని వారు ఆయనను అడిగారు. తిష్య చనిపోయి పురుగుగా జన్మ ఎత్తాడనీ, ఆ పురుగు చనిపోయిందనీ ఆయన వారికి చెప్పారు. భిక్షువుల ఆశ్చర్యం మరింతగా పెరిగింది. భిక్షువులంతా ఇలా అనుకున్నారు- ఎంత చిత్రమైన విధి విధానం ఇది. మన తిష్య పురుగుగా జన్మించడం వింతగా ఉంది.

భిక్షువులకు సమాధానం చెప్పతూ బుద్ధ భగవానుడు ఇలా అన్నారు- వాంఛాగ్రస్తుడు పలుమారులు మరణిస్తాడు. ఎన్ని వాంఛలు ఉంటే అన్నిసార్లు మరణం. జీవుని ప్రతి వాంఛా ఒక్కొక్క జన్మకూ, ఒక్కొక్క మరణానికీ కారణం అవుతుంది.

ఇలా చెప్పతూ భగవానుడు భిక్షువులకు ఈ ధర్మ వాక్యం వినిపించారు-

అయసా వ మత సముట్టితం తనట్టాయ తమేవ ఖాదతి
ఏవం అతిథోన చారినం సాని కమ్మాని నవన్తి దుగ్గతి||
అనగా

తుప్పు ఇనుమునుండి ఉత్పన్నమై దానినే తినివేస్తుంది. ఆవిధంగానే- సాధనాత్మకమైన అనుశాసనాన్ని ఉల్లంఘించే మనిషి కర్మ అతడిని దుర్గతి పాలు చేస్తుంది.

ఈ ధర్మ వాక్యం విన్న భిక్షువులు ఆలోచనలో పడ్డారు- ఆసక్తి (మమకారం), అసూయ ద్వేషాలతో నిండిన అహంకారం సాధనా పథంలో కలిగే అవరోధాలు. వీటిని తొలగించు కోవడంలోనే సాధకుని కళ్యాణం ఇమిడి ఉంది.

ఇలా ఆత్మచింతన చేస్తూ భిక్షువులు భగవానునికి ప్రణామం చేసి, ధ్యానం చేయడానికి వెళ్లారు.

H H H

వీరులు ఆశయాల కోసం, దుర్బలులు ఆశల కోసం జీవిస్తారు.

శాంతికుంజ్ సమాచారం

దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయానికి అంతర్జాతీయ స్థాయి

దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయానికి అంతర్జాతీయ స్థాయి లభించింది. అమెరికాలోని కాలిఫోర్నియా రాష్ట్రం విశ్వవిద్యాలయానికి విశేష సహకారం అందిస్తోంది. ఆస్ట్రేలియాలోని సిడ్నీ యూనివర్సిటీ, సిడ్నీ టెక్నాలజీ యూనివర్సిటీలు దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయంతో అనుసంధానం అయినాయి. ఇంటర్ ఎక్స్చేంజ్ కార్యక్రమంలో భాగంగా సిడ్నీ విద్యార్థులు దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయానికి వస్తారు. దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులు సిడ్నీ, కాన్బెరా, మెల్బోర్న్, బ్రీస్బెన్లకు వెళతారు. 10మంది విద్యార్థుల బృందం అక్టోబరు-నవంబరులలో దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయానికి వస్తారు.

విశ్వవిద్యాలయం కులాధిపతి డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ తమ 12రోజుల ఆస్ట్రేలియా పర్యటన విశేషాలను ఇటీవల శాంతికుంజ్లో జరిగిన ఒక సమావేశంలో వివరిస్తూ పై సంగతులు తెలిపారు.

డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ మెల్బోర్న్లో జరిగిన అంతర్జాతీయ యోగ మహాసభలో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. మహాసభ ప్రారంభ సమావేశంలో వివేకానంద కేంద్రం ప్రముఖులు డా॥హెచ్.ఆర్.నాగేంద్ర, మెల్బోర్న్ విశ్వవిద్యాలయంలో కాంప్లిమెంటరీ మెడిసిన్ విభాగం అధిపతి జె.భాఈ కోహెన్, డా॥ఇయాన్ గావలర్లు కూడా పాల్గొన్నారు. డా॥గావలర్ ధ్యానం ద్వారా కేన్బర్ వికీర్ణ జరపడంలోని శాస్త్రీయతను నిరూపిస్తూ అనేక గ్రంథాలు రచించి విశ్వ విఖ్యాతి పొందారు. డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ దీప ప్రజ్వలన చేసి, కీనోట్ అడ్రస్(మాతాళిక ప్రసంగం) ఇచ్చారు. 70దేశాల నుండి వచ్చిన 300మంది తెల్లజాతి డాక్టర్లు మహాసభలో పాల్గొన్నారు.

“యోగ సైన్స్-ఎ కాంప్లిమెంటరీ మెడిసిన్ సిస్టమ్” అనే విషయంపై ప్రసంగిస్తూ డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ ఇలా అన్నారు -

యోగం జీవించే కళ. అది జీవితంలోని అన్ని రంగాల మధ్య సమతుల్యాన్ని ఏర్పరుస్తుంది. యోగం అంటే ఆసనాలు మాత్రమే కాదు. యోగం యమ నియమాలతో ప్రారంభమై ధ్యాన- ధారణ- సమాధులతో పూర్తవుతుంది. 21వ శతాబ్దపు చికిత్సా విధానానికి కేంద్ర బిందువు యోగం.

డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ తమ ప్రసంగం తర్వాత ప్రతినిధులందరి చేత ధ్యానం చేయించారు.

ఆయనతో పాటు వెళ్లిన శ్రీరాజకుమార్ వైష్ణవ్ దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయంలో బోధించబడే యోగ, ప్రజ్ఞాయోగములను మహాసభలో ప్రదర్శించారు. ఆ ప్రదర్శనను చూచి ప్రతినిధులు ఆశ్చర్యచకితులు అయినారు. ఆ యోగాన్ని నేర్చుకోవాలనే అభిలాషను ప్రతినిధులంతా వ్యక్తం చేశారు. ఈ పర్యటనలో డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ 24స్థలాలలో ఉపన్యాసాలు ఇచ్చారు. టెక్నాలజీ యూనివర్సిటీలో ప్రెస్ మేనేజ్మెంట్పై, సిడ్నీలోని ఆర్యసమాజ్ ఆలయంలో ‘కర్మకాండలోని వైజ్ఞానికతపై, రాండ్లోని యోగా సెంటర్లో యోగ ప్రయోజనాలపై, కలింగ్ఫర్డ్ సాయి సెంటర్లో గాయత్రి, భగవద్గీతలపై , ఫిజీ ఆసోసియేషన్లో ‘గాయత్రి, శ్రీకృష్ణుడు’పై, వెస్ట్రీమ్డ్ సౌత్ ఇండియన్ టెంపుల్లో ‘భారతీయ సంస్కృతిలో వైజ్ఞానికత’పై, వేలావిస్టాలో ప్రెస్ మేనేజ్మెంట్పై ఇచ్చిన ఉపన్యాసాలు వాటిలో ప్రముఖంగా పేర్కొనదగినవి.

డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ ‘రోగ చికిత్సలో ధ్యానము, యోగముల ప్రాధాన్యం’ అనే విషయంపై సైరామెటా టౌన్హాల్లో ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. సైరామెటా మేయరు సభలో పాల్గొని, పెక్కుప్రశ్నలు అడిగారు.

సిడ్నీలో అశ్వమేధ యజ్ఞం

సాయి పరివార్ ప్రముఖులు శ్రీమతి థాంగా ఆగస్టు 29న సిడ్నీలో విశ్వశాంతి కోసం గాయత్రీ జపం, గాయత్రీ యజ్ఞం జరిపారు. డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ ముఖ్యవక్తగా ప్రసంగించారు. 2005 అక్టోబరులో సిడ్నీలో అశ్వమేధ యజ్ఞం జరపాలని ఆ సందర్భంగా నిర్ణయించారు. ఆస్ట్రేలియా ప్రధానమంత్రి, డజను మంది మేయర్లు యజ్ఞంలో పాల్గొనడానికి అంగీకరించారు.

డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ పర్యటన సందర్భంగా 15మందితో ఆస్ట్రేలియా గాయత్రిపరివార్ కార్యవర్గం ఏర్పడింది. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్, ఫిజీలలో పరివార్ కార్యకలాపాలను ఈ సమితి పర్యవేక్షిస్తుంది.

దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం నుండి

90మంది పరివ్రాజకులు

దేశ విదేశాలలో భారతీయ సంస్కృతి యొక్క ధర్మధ్వజాన్ని ఎగురవేయడానికై దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం నుండి 90మంది విద్యార్థిని విద్యార్థులు పరివ్రాజకులుగా బయలుదేరుతున్నారు. విశ్వవిద్యాలయం కులాధిపతి డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ ఇటీవల శాంతికుంజ్లో జరిగిన జ్ఞానదీక్షా సంస్కార మహోత్సవంలో ఈ విషయం తెలిపారు. వారికా ఇలా అన్నారు- శిక్షణ పరిస్థితిని ఎదుర్కొనడానికి ఉద్దేశించబడింది. విద్య మనస్థితిని ఎదుర్కొనడానికి ఉద్దేశించబడింది. శ్రేష్టమైన మనస్థితిని కలిగిన వ్యక్తి శ్రేష్టత్వాన్ని వరిస్తాడు. సభ్య సమాజాన్ని, సంస్కృత సమాజాన్ని నిర్మించడానికి ఉద్యమిస్తాడు. ఈ సిద్ధాంతం ఆధారంగానే భారతవర్షం ఒకప్పుడు జగద్గురువుగా, స్వర్ణభూమిగా పిలువబడింది. దేవతాత్మ అయిన హిమాలయ ప్రాంతం నుండి వెలువడుతున్న జ్ఞానాన్ని విశ్వమంతటా వ్యాప్తి చేయడానికై దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం సృజన సైనికులను తీర్చిదిద్దుతోంది.

గోవింద వల్లభ పంత్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వైస్ఛాన్సలర్ డాక్టర్ పి.ఎల్. గౌతమ్ ప్రసంగిస్తూ, దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయంతో తమ విశ్వవిద్యాలయాన్ని జోడించాలనే అభిలాషను వ్యక్తం చేశారు. హేమవతి నందన్ బహుగుణ విశ్వవిద్యాలయం వైస్ఛాన్సలర్ డాక్టర్ ఎన్.నటరాజన్ కూడా ఉత్సవంలో ప్రసంగించారు.

విశ్వవిద్యాలయం కులపతి డాక్టర్ ఎన్.పి.మిశ్ర ప్రసంగిస్తూ, విశ్వవిద్యాలయంలో యోగ థెరపీ, యజ్ఞ థెరపీ, సైకో థెరపీ మున్నగు విధానాలు రూపొందుతున్నాయని తెలిపారు.

దేవత్వాన్ని హృదయంగమం చేసుకుంటామనే, భారతీయ సంస్కృతిని వ్యక్తివ్యక్తికి అందిస్తామనే సంకల్పాన్ని కులాధిపతి ఆచార్యులచేత, విద్యార్థుల చేత చేయించారు. సంకల్ప సూత్రాన్ని కట్టారు.

H H H

మంచి మందు, మంచి సలహా వగరుగా ఉంటాయి.

వార్తలు

కృష్ణాపుష్కరాలలో గాయత్రీ పరివార్ సేవా యజ్ఞం

విజయవాడ బ్రాహ్మణ వీధిలోని శ్రీమతులు సారేపల్లి దుర్గాంబ, యండూరు సీతారావమ్మ ధర్మ వసతి గృహంలో కృష్ణా పుష్కరాలు 12 రోజులూ గాయత్రీ పరివార్ ఆధ్వర్యంలో పండప్రదాన, తర్పణాలకు ఉచిత ఏర్పాట్లు జరిగాయి. 250 మంది ప్రయోజనం పొందారు. పండ ప్రదాన సామగ్రిని గాయత్రీ పరివార్ ఉచితంగా అందజేసింది. శ్రీ డి.వి.ఆర్.మూర్తి, దుర్గా మల్లికార్జునరావు దంపతులు శ్రీ ఎమ్.వి.కృష్ణారావు కార్యక్రమానికి ఆధ్వర్యం వహించారు.

పుష్కరాల సందర్భంగా విజయవాడ బ్రాహ్మణ వీధిలోని శ్రీవసంత మల్లికార్జున స్వామి వార్ల దేవస్థానంలో ప్రతి రోజూ నవకుండి గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. ప్రజ్ఞాపుత్రులు శ్రీయుతులు యోగిరాజ్ బల్లి, రావన, పూల్సెంగ్ల ఆధ్వర్యం వహించారు. ఆగస్టు 28 ఉదయం శ్రీ బొలిశెట్టి శ్రీనివాస రావు, శ్రీమతి ప్రసన్న దంపతులు జ్యోతి ప్రజ్వలన చేసి నవకుండి యజ్ఞాన్ని ప్రారంభించారు.

ఆగస్టు 30 సాయంత్రం ప్రార్థన సందర్భంగా 1008 దీపాలతో దీపయజ్ఞం జరిగింది. సెప్టెంబరు 6 సాయంత్రం కృష్ణాష్టమి వేడుకలు జరిగాయి.

సెప్టెంబరు 1న శ్రీపల్లసోతు బాల శ్రీనివాసరావు, శ్రీమతి తులసీల వివాహాదిన సంస్కారం జరిగింది. పుష్కరం 12 రోజులలో 8 జన్మదిన సంస్కారాలు, 2 పుంసవన సంస్కారాలు జరిగాయి.

ప్రతిరోజూ యజ్ఞం తర్వాత విజయవాడ రిటైల్ కిరాణా జనరల్ మర్చంట్స్ అసోసియేషన్ వారి సహాయ సహకారాలతో 1000 మంది పుష్కర యాత్రికులకు ఉచితంగా భోజనాలు పెట్టారు. దేవస్థానానికి గాయత్రీ పరివార్ ఒక శాశ్వత నీళ్ల టాంకు నిర్మించి ఇచ్చింది.

శ్రీయుతులు డి.వి.ఆర్.మూర్తి, ఉమామహేశ్వర రావు, శ్రీ దుర్గా మల్లికార్జున రావు దంపతులు, శ్రీమతి అనసూయమ్మ ఈ 12 రోజుల కార్యక్రమానికి తమ పూర్తి సమయాన్ని ఇచ్చారు.

నూజివీడులో గాయత్రీ యజ్ఞం

కృష్ణాజిల్లా నూజివీడులోని శ్రీ కనకం కాంప్లెక్స్ లో ఆగస్టు 8న గాయత్రీ యజ్ఞం, ఒకకోటి లలిత సహస్ర నామ పారాయణం జరిగాయి. 300 మంది పాల్గొన్నారు. శ్రీ ఏ.వి.ఎస్.ఎస్.కుమార్, శ్రీమతి లక్ష్మి దంపతులు కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు.

భీమిలిలో శ్రీదుర్గాగాయత్రీ శక్తిపీఠం

నాల్గవ వార్షికోత్సవం

భీమిలిలో శ్రీదుర్గాగాయత్రీ శక్తిపీఠం నాల్గవ వార్షికోత్సవం ఆగస్టు 17న జరిగింది. బ్రహ్మవర్చస్ శోధ సంస్థాన్ రజతోత్సవంతోపాటు ఈ ఉత్సవం జరిగింది.

17 ఉదయం శ్రీరామకృష్ణ దంపతుల దీప ప్రజ్వలనతో కార్యక్రమం ప్రారంభమయింది. 24 కుండముల గాయత్రీ మహాయజ్ఞం, 2400 దీపాలతో విరాట్ దీపయజ్ఞం జరిగాయి. డాక్టర్ ఓ.సి. శర్మ, డాక్టర్ గాయత్రీ శర్మ విశిష్ట అతిథులుగా పాల్గొన్నారు.

భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష డిసెంబరు 30న

భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష రాష్ట్ర కన్వీనర్ శ్రీ బి.హనుమంతరాజ్ ఆ పరీక్ష గురించి ఇలా తెలుపుతున్నారు -

కొన్ని అనివార్య కారణాలవల్ల రాష్ట్రంలో జ్ఞాన పరీక్ష తేదీ నవంబరు 23 నుంచి డిసెంబరు 30కి మార్చబడింది. తమ జిల్లాలోని విద్యాలయ అధికారులను కలుసుకొని, వారికి కావలసిన సెట్లను అందజేసి, పరీక్షల నిర్వహణకు సహకరించాలని పరిజనులందరికీ నా విజ్ఞప్తి. పరీక్ష గురించి వివరాలకు దిగువ చిరునామాతో సంప్రదించగలరు -

338 సి, సంచీవరెడ్డి కాలనీ, హైదరాబాదు, ఫోన్లు : 55520133, 9449722860

వార్షికోత్సవం సందర్భంగా సాధకుల వసతి కోసం 'మాతా భగవతీదేవీ శర్మ సదస్' నిర్మాణం జరిగింది. సదస్ లో వసతి గృహంతో పాటు త్రిపద గాయత్రీ ఆలయం, సజల శర్ల ప్రఖర ప్రజ్ఞ, పంచకుండి యజ్ఞశాల, ధ్యాన మందిరం ఉన్నాయి.

శక్తిపీఠంలో ప్రతినెలా మొదటి ఆదివారం ఉచిత వైద్య శిబిరం, చివరి ఆదివారం 24లక్షల గాయత్రీ జప పూర్ణాహుతి జరుగుతున్నాయి.

1999 ఆగస్టు 8న డాక్టర్ ప్రణవ పండ్యాజీ శ్రీదుర్గా గాయత్రీ శక్తిపీఠానికి భూమిపూజ జరిపారు. 2000 ఆగస్టు 6న పీఠంలో త్రిపద గాయత్రీ విగ్రహ ప్రతిష్ఠ జరిగింది. 2001 ఆగస్టు 11,12 తేదీలలో పీఠం ప్రథమ వార్షికోత్సవం జరిగింది. పై రెండు కార్యక్రమాలకూ డాక్టర్ ప్రణవ పండ్యాజీ స్వయంగా విచ్చేశారు.

శ్రీమతి భారతి చంద్రశేఖర్ తమ పూర్తి సమయం ఇస్తూ అంకిత భావంతో శక్తిపీఠ బాధ్యతను నిర్వహిస్తున్నారు.

పార్వతీపురంలో మాతాజీ చరిత్ర పారాయణం

పార్వతీపురం గాయత్రీ జ్ఞాన మందిరంలో ఆగస్టు 13 నుండి 19వరకు ఎమ్.ఆర్.ఎస్. సంతోష్ మాతాజీ చరిత్ర పారాయణం చేశారు.

శ్రావణ పూర్ణిమ సందర్భంగా శ్రీమతి సరిత, మణికుమార్ దంపతులు దీపయజ్ఞం జరిపారు.

సెప్టెంబర్ 6న కృష్ణాష్టమి సందర్భంగా శ్రీ ఎ.చంద్రశేఖర్ దంపతులు 108 దీపాలతో దీపయజ్ఞం చేశారు.

సెప్టెంబరు 19న శ్రీ పి.వి. రమణమూర్తి షష్టిపూర్తి సందర్భంగా గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 300మంది పాల్గొని, భోజన ప్రసాదం స్వీకరించారు. ఆ సందర్భంగా శ్రీ ఎమ్.ఆర్.ఎస్.సంతోష్ గురుదీక్ష తీసుకున్నారు.

సెప్టెంబరు 28న మాతాజీ పుణ్యతిథి సందర్భంగా 2లక్షల 60వేల అఖండ గాయత్రీ జపం జరిగింది. కురుపాం,బాలగుడబ,రావాడ,వినమేరంగి, నిడగల్లు, పిప్పలభద్ర,పార్వతీపురంల నుండి 185 మంది పాల్గొన్నారు. నాటి సాయంత్రం శ్రీ ఏ.మోహనరావు దంపతులు 108 దీపాలతో దీపయజ్ఞం జరిపారు.

శ్రీమతి పి. వసుంధర దేవి పై కార్యక్రమాలకు ఆధ్వర్యం వహించారు.

H H H

హృదయంలేని మాట కన్న మాట లేని హృదయం మిన్న.